

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 2 lutego 2023 r.

Poz. 753

SPRAWOZDANIE NR 1 STAROSTY SANDOMIERSKIEGO

z dnia 30 stycznia 2023 r.

z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją o realizacji "Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego" na terenie powiatu sandomierskiego za 2022 rok

Na podstawie art. 38b ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 poz. 1526 t.j.) Starosta Sandomierski składa sprawozdanie z działalności komisji za rok 2022.

DZIAŁ I.

Sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2022 roku.

W celu realizacji zadań w zakresie zwierzchnictwa nad państwowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym i Zarządzeniem Nr 3/2020 Starosty Sandomierskiego z dnia 16 stycznia 2020 roku w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, została powołana Komisja Bezpieczeństwa i Porządku.

Zgodnie z przyjętą zasadą pracy, posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbywały się w zależności od potrzeb. W 2022 roku zwołano 2 posiedzenia.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 27 stycznia 2022 roku. Pan Marcin Piwnik – Starosta Sandomierski przedstawił program spotkania, a następnie poinformował, że z uwagi na potrzebę przedstawienia pod obrady Sesji Rady Powiatu sprawozdania z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2021 rok zaistniała konieczność przygotowania tych materiałów. Należy nadmienić, że wszystkie instytucje przysłały obszernie pisemne informacje o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Pan P. Cencek, Kierownik Referatu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych tut. Starostwa po analizie nadesłanych materiałów przygotował sprawozdanie za 2021 rok, a następnie szczegółowo zreferował zagadnienia jakie zostały zawarte w przygotowanym sprawozdaniu wraz z uwzględnieniem najważniejszych podejmowanych działań i efektów jakie uzyskano w tym względzie. Po wysłuchaniu informacji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, a także po wysłuchaniu wyjaśnień, członkowie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku jednogłośnie zaakceptowali przedstawione sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za 2021 rok wraz z informacją z realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”.

Kolejne posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbyło się w dniu 15 grudnia 2022 r. Pan Piotr Krytusa, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu w swoim wystąpieniu szczegółowo omówił Informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej

w 2022 roku. Członkowie Komisji pozytywnie zaopiniowali informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2022 roku.

Kolejnym referującym była Pani Bernadeta Ślęzak – Skarbnik Powiatu, która w swoim wystąpieniu przedstawiła projekt budżetu powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na 2023 rok. Poinformowała, że zgodnie z artykułem 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego i rezerwa ta w projekcie budżetu na 2023 rok wynosi 165 000 zł. Projekt budżetu powiatu w zakresie, o którym mowa w art. 38a ustawy o samorządzie powiatowym ust. 2 pkt.5 został zaopiniowany pozytywnie.

DZIAŁ II.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszeczności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2022 rok.

Powiatowy Program Zapobiegania Przeszeczności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XXX/190/2002 z dnia 26 czerwca 2002 roku, określający istotne zagrożenia dotyczące terenu powiatu sandomierskiego oraz przyjęty harmonogram realizacyjny wskazujący kierunki działań zapobiegawczych był w pełni realizowany przez zainteresowane instytucje w 2022 roku.

1. Podstawowym założeniem **sandomierskiej Policji** na rok 2022 podobnie jak w latach ubiegłych było utrzymanie wysokiego poziomu społecznego poczucia bezpieczeństwa i wzrostu poziomu zaufania obywateli do Policji. Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu starają się realizować oczekiwania lokalnego społeczeństwa wyrażające się zapewnieniem m.in. poczucia bezpieczeństwa, ograniczaniem przeszeczności, monitorowaniem patologii społecznych. Ważnym elementem w naszym działaniu jest szukanie nowych rozwiązań, które przyczynią się do wzrostu jakości naszej pracy.

Na bieżąco analizowany jest stan bezpieczeństwa, diagnozowane są zagrożenia i dysponowane są adekwatne siły i środki do służby w zależności od potrzeb.

Na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych, na rok 2022, przyjęliśmy do realizacji poniższe założenia:

- Zapewnienie bezpieczeństwa pieszym uczestnikom ruchu drogowego,
- Bezpieczeństwo osób starszych i działania profilaktyczne ostrzegające przed wyłudzeniami pieniędzy przez inne osoby metodą „Na Wnuczka”, „Na Policjanta”,
- Poprawa skuteczności w wykrywaniu sprawców z jednoczesnym dążeniem do odzyskiwania skradzionego mienia, zabezpieczenia składników majątkowych sprawców na poczet przyszłej kary,
- Ujawnianie nieletnich zagrożonych demoralizacją oraz popełniających czyny karalne, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z przeszecznością narkotykową,
- Eliminowanie negatywnych zachowań takich jak wandalizm, wybryki chuligańskie, a także występujących w ruchu drogowym zagrożeń (nietrzeźwi kierujący, „piractwo drogowe”),
- Zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie imprez sportowych – w szczególności podczas meczów piłki nożnej oraz przejazdów kibiców.

Wyżej wymienione przedsięwzięcia nie byłoby możliwe bez wsparcia samorządów, instytucji samorządowych i państwowych.

1) Informacja o przeszeczności w powiecie sandomierskim

W Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu w 2022 roku w sprawach o przeszeczstwa wszczęto ogółem **844** postępowań przygotowawczych, natomiast w 2021 roku było wszczęte **916** postępowań, tj. o **72** postępowania mniej przy zachowaniu wysokiego poziomu wykrywalności tj. 83,4 %.

W zakresie przeszeczności stwierdzonej odnotowano w 2021 roku **929** przeszeczstwa, a w roku 2022 stwierdzono **1148** przeszeczstw czyli o **219** więcej.

Na ogólną liczbę tych czynów składają się również wszczęcia dot. przeszeczstw komunikacyjnych, których w 2022 roku odnotowano **133** tj. o 7 mniej niż w roku poprzednim, gdzie było ich **140**. Należy

jednak zaznaczyć, że największą część wszczętych postępowań dot. przestępstw komunikacyjnych stanowią postępowania w sprawie kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, których odnotowano łącznie **116**. W tym obszarze w stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost o **12**. W sprawach przestępstw o charakterze kryminalnym w 2021 roku wszczęto **591** postępowań przygotowawczych natomiast w 2022 roku wszczęto **528** postępowań tj. o **63** mniej niż w 2021 roku.

Nadmienić także należy, że w ubiegłym roku odnotowano spadek liczby wszczęć odnośnie artykułu dotyczącego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego czyli art. 209 KK. W 2021 roku wszczęto z tego artykułu **135** postępowań natomiast w roku ubiegłym **91**, czyli o 44 postępowań mniej. Odnotowano również kilka przestępstw z kategorii oszustwa popularnie znanego jako „na wnuczka”, „na policjanta”, „na administratora”, „na hydraulika” itp. Przestępstwa tego rodzaju charakteryzują się wykorzystywaniem naiwności starszych ludzi. Sprawcy tego rodzaju czynów dzwoniąc do swoich „ofiar” najpierw wzbudzają ich zaufanie po czym przedstawiają wymyśloną historię, aby finalnie wyłudzić od nich pieniądze. W celu zapobieżenia tego rodzaju przestępstwom odejmowano następujące działania: informowano lokalne media o próbach dokonania takich wyłudzeń, za pośrednictwem mediów społecznościowych przekazywano komunikaty z ostrzeżeniami o wzmożonej aktywności oszustów. Natomiast w sposób bezpośredni: rozpowszechniano ulotki informacyjne oraz odwiedzano osoby starsze, które w największym stopniu narażone są na tego typu oszustwa.

W kategorii przestępczości w 7 najcięższych gatunkowo kategoriach (kradzież, kradzież z włamaniem, bójka lub pobicie, rozbój, uszkodzenie mienia, uszczerbek na zdrowiu, kradzież samochodu) wszczęto **191** postępowań, tj. o **50** więcej niż w 2021 roku przy **wzroście** wykrywalności w tych kategoriach o **1,8** punktu procentowego. W porównaniu do innych jednostek Policji województwa świętokrzyskiego jest to bardzo dobry poziom wykrywalności tego rodzaju przestępstw.

W ujęciu tabelarycznym w odniesieniu do poszczególnych kategorii przestępstw uzyskano następujące wartości liczby postępowań oraz wykrywalności:

KATEGORIE PRZESTĘPSTW	WSZCZĘTE POSTĘPOWANIA			WYKRYWALNOŚĆ w %	
	2021	2022	Dynamika w %	2021	2022
kradzieże cudzej rzeczy	68	92	135,3	62,5	63,5
kradzież samochodu	2	0	0,0	0,0	0,0
kradzieże z włamaniem	27	29	107,4	66,1	65,6
rozbój i wym. rozbójnicze	1	2	200,0	100,0	100,0
uszkodzenie mienia	30	47	156,7	58,6	70,5
bójka lub pobicie	4	2	50,0	75,0	100,0
uszczerbek na zdrowiu	11	19	172,7	90,9	92,9
Ogółem	143	191	135,5	65,9	67,7

Na podkreślenie skuteczności pracy Policji zasługuje fakt, że w przypadku przestępstw szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa w niektórych kategoriach odnotowano spadek ich ilości, a w niektórych uzyskano wyższą wykrywalność. Spadek ilości przestępstw wszczętych odnotowano w przypadku kradzieży samochodu, gdzie w 2021 roku było ich 2 natomiast w 2022 roku nie było żadnego. Podobna sytuacja ma miejsce w kategorii bójka lub pobicie, gdzie można zauważyć spadek ilości przestępstw z 4 w 2021 roku do 2 w 2022 roku przy jednoczesnym wzroście poziomu wykrywalności z 75 % w 2021 roku do 100 % w 2022 roku. Wzrost ilości popełnionych przestępstw odnotowano w kategorii kradzież cudzej rzeczy oraz uszkodzenie mienia przy jednoczesnym wzroście wykrywalności w tych kategoriach. Podobnie też w kategorii kradzież cudzej rzeczy odnotowano 92 wszczęcia przy wykrywalności 63,5% natomiast w 2021 roku było ich 68 przy wykrywalności 62,5%, natomiast w kategorii uszkodzenie mienia odnotowano 47 wszczęć przy wykrywalności 70,5% natomiast w 2021 r. było ich 30 przy wykrywalności 58,6%. Również w kategorii uszczerbek na zdrowiu odnotowano wzrost dynamiki z 11 w 2021 roku do 19 w 2022 roku przy jednoczesnym wzroście wykrywalności w tej kategorii z 90,9% w 2021 roku do 92,9% w 2022 roku. Taki sam bardzo wysoki poziom wykrywalności tj. 100,0% utrzymano w kategorii rozboju przy niewielkim wzroście dynamiki z jednego wszczęcia w 2021 roku do dwóch wszczęć w 2022 roku. Podobny

poziom wszczyć jak i wykrywalności odnotowano w kategorii kradzież z włamaniem, gdzie w 2021 roku było 27 wszczyć przy 66,1% wykrywalności natomiast w 2022 roku było o dwa wszczenia więcej tj. 29 przy 65,6 % wykrywalności.

Na uwagę zasługuje fakt, w każdej pozostałej kategorii odnotowano wzrost lub utrzymano taki sam poziom wykrywalności poza kategorią kradzież z włamaniem, gdzie poziom wykrywalności w stosunku do roku ubiegłego różni się zaledwie 0,5 %.

W 2022 roku nie odnotowano najcięższego przestępstwa jakim jest zabójstwo. Stwierdzono 4 przestępstwa dotyczące zgwałcenia. Przestępstwo to ze względu na znamiona, charakter popełnienia czynu oraz sferą intymną osoby pokrzywdzonej należałoby zaliczyć do kategorii jednego z najcięższych przestępstw.

Zdecydowaną walkę sandomierska Policja kontynuuje także w zakresie przestępczości narkotykowej, stwierdzając w 2022 roku 57 przestępstw zdefiniowanych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Ujawnienia tego rodzaju przestępstw skutkowały zatrzymaniem i zabezpieczeniem środków odurzających i psychoaktywnych, które nie trafiły na rynek jako oferowane do sprzedaży.

Łącznie Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zabezpieczyła w 2022 roku: 267 gramów amfetaminy i 513 gramów suszu marihuany.

Ponadto wykryto i zlikwidowano plantacje konopi, które mieściły się zarówno w pomieszczeniach mieszkalnych jak i na otwartej przestrzeni, których łącznie ujawniono i zabezpieczono 3 krzewy o wysokości około 0,5 metra.

W 2022 roku funkcjonariusze Policji w Sandomierzu zabezpieczyli środki narkotyczne, których wartość rynkową można wycenić na kwotę **31 200 złotych**.

W 2022 roku ustalono ogółem **513** sprawców czynów zabronionych, z czego 4 to osoby nieletnie.

W minionym roku zatrzymano **295 osób poszukiwanych** na podstawie listów gończych, nakazów doprowadzenia do zakładów karnych i aresztów śledczych oraz w celu ustalenia miejsca pobytu. Uniemożliwiono tym samym ewentualne dalsze popełnianie przez te osoby przestępstw, co stanowi czytelny sygnał o nieuchronności odbycia kary pozbawienia wolności określonej przez wymiar sprawiedliwości.

Przestępczość gospodarcza

W 2022 roku policjanci Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu oraz jednostek podległych tj. Komisariatu Policji w Dwikozach i w Koprzywnicy wszczęli **łącznie 176 postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej** wobec 159 w roku 2021 osiągając **wykrywalność na poziomie 84,7%**. Zdecydowana większość przeprowadzonych postępowań w tej kategorii spraw dotyczyła różnego rodzaju oszustw – łącznie **126** postępowań. Prócz w/w postępowań **1** dotyczyło naruszeń przepisów kodeksu karnego skarbowego, **2** postępowania w zakresie wykorzystania danych osobowych w celu wyrządzenia szkody majątkowej innym osobom, **9** postępowań z zakresu fałszowania lub posługiwania się fałszywym dokumentem, pozostałe sprawy dotyczyły zmiany zapisów danych teleinformatycznych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przy dokonaniu nieautoryzowanych wypłat z rachunku bankowego, działania na szkodę podmiotu gospodarczego, przywłaszczeń związanych z obrotem gospodarczym, usunięcia mienia zagrożonego zajęciem lub egzekucją i innych z katalogu przestępstw gospodarczych, odnotowano również **2** postępowania dotyczące urządzania wbrew przepisom Ustawy gier losowych na automatach do gier hazardowych bez wymaganego pozwolenia. Dodatkowo w wyniku podjętych wspólnie działań ze Świętokrzyskim Urzędem Celno-Skarbowym w Kielcach ujawniono łącznie i zabezpieczono **16 automatów do gier o niskiej wygranej** jak i pieniądze pochodzące z tego procederu w kwocie **25.700 zł i 50 Euro**, a następnie które to przekazano do dalszego prowadzenia Świętokrzyskiemu Urzędowi Celno-Skarbowemu w Kielcach, **3** postępowanie dotyczące wręczenia korzyści majątkowej w zamian za odstąpienie od prawnej czynności służbowej w postaci ukarania mandatem karnym za stwierdzone wykroczenie drogowe.

Na przestrzeni 2022 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu **wśród przeprowadzonych postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej 81%** to postępowania dotyczące różnego rodzaju oszustw, z czego większość dotyczyło **oszustw popełnionych przy zakupie różnego rodzaju przedmiotów za pośrednictwem portali aukcyjnych /OLX, Allegro i inne/ jak też zakupów z fikcyjnych sklepów internetowych**. Należy nadmienić, że skuteczne ściganie sprawców tej kategorii spraw jest wysoce

utrudnione, bowiem przeważnie korzystają oni z telefonów i rachunków bankowych rejestrowanych na tzw. „osoby słupy” nie mające bezpośredniego związku ze sprawcą, a uzyskane w wyniku przestępstw środki finansowe wprowadzane są do obrotu międzybankowego w sposób utrudniający ustalenie faktycznego odbiorcę. Popularne jest również **wykorzystywanie przez sprawców narzędzi teleinformatycznych co stanowi 6%** przeprowadzonych postępowań, głównie różnego rodzaju szkodliwych programów, linków, umożliwiających dokonywanie zmian w trakcie korzystania z płatności internetowych, a skutkujących nieautoryzowanymi przez pokrzywdzonego wypłatami z posiadanych rachunków bankowych za pośrednictwem tzw. kodów „BLIK”. Środki uzyskane przez przestępców w ten sposób są również inwestowane w krypto waluty. Pozostałą część stanowią postępowania z Ustawy o rachunkowości i kodeksu karno-skarbowego tj. 1%, wykorzystania danych osobowych 6%, fałszowania lub posługiwanie się fałszywym dokumentem 3%, łapownictwa 2%.

Zaznaczyć należy, że przestępstwa w zakresie uszczuplenia podatku akcyzowego, obok przestępstw dotyczących wyłudzeń podatku od towarów i usług VAT, przestępstw na szkodę interesów Unii Europejskiej oraz przestępstw dotyczących zamówień publicznych, objęte są działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji i należą do kluczowych monitorowanych obszarów przestępczości gospodarczej mających największy wpływ na finanse państwa.

W tych kategoriach spraw w 2022 roku Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu wszczęła łącznie 8 postępowań. Jedno z nich zostało zakończone przedstawieniem zarzutów przewidzianych w dyspozycji art. 65 § 1 i 4 Kodeksu Karnego Skarbowego natomiast pozostałe dot. wyłudzenia dotacji unijnych oraz oszustw stygizowanych w treści art. 297 § 1 kk jak i art. 286 § 1 kk.

Podkreślenia wymaga także fakt, że w wyniku przeprowadzonych działań w trakcie wyżej wymienionych postępowań w zakresie zwalczania przestępczości akcyzowej na terenie KPP w Sandomierzu zabezpieczono łącznie niżej wymienione ilości wyrobów bez polskich znaków skarbowych akcyzy: **6360 sztuk papierosów co przekłada się na łączną ilość 318 paczek papierosów. Uszczuplenie podatku akcyzowego dla tej ilości towarów wyniosło 6.023,00 zł.**

Kolejnym działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji realizowanym w 2022 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu było podniesienie skuteczności działań Policji w zakresie ujawniania, identyfikacji, zabezpieczania i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw.

Łącznie w prowadzonych w 2022 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu i jednostkach podległych postępowaniach przygotowawczych zabezpieczono u sprawców na poczet groźących kar i grzywien mienie o wartości 637.190 zł.

2) Efektywność służby prewencyjnej

W 2022 r. policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu zrealizowali łącznie **9886** służb zewnętrznych.

Policjanci realizowali swoje zadania na terenie całego powiatu. Na terenie miasta Sandomierz wykonano łącznie **4671** służb, natomiast w pozostałej części powiatu realizowanych zostało **5214** służb.

Przedstawione dane pokazują, że niemalże połowa wszystkich służb zewnętrznych została zrealizowana na terenie miasta Sandomierza skupiającego największą liczbę ludności, a co za tym idzie rejonem, gdzie występuje największa liczba podejmowanych przez Policję interwencji.

W przeważającej mierze policjanci pionu prewencji realizowali zadania w ramach patroli zmotoryzowanych, ta forma pracy prewencyjnej to około 75% ogólnego czasu służby, około 25 % służby to służba w ramach patrolu pieszego i obchodu realizowanego przez policjantów – dzielnicowych.

Dodatkowo Policja realizowała swoje zadania wspólnie z innymi służbami m.in.: ze Strażą Miejską, Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu oraz Wojskami Obrony Terytorialnej.

Jednym z głównych czynników wpływających na sposób pełnienia służby zewnętrznej przez policjantów prewencji jest ilość i rodzaj zgłoszeń od obywateli.

W roku 2022 przyjęto **9183** zgłoszeń przekazywanych bezpośrednio z Centrum Powiadomień Ratunkowych na podstawie, których podejmowane były interwencje policyjne, którym nadawano status

interwencji pilnej – wymagającej niezwłocznego podjęcia czynności po odebraniu zgłoszenia (około 12 % wszystkich interwencji).

Bardzo ważnym czynnikiem był również czas jaki potrzebowaliśmy na podjęcie czynności na miejscu zdarzenia od chwili zgłoszenia.

Średni czas reakcji na zdarzenia pilne wyniósł **9 min 09 sek**, a średni czas reakcji na zdarzenie zwykle wyniósł **13 min 30 sek**. Średni czas reakcji na zdarzenie wynosił na terenie miejskim - **10 min 49 sek**, na terenie wiejskim - **15 min 04 sek**.

3) Zabezpieczenie imprez plenerowych i sportowych

Sandomierska Policja podejmowała czynności w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas różnego rodzaju imprez sportowych, kulturalnych oraz zgromadzeń. Łącznie **372 funkcjonariuszy** zabezpieczyło **93 wydarzenia**. Na uwagę zasługują także fakt, że policjanci zaangażowani byli także w zabezpieczenie wydarzeń organizowanych przez lokalne społeczności tj. pikniki rodzinne, festyny, dożynki, uroczystości patriotyczne itp. Dużą uwagę przykładano do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego imprez sportowych, zwłaszcza meczów piłki nożnej zarówno tych rozgrywanych na wyższych szczeblach rozrywkowych odbywających się na terenie miasta jak i niższych lig odbywających się na terenie powiatu.

Ponadto sandomierscy funkcjonariusze zaangażowani byli w zabezpieczenie przejazdów kibiców przez rejon naszego powiatu i województwa:

- zabezpieczenia meczów piłki nożnej – 64 meczów, przy których realizacji udział wzięło 273 funkcjonariuszy,
- 110 funkcjonariuszy w 12 przypadkach zabezpieczało przejazdy kibiców przez teren powiatu i województwa.

4) Represjonowanie wykroczeń

W 2022 r. na terenie powiatu sandomierska Policja ujawniła łącznie **15 172 wykroczenia**.

Jednym z podstawowych zadań policjantów prewencji i ruchu drogowego jest eliminowanie niebezpiecznych zachowań takich jak: zakłócanie porządku publicznego, wandalizm, wybryki chuligańskie, stwarzanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wspomniane wykroczenia w większości popełniane są w miejscach publicznych, niejednokrotnie przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu. W takich przypadkach funkcjonariusze reagowali bezpośrednio po ujawnieniu wykroczeń, w sposób zdecydowany i stanowczy.

5) Działalność profilaktyczna

Policjanci pionu prewencyjnego podejmowali działania zapobiegawcze w ramach prewencji kryminalnej (działalność edukacyjna i profilaktyczna). Duży nacisk kładziono na współpracę ze społeczeństwem w zakresie zapobiegania przestępczości i innym patologiom.

W 2022 roku przeprowadzono szereg akcji i przedsięwzięć, do których można zaliczyć:

- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „ALKOHOL I NARKOTYKI” – 21 działań,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „PRĘDKOŚĆ” – 22 działania,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „NIECHRONIENI UCZESTNICY, RUCHU DROGOWEGO” – 17 działań,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BUS&TRUCK” – 3 działania,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNE PRZEJŚCIE” – 3 działania,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNY JEDNOŚLAD” – 6 działań,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNY ROWERZYSTA” – 1 działanie,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNE PRZEJŚCIE” - 22 działania,
- wzmożone działania pod kryptonimem „TRZEŻWY PORANEK” – 9 działań,

- lustracja dróg pod kątem oznakowania i stanu technicznego oraz składanie stosownych wniosków do zarządców,
- realizacja akcji „Bezpieczna droga do szkoły”.

Policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu uczestniczyli akcji pod nazwą „EDWARD” czyli Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych. Podczas tych działań policjanci kontrolowali prędkość, stan techniczny pojazdów oraz trzeźwość kierujących. Mundurowi nadzorowali zachowanie kierujących w stosunku do niechronionych uczestników ruchu drogowego, którzy stanowią grupę szczególnie wysokiego ryzyka poniesienia śmierci lub doznania ciężkich obrażeń w wypadkach drogowych.

Zniesienie w marcu stanu epidemii pozwoliło powrócić do możliwości organizacji ćwiczeń, szkoleń oraz działalności profilaktycznej, która zgodnie z założeniem programu „Dzielnicowy bliżej Nas” realizowana była w szczególności przez policjantów – dzielnicowych. Łącznie w 2022 rok zrealizowano 641 spotkań, których uczestnikami – odbiorcami byli uczniowie szkół, pedagodzy, społeczeństwo oraz władze samorządowe.

Ponadto w zarówno na stronie internetowej KPP Sandomierz, profilu Facebook Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, w prasie, w lokalnych mediach emitowane i zamieszczane były komunikaty informacyjne, dotyczące aktualnie występujących zagrożeń. Powyższe działanie również wpisuje się w prowadzoną działalność profilaktyczną, która dzięki masowemu przekazowi szybko dociera do danej grupy odbiorców skutecznie ostrzegając ich o występujących w danej chwili zagrożeniach.

Spotkania z najmłodszymi podczas edukacji dzieci i młodzieży z zakresie bezpieczeństwa podczas wakacji oraz ferii zimowych.

W ramach „Dnia Bezpiecznego Internetu” policjanci przeprowadzili spotkania z młodzieżą dotyczące zagrożeń i konsekwencji wynikających z nieumiejętnego korzystania z Internetu.

Przeprowadzono szereg działań z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym w tym wiele uwagi poświęcono edukacji najmłodszych jego uczestników. Policjanci zorganizowali również coroczny egzamin na kartę rowerową.

W ramach kampanii „Narkotyki i dopalacze zabijają” przeprowadzono spotkania, których tematem była problematyka narkotykowa. Za pomocą filmów oraz prezentacji funkcjonariusze przedstawiali zagrożenie, jakim są narkotyki i dopalacze. Ponadto odbyły się spotkania nt. odpowiedzialności prawnej, agresji i cyberprzemocy.

Podczas spotkań z najmłodszymi, policjanci przypominali o bezpieczeństwie w czasie letniego wypoczynku oraz zasadach poruszania się po drogach. Mundurowi zwracali uwagę na wszystkich, którzy w upalne dni korzystali z kąpeli. Pod nadzorem policjantów znalazły się również miejsca zbiorowego wypoczynku zbiorniki wodne, rzeki. Doraźnie kontrolowali również tzw. „dzikie kąpieliska”.

Dzielnicowi KPP w Sandomierzu aktywnie uczestniczyli w realizacji wszystkich podprogramów prewencyjnych. Szczególną rolę odgrywają w realizacji Świętokrzyskiego Programu Pomocy Ofiarom Przestępstw. Zadania wynikające z założeń prewencji kryminalnej starali się upowszechniać w czasie codziennych obchodów, współpracowano także z Kościołem Katolickim. Dzielnicowi utrzymywali również ścisłe kontakty ze szkołami w swoich rejonach działania.

W dniach 22-28 lutego 2022 r. zorganizowano edycję ogólnopolskiej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Miała ona na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa oraz instytucji państwowych i samorządowych na potrzeby osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz udzielenie wsparcia potrzebującym. W ramach akcji wszystkie osoby pokrzywdzone w wyniku przestępstw mogą skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji. W Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu, w systemie całodobowym można było uzyskać informację, w zakresie uprawnień przysługujących ofiarom przestępstw. Dodatkowo w trakcie trwania akcji dyżur pełnił wyznaczony policjant. Wszystkim zainteresowanym, informacji udzielali prokuratorzy w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Sandomierzu.

6) Problematyka nieletnich

W 2022 r. na terenie powiatu sandomierskiego odnotowano spadek ilości przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie.

Na łączną liczbę 844 wszczętych postępowań w 4 przypadkach były to czyny karalne popełnione przez nieletnich, co stanowi 0,5 % do ogółu.

Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw

Rok	Ogółem przestępstw	Czyny nieletnich	% wskaźnik czynów karalnych do ogółu przestępstw	Osoby podejrzane ogółem	Nieletni sprawcy czynów karalnych	% wskaźnik osób nieletnich do ogółu podejrzanych
2019	986	8	0,81%	562	9	1,60%
2020	864	33	3,81%	518	7	1,35%
2021	916	9	1%	533	13	2,43%
2022	844	4	0,5%	513	4	0,8%

Podsumowując pracę sandomierskiej Policji uznać należy, że przejęte na rok 2022 założenia zostały w pełni zrealizowane. O powyższym świadczy uzyskanie wysokiego poziomu wykrywalności zarówno w ujęciu ogólnym tj. 83,4 % jak i w rozbiciu na przestępstwa kryminalne, gospodarcze oraz przestępstwa z 7 najcięższej gatunkowo przestępstw kryminalnych. Warto dodać, że uzyskana wartość plasuje sandomierską jednostkę Policji na 3 miejscu w woj. świętokrzyskim w tej kategorii. Powyższe bezsprzecznie świadczy, że powiat sandomierski jest powiatem bezpiecznym, a zamieszkujący tu obywatele mogą czuć się bezpiecznie.

Policjanci pionu prewencji w trakcie realizowanych służb zwracali szczególną uwagę na wykroczenia o charakterze chuligańskim, zakłócanie porządku publicznego, demoralizację nieletnich i młodzieży skutecznie i stanowczo reagując na ujawnione czyny zabronione. Zabezpieczane na terenie powiatu wydarzenia, zarówno te kulturalne jak i mecze piłki nożnej odbyły się bez wydarzeń.

Ponadto z uwagi na działania wojenne na terenie Ukrainy funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu kierowani byli do pełnienia służby na wschodnią granicę państwa.

2. Komenda Powiatowa Policji wraz z Komendą Powiatową PSP, OSP, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną, Urzędami Gmin, Kierownictwam Szkół, Komendą Hufca ZHP, Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową oraz Wydziałami Starostwa Powiatowego kontynuowała realizację programu cząstkowego „Bezpieczny Powiat Sandomierski” stanowiący integralną część „Powiatowego Programu Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”.

1) W **I Liceum Ogólnokształcącym Collegium Gostomianum**, podejmowane były następujące działania profilaktyczne wynikające m.in z „Powiatowego Programu Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego” za rok 2022:

- Zajęcia integracyjne dla uczniów klas I mające na celu zaadoptowanie się w nowej szkole, zintegrowanie się społeczności klasowych w przyjaznej, kreatywnej atmosferze.
- Spotkania uczniów klas I z policjantami na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich.
- Warsztaty prowadzone m.in. przez panią mecenas Aleksandrę Narewską-Bidas w ramach projektu Naczelnej Izby Adwokackiej "Adwokaci rozjaśniają prawo", poświęcone zagrożeniom w Internecie w aspekcie cywilnym: naruszenie dóbr osobistych, zakupy on-line, naruszenie praw autorskich w "sieci".
- Realizacja programu profilaktyki „Loguj się z głową” w ramach którego wychowawcy realizowali następujące tematy: „E-hazard i gry online”, „Radzenie sobie ze stresem”, „Czy gram za dużo?”, „Jak grać i nie stracić głowy?”.
- Udział w programie projekt "MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym", który jest inicjatywą Fundacji UNaweza, założonej przez Martynę Wojciechowską.
- Udział w projekcie ŚCDN w Kielcach „zdrowie psychiczne uczniów w czasie kryzysu”.

- Warsztaty z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sandomierzu dla klas II pt. „Jak dbać o własną samoocenę czyli poczuciu własnej wartości”.
- Realizacja programu profilaktyki „Ars, czyli jak dbać o miłość?”. Głównym celem programu jest wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty życia i zdrowia ich samych i ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych.
- Udzielanie pierwszej pomocy – „Nie bój się pomagać”- cotygodniowe spotkania w ramach zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania młodzieży – dla członków Grupy Udzielania Pierwszej Pomocy SAMPLE.
- Realizacja projektu “Ekonomia społeczna dla szkół”. Przedsięwzięcie to jest realizowane w wybranych szkołach ogólnokształcących i zawodowych na terenie całej Polski przez Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość ze Szczecina wraz z partnerami: Fundacją Pasja i Regionalnym Centrum Młodzieży. Celem projektu jest przygotowanie uczniów do planowania ścieżek kariery uczniowskiej i zawodowej poprzez wyposażenie nauczycieli w niezbędną wiedzę i umiejętności w zakresie ekonomii społecznej oraz nowoczesny i atrakcyjny warsztat pracy.
- Działalność Spółdzielni Uczniowskiej Collegium Gostomianum. Głównym jej celem jest prowadzenie sklepiku na terenie szkoły, angażowanie młodzieży szkolnej w różnego rodzaju inicjatywy społeczne i obywatelskie oraz promowanie postawy przedsiębiorczej.
- Realizacja treści profilaktycznych na lekcjach wychowawczych m.in.: „Korzyści wynikające z systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne”- profilaktyka właściwych postaw, „Szczepienia. Profilaktyka chorób zakaźnych”, „Przeciwdziałanie przemocy”, „Konflikty w rodzinie”, „Jak ustrzec się przed uzależnieniem od telefonów komórkowych?”, „ Na ratunek! – jak mądrze udzielać pierwszej pomocy?”, „Nie przegraj młodości. Profilaktyka przestępczości”, „Używki a organizm i psychika człowieka”, „Konstruktywne sposoby radzenia sobie w sytuacjach problemowych”.
- Działalność Klubu Honorowych Dawców Krwi przy I LO (pozyskiwanie nowych członków, akcje krwiodawstwa np. „Krwisty Mikołaj”, „Z pomocą dla potrzebujących”).
- Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, podczas których młodzież może kreatywnie i bezpiecznie spędzać czas wolny np. spotkania teatru szkolnego „Cegielnia”, spotkania redakcji szkolnej gazetki „Spójnia”, spotkania chóru szkolnego, zajęcia sportowe, warsztaty dziennikarskie, spotkania grupy ratownictwa medycznego „Sample”, Parnasy szkolne, Sesje Ekologiczne i inne naukowe spotkania, działalność ekologiczna, charytatywna (m.in. wieloletnia współpraca z DPS w Sandomierzu), wycieczki i inne, udział w działalności samorządowej (wybory do Młodzieżowej Rady Miasta).
- Angażowanie uczniów w ogólnopolskie olimpiady i konkursy.
- Akcje charytatywne m.in.: „Książki dla Mieszkańców DPS”, „Ogólnopolska zbiórka żywności”, „Paczka dla seniora” – zbiórka prezentów mikołajkowych dla mieszkańców DPS, „Pomagamy zwierzętom”- zbiórka dla schroniska, „Szlachetna Paczka”.
- Aktywizacja sportowa m.in. poprzez akcje: „Badminton i tenis stołowy w Collegium Gostomianum, „Gostom Tercet Siatka”, „Gostom Parlkiet Noga”, „420 km na 420-lecie Collegium Gostomianum”, które uczą zdrowej rywalizacji.
- Warsztaty rozwijające zainteresowania np. "Wczytuję sztukę", w ramach projektu "Edukacja Kulturalna 2022", dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, warsztaty dziennikarskie.
- I LO Collegium Gostomianum przystąpiło do programu "Podpaski w szkole dla każdej dziewczyny". Organizatorem akcji jest Kulczyk Foundation oraz Rossmann Polska. Uczestnictwo w kampanii dało nam możliwość otrzymania zapasów podpasek, które zostały rozlokowane w szkolnych toaletach. Akcja ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu menstruacyjnemu.
- 4 kwietnia 2022 r. obchodzono Światowy Dzień Świadomości Autyzmu. W związku z tym, przyszliśmy do szkoły ubrani na niebiesko.
- Samorząd Uczniowski zorganizował „Dzień Życzliwości w CG”.

- W ramach akcji #Szkoła Pamięta organizowanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki klasa 1E wystąpiła z inicjatywą przypomnienia bohaterów minionych czasów. Na lekcji przedmiotu historia i terazniejszość uczniowie zebrali i przedstawili informacje dotyczące ofiar terroru niemieckiej okupacji w Sandomierzu. Następnie wraz z nauczycielem historii odwiedzili pomnik, usytuowany przy Skwerze Marcina z Urzędowa, upamiętniający 116 ofiar inteligencji sandomierskiej, eksterminowanej w obozie koncentracyjnym Auschwitz po aresztowaniu 16 marca 1942 roku. Uczniowie zapalili znicz pamięci i uczcili minutą ciszy pomordowanych Sandomierzan.
- Przed Świętem Zmarłych uczniowie pod opieką nauczycieli posprząтали groby zmarłych nauczycieli i absolwentów CG oraz zapalili znicze.
- W dniach 7-9.10.2022 r. obchodzono Jubileusz 420-lecia Collegium Gostomianum, w ramach którego odbył się XI Zjazd Absolwentów oraz imprezy towarzyszące: coroczne święto szkoły Hieronimki oraz LV Parnas Szkolny. W obchody zaangażowana była cała społeczność szkolna.
- Co roku uczniowie uczestniczą w akcji „Sprzątanie Świata”.
- W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 uzyskano dotację 15 tys. złotych, która została przeznaczona na wyposażenie biblioteki i czytelnicy (wygodne siedziska dla uczniów) oraz wybrane przez uczniów książki).
- 25 kwietnia 2022 roku na zaproszenie Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego "Radość Życia" młodzież wraz z nauczycielami uczestniczyła w integracyjnym Niebieskim Biegu Świadomości Autyzmu.

W 2022 roku w **II Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki** organizowano i zrealizowano działania profilaktyczno-wychowawcze, wpisujące się w założenia „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego”. Działania te są zgodne z zapisami Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, z planami wychowawczymi poszczególnych klas oraz z realizowanymi na bieżąco sprawami wychowawczymi. W realizację powyższych działań bezpośrednio zaangażowani są: dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy, nauczyciele oraz uczniowie II LO, czyli osoby, do których te przedsięwzięcia są skierowane.

Tematykę zachowania bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania patologiom społecznym podejmowano m.in. na lekcjach wychowawczych prowadzonych w poszczególnych klasach. Skoncentrowano się na:

- informowaniu uczniów o negatywnych skutkach stosowania używek oraz środków psychoaktywnych, tj.: alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy;
- propagowaniu higienicznego trybu życia;
- propagowaniu zachowań asertywnych;
- informowaniu o zagrożeniach ze strony środowiska społecznego (przemoc, sekty, deprawacja) w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego młodych ludzi;
- informowaniu o skutkach prawnych przestępstw oraz wykroczeń uczniów, zarówno nieletnich, jak również pełnoletnich;
- radzeniu sobie młodych ludzi ze stresem;
- radzeniu sobie z agresją, cyberprzemocą.

W ramach realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzono następujące działania:

- przestrzeganie procedur i zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- diagnozowanie bieżącej sytuacji wychowawczej oraz rodzinnej uczniów;
- systematyczna obserwacja zachowań uczniów, w szczególności sprawiających problemy wychowawcze oraz mających niską frekwencję;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji uczniów oraz ich postępach w nauce;

- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie prowadzonych celem dokonania oceny sytuacji wychowawczej uczniów przebywających w rodzinie zastępczej;
- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania norm współżycia społecznego oraz porządku prawnego;
- w przypadku naruszania przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn takiego zachowania, a następnie podejmowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania infolinii;
- przeprowadzenie w szkole Dnia Rzucania Palenia Tytoniu;
- zdrowy tryb życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych;
- webinaria i ankiety n/t cyberprzemocy;
- eksponowanie gazetek ściennych o tematyce profilaktycznej;
- współpraca pani pedagog z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania uczniów oraz rozwój ich osobowości, tj. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu, OPS w Sandomierzu, Świetlicą Środowiskową, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu, Sądem Rejonowym w Sandomierzu, Komendą Policji w Sandomierzu;
- organizowanie indywidualnych konsultacji dla rodziców poświęconych występującym problemom wychowawczym oraz spotkań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących tematyki zapobiegania przemocy oraz cyberprzemocy, profilaktyki antynarkotykowej oraz promocji zdrowego stylu życia.

W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie szkoły na bieżąco są realizowane:

- dyżury nauczycieli na poszczególnych kondygnacjach podczas przerw międzylekcyjnych;
- zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i wokół budynku szkoły;
- współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w programach i regulaminach szkolnych, m.in. dotyczących profilaktyki, wychowania oraz zapewnienia uczniom bezpieczeństwa;
- systematyczna dbałość o oznakowanie ewakuacyjne i zabezpieczenia przeciwpożarowe;
- przeprowadzenie próbnego ewakuacji szkoły z udziałem Straży Pożarnej.

W Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. KEN w Sandomierzu realizowane były następujące działania mające na celu zapobieganie przestępczości i poprawę bezpieczeństwa:

- realizacja programów profilaktyki zdrowia we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną i Starostwem Powiatowym w Sandomierzu,
- otrzymanie przez szkołę po raz kolejny certyfikatu "Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakim",
- kontynuacja realizacji ogólnopolskich programów profilaktyki zdrowia tj. Ars, czyli jak dbać o miłość? - profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, Podstępne WZW, Znamię znam je! - Akademia Czerniaka,
- przystąpienie do projektu Empatyczna Klasa,
- przystąpienie szkoły do projektu organizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Zawodowego pn.: "Zdrowie Psychiczne Uczniów w Czasach Kryzysu" - udział w warsztatach Pierwsza Pomoc Emocjonalna. Jak bezpiecznie i efektywnie pomagać?,
- organizacja przez Samorząd Uczniowski akcji pod hasłem: "Zgrana klasa",
- przeprowadzono próbną ewakuację szkoły,

- udział i reprezentowanie szkoły przez pedagoga szkolnego w obchodach Światowego Dnia Zapobiegania Samobójstwom, jakie zorganizowano na Rynku Starego Miasta w Sandomierzu,
- współpraca Szkolnego Klubu HDK PCK „Kropelka” z punktem krwiodawstwa,
- współpraca szkolnego Klubu PCK z ZR PCK w zakresie prowadzenia zbiórki żywności - pomoc rzeczowa dla rodzin uczniów naszej szkoły znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- współpraca z Agencją Ochrony Argus w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole,
- realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień: cykliczne spotkania uczniów ZSGiH z dzielnicowym nt. odpowiedzialności karnej nieletnich, korzystanie z systemu kontroli frekwencji i postępów w nauce młodzieży - dziennik elektroniczny Librus Synergia, bieżące informowanie rodziców o frekwencji młodzieży i postępach w nauce, przypominanie regulaminów szkolnych i pisemne potwierdzenie przez uczniów ich znajomości, podejmowanie rozmów wychowawczych, organizowanie apeli szkolnych dla uczniów, ścisła współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w regulaminach, opiniowanie działań szkoły w zakresie poprawy bezpieczeństwa, współpraca szkoły i pedagoga szkolnego z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania i rozwój osobowy uczniów: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nietletnich, kuratorzy sądowi, Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sandomierzu.

Udział nauczycieli w szkoleniach, konferencjach, webinarium m.in.:

- "Porozmawiajmy - profilaktyka zachowań suicydalnych",
- "Interwencja kryzysowa - rozpoznawanie, reagowanie, pomoc,, organizowany przez Wydział Diagnostyki i Współpracy z Poradniami ORE,
- udział w konferencji dotyczącej uzależnień behawioralnych u dzieci i młodzieży,
- udział w konferencji pn. "Wychowanie do dojrzałości" organizowane przez SCDN Kielce,
- udział w konferencji online "Dostępna szkoła",
- udział pedagoga szkolnego w kursie dotyczącym profilaktyki zachowań samobójczych organizowany przez Instytut Psychiatrii i Neurologii realizowany w ramach Programu Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym NPZ 2021-2025,
- udział w webinarium pn.: "Razem możemy więcej - jak promować zdrowie psychiczne w społecznościach lokalnych?" czy "Jak dbać o zdrowie psychiczne?",
- udział w szkoleniu organizowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji z Warszawy nt.: „Rozpoznawanie i profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie, zagrożonej niedostosowaniem społecznym".

W Zespole Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu, Powiatowy Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego był w pełni realizowany. Działania te odbywały się poprzez:

- Kontynuację działań zawartych w programie wychowawczo – profilaktycznym ZSE, który został stworzony przy współudziale nauczycieli, rodziców i uczniów;
- Systematycznie prowadzona jest diagnoza sytuacji wychowawczej, rodzinnej uczniów zwłaszcza w klasach pierwszych;
- Na bieżąco monitorowano i wprowadzano najwyższe środki ostrożności w związku z zaleceniami Państwowego Inspektora Sanitarnego dotyczące zachowań podczas pandemii;
- Prowadzona jest szczegółowa ocena frekwencji uczniów;
- W szkole obowiązuje dziennik elektroniczny dzięki, któremu rodzice na bieżąco monitorują swoje dziecko. Rodzice mają na bieżąco przekazywane informacje dotyczące dziecka;
- W miarę możliwości prowadzone były doraźne spotkania informacyjno-profilaktyczne dotyczące odpowiedzialności uczniów niepełnoletnich i pełnoletnich w razie nieodpowiedniego zachowania w miejscu publicznym;

- Uczniowie wzięli udział w zajęciach organizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy w Kielcach pt; „Kultura bezpieczeństwa”;
- Uczniowie wzięli udział w konkursie „Bezpieczeństwo w Internecie” w ramach warsztatów „Koduj z Gigantami”;
- W czasie odbywania się egzaminów maturalnych dyrektor szkoły był w stałym kontakcie z KPP w Sandomierzu w związku z rozpowszechnianiem fałszywych informacji na temat podkładania ładunków wybuchowych;
- W szkole dostępna jest „Anonimowa skrzynka na sygnały”, do której zarówno uczniowie naszej szkoły jak również ich rodzice mogą wrzucać informacje dotyczące wszystkiego czego się obawiają, co ich niepokoi, czego się boją i o czym nie chcą powiedzieć wprost. Skrzynka ma na celu zapobiegać ewentualnym zagrożeniom. Chcemy, aby poprzez informację które otrzymamy, wszyscy czuli się bezpiecznie, by atmosfera panująca w szkole służyła wszystkim którzy w niej przebywają. Dzięki pozyskanym informacjom uczniowie będą mogli w razie potrzeby otrzymać pomoc ze strony pedagoga, psychologa, wychowawców, nauczycieli, terapeutów, policji, dyrekcji szkoły a także innych osób lub instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom potrzebującym;
- W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu w ramach którego młodzież wraz z nauczycielami angażuje się w działalność na rzecz drugiego człowieka;
- W ramach zajęć z wychowania do życia w rodzinie oraz na godzinach wychowawczych nauczyciele realizują zagadnienia związane z zapobieganiem agresji, stalkingu, przemocy, alkoholizmowi, narkomanii, środkami odurzającymi i inne;
- Systematyczny udział pedagoga w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- W razie wystąpienia jakiegokolwiek nieodpowiednich zachowań odbywały się rozmowy dyscyplinujące uczniów w obecności dyrektora, wychowawcy pedagoga, uczniów wraz z rodzicami, w celu wyeliminowania negatywnych zachowań;
- Przeprowadzono próbną ewakuację w szkole;
- Szkoła współpracuje z agencją ochrony Karabela w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole i otoczeniu szkoły;
- Szkoła ściśle współpracuje z kuratorami Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatowa Policji, Strażą Miejską w Sandomierzu oraz Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Sandomierzu;
- Szkoła współpracuje Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Sandomierzu;
- W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie obiektów szkolnych, zatrudniono specjalistów: psychologa i pedagoga specjalnego, zwiększono rolę dzielnicowego w kontaktach z uczniami. Wprowadzono zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i jego otoczenia, dyrektor szkoły skierował pismo do Komendanta Powiatowego Policji w Sandomierzu oraz Komendanta Straży Miejskiej w Sandomierzu z prośbą o zwiększenie częstotliwości patroli przy ulicy Żeromskiego i Patkowskiego (okolice szkoły). Przypominanie uczniom i ich rodzicom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz przypominanie o nieopuszczaniu terenu szkoły (apele szkolne, lekcje wychowawcze, indywidualne spotkania z uczniami, spotkania z rodzicami). Realizowano programy z zakresu profilaktyki uzależnień. Na zajęciach z wychowania fizycznego przeprowadzono edukację prozdrowotną w celu kształtowania zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa osobistego. Poruszanie tematów bezpieczeństwa w szkole na spotkaniach z rodzicami (przypominanie o procedurach obowiązujących w szkole). Prowadzone były dyżury nauczycieli i pracowników szkoły na korytarzach i otoczeniu szkolnym. Prowadzona była kontrola prowadzenia zajęć wychowania fizycznego pod kątem bezpieczeństwa. Systematyczna aktualizacja szkoleń pracowników z zakresu BHP oraz szkoleń pracowników w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej. Rozbudowano monitoring wizyjny w miejscach najbardziej narażonych na naruszenie porządku. Poszerzona została oferta aktywnego i pożytecznego spędzania czasu wolnego poprzez wykorzystanie istniejącej bazy rekreacyjno-sportowej (organizacja zawodów sportowych). Zacieśnienie współpracy z różnymi instytucjami społeczności lokalnej poprzez udział w debatach społecznych. Realizowane również były inne zadania wynikające z bieżących potrzeb pracy szkoły.

W **Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. prof. Z. Strzeleckiego w Sandomierzu** podejmowane są różnorodne działania, mające na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji uczniów. Realizację tych działań wyznacza program wychowawczo - profilaktyczny szkoły. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu młodzieży odbywa się poprzez:

- systematyczną obserwację zachowania uczniów,
- rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów, sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno- wychowawczego,
- wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad współżycia społecznego i porządku prawnego,
- reagowanie na naruszanie przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn niewłaściwego zachowania oraz stosowanie odpowiednich środków wychowawczych,
- współpracę z rodzicami oraz różnymi instytucjami (Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Sądem dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji) w zakresie spójnego oddziaływania na uczniów wymagających szczególnej opieki wychowawczej.

W roku 2022 były prowadzone wśród uczniów rozmowy na temat wymagań szkoły w zakresie zachowania, frekwencji oraz przestrzegania norm społecznych. Młodzież została zapoznana ze swoimi obowiązkami i prawami oraz szkolnym systemem kar i nagród.

W ramach działań wychowawczo - profilaktycznych, w klasach pierwszych został zrealizowany program integracyjny, mający na celu nawiązanie dobrych relacji interpersonalnych między uczniami, integrację zespołów klasowych oraz adaptację do nowego środowiska szkolnego.

W roku 2022 zostały zorganizowane dla młodzieży szkolnej dwa spotkania z pracownikami Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu. Pierwsze spotkanie dla uczniów z klasy II TUF, II TPS, III TI5, III TR5 dotyczyło odpowiedzialności osób nieletnich za czyny karalne, a zwłaszcza problemu cyberprzemocy i związanych z tym konsekwencji. Kolejne spotkanie z pracownikami policji zostało zorganizowane dla uczniów klas trzecich Branżowej Szkoły I stopnia i dotyczyło problemu hejtu w mediach społecznościowych oraz wynikających z tego konsekwencji.

W roku 2022 zostało również zorganizowane dla uczniów spotkanie z psychologiem p. Michałem Domką z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Sandomierzu. Tematem spotkania była „Profilaktyka zachowań ryzykownych młodzieży”.

W roku 2022 był w szkole realizowany program profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość” w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, nikotyny i narkotyków. Głównym celem programu było dostarczenie uczniom wiedzy, pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia i odpowiedniego dystansu do substancji psychoaktywnych.

W ramach lekcji wychowawczych oraz zajęć z pedagogiem szkolnym prowadzone były dla uczniów zajęcia edukacyjno - profilaktyczne, dotyczące umiejętności radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami, złością, agresją oraz kształtowane były umiejętności asertywne. Poruszane były również zagadnienia, związane z systemem wartości człowieka, wzajemnymi relacjami międzyludzkimi oraz czynnikami, wpływającymi na pozytywne relacje interpersonalne. Kształtowane były postawy: szacunku, wrażliwości, empatii wobec innych ludzi, uczciwości, dobra, prawdy, odpowiedzialności. Rozwijane były również postawy akceptacji i tolerancji wobec innych osób.

W celu zapewnienia dyscypliny na terenie szkoły prowadzone są systematycznie dyżury nauczycieli w czasie przerw między lekcjami oraz zajęciami praktycznymi.

Wszystkie naganne zachowania uczniów rozpatrywane są przez komisję do spraw dyscypliny młodzieży.

W celu spójnego przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości młodzieży, szkoła ściśle współpracuje z kuratorami z Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji oraz Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Sandomierzu.

W 2022 roku w **Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Zawichoście** podejmowane były działania profilaktyczne i wychowawcze w ramach Programu

Wychowawczo - Profilaktycznego. Działania nakierowane były na niwelowanie zachowań antagonistycznych – destrukcyjnych wychowanków, wzmacnianie pozytywnych zasobów, kompensowanie deficytów oraz nauka nowych zachowań. Jako nadrzędne przyjęto działania profilaktyczne problemów młodzieży. Prowadzone były spotkania zarówno z wysoko wyspecjalizowanymi w działaniach profilaktycznych pracownikami Ośrodka jak również specjalistami z zewnątrz. Podejmowane były próby pedagogizacji rodziców młodzieży niedostosowanej społecznie. Wiele działań nakierowanych było na uświadomienie wychowankom zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych oraz zachowań agresywnych.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Zawichoście realizuje swoje zadania głównie w obszarach:

a) zapobieganie przestępczości nieletnich

Wychowankowie w ramach pracy w grupie wychowawczej oraz na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy informowani są o skutkach działań o charakterze przestępczym, jednocześnie każda informacja o takim zachowaniu była wykorzystywana w oddziaływaniach resocjalizacyjnych. Duże znaczenie w tym zakresie ma uczenie umiejętnego organizowania czasu wolnego. Prowadzone były zajęcia w ramach zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć terapeutycznych, szeroko zakrojona jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna z wykorzystaniem Metody Dialogu Motywującego oraz tutoringu szkolnego. Na terenie Ośrodka zorganizowane były, m.in. następujące imprezy i uroczystości: turniej piłki nożnej „O puchar Dyrektora MOW, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking oraz Miastem Sandomierz III Piknik „...o krok dalej ...” impreza adresowana m.in. do społeczności lokalnej oraz Ośrodków z woj. Świętokrzyskiego. Uczestniczono w projekcie współfinansowanym przez Ministra Sprawiedliwości „Przez sport do praworządności” realizowany przez Stowarzyszenie Akademia Sportu, zorganizowano III Towarzystwie Zawody Wędkarskie dla Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii oraz Domów Dziecka z woj. świętokrzyskiego, podkarpackiego i lubelskiego pod patronatem Prezesa Zarządu Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Tarnobrzegu i Koła nr 22 przy Komendzie Miejskiej Policji w Tarnobrzegu, współpracujemy z centrum Cross Box – Health/Fitness w Tarnobrzegu.

Duże znaczenie przywiązywano do współpracy ze środowiskiem lokalnym, traktując je jako naturalne miejsce do resocjalizacji i tester skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych prowadzonych w placówce. Kontynuowana jest współpraca z biblioteką w Zawichoście, klasztorem OO Dominikanów w Sandomierzu, ze schroniskiem dla zwierząt w Sandomierzu i w Zawichoście oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu. Nasi wychowankowie aktywnie uczestniczą w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, uczestniczyli w akcjach „Światowego dnia rzucania palenia tytoniu” oraz projekcie „Trzymaj Formę”. Młodzież wspólnie z opiekunami założyła i rozwija ogródek warzywny w ramach projektu „ Tradycyjny sad „. Nasza placówka intensywnie współpracuje z Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking oraz Fundacją Restart. Uczestniczymy w spotkaniach na terenie Powiatu oraz województwa. Młodzież przebywająca w Ośrodku jest na bieżąco zapoznawana z prawami dziecka, prawami ucznia oraz dotyczącymi ich sytuacji życiowej aktami prawnymi. W przypadku zachowań o charakterze przestępczym powiadamiana jest Policja i właściwe Sądy. W roku 2022 ośrodek uzyskał tytuł Najlepszej szkoły w powiecie sandomierskim i w woj. Świętokrzyskim. Uroczysta Gala odbyła się w Warszawie w Zamku Królewskim.

b) przeciwdziałanie narkomanii

W ramach działania w tym zakresie prowadzone były systematyczne spotkania pedagogów i psychologów z młodzieżą mające na celu uświadomienie skutków używania środków psychoaktywnych na organizm. Prowadzona jest grupa wsparcia ograniczenia i zaprzestania palenia tytoniu - wynikająca z potrzeb samych wychowanków. Realizowany jest własny program profilaktyczny „Mentor” dostosowany do potrzeb wychowanków. Jednocześnie kadra pedagogiczna dokłada wszelkich starań aby wychowankowie nie mieli dostępu do środków odurzających. W ramach działań profilaktycznych realizujemy program profilaktyczny „FreD Goes Net”, koordynatorem jest psycholog Ośrodka. W roku bieżącym nasz Ośrodek uczestniczy w projekcie MEiN oraz Stowarzyszenia Edukacja 3.0 „Profilaktyka na miarę„. Projekt dotyczy przeprowadzenia pilotażu platformy diagnostycznej, która pozwoli na badanie zapotrzebowania na działania wychowawcze i profilaktyczne w szkołach i placówkach. Wychowankom uzależnionym od substancji

psychoaktywnych psychologowie udzielali wsparcia w postaci zajęć terapeutycznych. Wszystkie przypadki pojawienia się środków psychoaktywnych są zgłaszane Policji i właściwym Sądom.

c) podniesienie bezpieczeństwa na drogach publicznych

W ramach tego działania wychowankowie realizują kurs karty rowerowej we współpracy z KPP Sandomierz, wychowankowie regularnie uczestniczą w wycieczkach rowerowych pod opieką wychowawców. Uczestniczą także w zajęciach szkolnych Edukacji Dla Bezpieczeństwa, w ramach których poznają zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej, zachowania w sytuacjach kryzysowych, właściwego korzystania i zachowania na drogach publicznych, podnoszące świadomość i umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia. Wychowankowie poznają podstawy postępowania w sytuacji wypadku drogowego.

d) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Ośrodek prowadzi zajęcia z wychowankami poddanymi przemocy rodzinnej. Wychowankowie uczeni są radzenia sobie z przemocą i agresją w środowisku rodzinnym. Staramy się angażować rodziców naszych wychowanków w proces poprawy relacji rodzinnych. Do pracy włączani są specjaliści zewnątrzni w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W bardzo szerokim zakresie prowadzona jest współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sandomierzu oraz Sądem Rejonowym w Sandomierzu, którego Wydział Rodzinny i Nietletnich prowadzi nadzór nad działalnością Ośrodka.

e) przeciwdziałanie bezrobociu

W obecnym roku szkolnym zakończyliśmy realizację projektu unijnego Poddziałania 08.03.02 „Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych” – Okno na świat - projekt miał na celu ograniczanie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia. Kontynuujemy realizację projektu unijnego Poddziałania 08.05.01 „Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CZKIN” – Akademia - w ramach którego, wychowankowie mają zajęcia z doradztwa zawodowego, podstaw przedsiębiorczości oraz dodatkowe zajęcia z matematyki, informatyki - ICT, j. angielskiego, j. polskiego zdobywają także kompetencje społeczne charakterystyczne dla pełnienia roli przyszłego pracownika oraz zostały wyposażone pracownie zawodowe. Prowadzona jest destygmatyzacja młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Placówka uczestniczy w projekcie MEiN „Aktywna tablica”, w związku z realizacją projektu pozyskano środki na zakup 6 monitorów interaktywnych, wykorzystywanych w pracy z uczniami podczas zajęć lekcyjnych. Wychowankowie pełnoletni uczestniczyli w kursie fryzjerskim, zakończonym egzaminem i uzyskaniem certyfikatu fryzjera. Organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, pozwalające minimalizować deficyty edukacyjne naszych wychowanków. Młodzież podejmuje aktywność w ramach wolontariatu działającego w naszym Ośrodku. Uczniowie szkoły branżowej wraz z opiekunami uczestniczyli w konferencji szkoleniowej pt. „Świętokrzyskie – tu się uczę, tu pracuję”. Pomagamy wychowankom w przygotowaniu programu usamodzielnienia po opuszczeniu placówki. Wszyscy wychowankowie objęci są doradztwem edukacyjno - zawodowym. Organizowane są spotkania z pracodawcami, które pozwalają na wyposażenie wychowanków w oczekiwane przez pracodawców kompetencje i umiejętności, co wykorzystywane jest przy planowaniu Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego.

f) bezpieczeństwo sanitarno – epidemiologiczne

Baza Ośrodka utrzymywana jest na wysokim poziomie technicznym i sanitarnym. W ostatnim czasie zakupiono dodatkowe wyposażenie gabinetu pielęgniarki, posiadamy izolatkę medyczną dla wychowanków wymagających podstawowej opieki leczniczej. Opracowany został regulamin postępowania w warunkach Covid – 19 oraz wydzielone zostały oddzielne pomieszczenia na potrzeby izolatki dla wychowanków z podejrzeniem Covid – 19. Nasz Ośrodek uczestniczy w projekcie Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – dostęp do usług telekomunikacyjnych. Nasza młodzież uczestniczy w kolejnej edycji Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Trzymaj Formę” współorganizowanym przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców.

Projekt ma na celu edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Systematycznie prowadzone są kontrole stanu sanitarnego, a remonty przeprowadza się na bieżąco. Ośrodek przeszedł kontrolę bezpieczeństwa p.poż., inspektora budowlanego a także kontrolę Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej.

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w budynkach, wszyscy pracownicy Ośrodka przeszkoleni zostali z przepisów przeciwpożarowych oraz zasad udzielania I pomocy medycznej, zaktualizowano plan ewakuacji placówki.

Bursa Szkolna jest placówką publiczną zapewniającą opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania. Bursę oprócz uczniów szkół średnich zamieszkują także studenci UJK, a w okresie wakacji mieszkają uczestnicy koloni letnich, obozów sportowych.

Od września 2022 w bursie zamieszkuje grupa wychowanków obcokrajowców, pochodzenia ukraińskiego, białoruskiego, którzy uczą się w sandomierskich szkołach.

Z młodzieżą realizowany jest Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku. Program realizowany jest przez wychowawców i skierowany do wychowanków, rodziców pracowników administracji i obsługi. Odpowiada na realne problemy oraz zagrożenia pojawiające się w bursie i środowisku. Jest otwarty na wszelkie nowe działania. W roku szkolnym 2021/2022 w bursie realizowane były działania przewidziane w planie pracy:

- zapoznano rodziców i wychowanków ze statutem, regulaminem Bursy, przepisami BHP i p/poż.,
- przeprowadzono próbną ewakuację mieszkańców i pracowników,
- kształtowano nawyki sprzyjające zdrowiu poprzez zdrowe odżywianie, odpowiedni strój, wykonano gazetki na temat racjonalnego odżywiania, przeprowadzono rozmowy indywidualne z wychowankami, w grupach organizowano pogadanki na temat szkodliwości palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy. Przeprowadzono akcję uświadamiającą o zagrożeniach płynących z cyberprzemocy w Internecie. W ramach tych działań zorganizowano Europejski Dzień Sportu, przeprowadzono akcję Sprzątamy Dla Polski. Wychowawcy są w trakcie realizacji programu „Na sportowo jest zdrowo”, realizowane zadanie to „Używkom mówię nie”. Udział w projekcie organizowanym przez ŚCDN w Kielcach „Zdrowie psychiczne uczniów czasach kryzysu” - realizacja zadań projektowych, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego poprzez rozmowy indywidualne i zajęcia wychowawcze. Udział w szkoleniu „Kryzys oraz problemy psychiczne młodych osób”, interwencja kryzysowa i pomoc psychologiczna w szkole.

W związku z zamieszkaniem w bursie licznej grupy wychowanków z Ukrainy uczących się w Sandomierzu prowadzone są zajęcia z Praw Dziecka, przeciw działaniu dyskryminacji, równouprawnieniu, tolerancji. Od września 2022 r. z młodzieżą pracuje psycholog.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców przez całą dobę czuwają oprócz wychowawców, portierzy i pracownicy firmy ochroniarskiej Argus, która ma w budynku swoją siedzibę. Przez cały rok szkolny i w wakacje odwiedza placówkę policja (dzielnicowi), prowadzą rozmowy profilaktyczne z wychowankami, kolonistami, pracownikami.

Placówka współpracuje z Wojewódzką Stacją Epidemiologiczną w Kielcach oraz Powiatową Stacją Epidemiologiczną w Sandomierzu.

Kadra pedagogiczna, pracownicy administracji i obsługi na bieżąco przechodzą szkolenia z zakresu BHP i p/poż, a kadra pedagogiczna na bieżąco uczestniczy w różnych formach doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.

2) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu

W ramach działań wspierających „Powiatowy Program Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego” realizowała na terenie powiatu sandomierskiego zajęcia warsztatowe oraz spotkania tematyczne z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami i rodzicami.

Na bieżąco prowadzone są konsultacje z dyrektorami placówek oświatowych, nauczycielami, pedagogami szkolnymi oraz specjalistami z różnych instytucji, takich jak: policja, sąd, opieka społeczna, samorządy lokalne. W sprawach wychowawczych i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży współpracujemy z kuratorami sądowymi i społecznymi, asystentami rodzin, a także policją.

Poradnia udziela porad dla rodziców i nauczycieli na terenie Poradni i w placówkach przedszkolnych oraz szkolnych w ramach punktów konsultacyjnych. W placówkach odbywały się indywidualne rozmowy wspierające i terapeutyczne dotyczące poszczególnych uczniów. Pozwoliło to na lepsze planowanie działań wychowawczych. Prowadzimy także terapię psychologiczną indywidualną i rodzinną, krótko i długoterminową, a także interwencję kryzysową.

Przeprowadzamy dużą ilość zajęć warsztatowych dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Wiele z nich to programy autorskie naszych psychologów i pedagogów.

Zajęcia warsztatowe z młodzieżą miały na celu zapobieganie różnym formom uzależnień takich jak: alkohol, nikotyna, narkotyki, gry telewizyjne, komputerowe, Internet oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach traumatycznych, kryzysowych. Rozwijały także umiejętności prospołeczne np.: radzenie sobie ze złością i agresją, skutkami stresu, własnymi emocjami.

Zajęcia warsztatowe, prelekcje dla rodziców dostarczały wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, kształtowały umiejętności wychowawcze.

Przeprowadzono kilkaset spotkań terapeutycznych udzielając pomocy psychologicznej. Zakres problematyki obejmował myśli samobójcze, problemy emocjonalne, problemy w relacjach społecznych, problemy wychowawcze, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zaburzenia koncentracji i motywacji, nieśmiałość, traumy rodzinne (po śmierci rodzica, po wypadku samochodowym, po rozwodzie) i lęki społeczne, zaburzone relacje rodzinne, trudności szkolne, zaburzenia zachowań i emocji.

W swoich działaniach profilaktycznych poruszamy tematy skupiające się wokół systemu wartości, środków uzależniających, zapobiegania zachowaniom ryzykownym, umiejętności prospołecznych oraz wspierania rozwoju dzieci i młodzieży poprzez wspomaganie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo - wychowawczych. Poradnia posiada i na bieżąco udostępnia materiały informacyjne i edukacyjne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży, dotyczące różnych form uzależnień oraz agresji i przemocy w szkole w domu i w Internecie.

Przeprowadziliśmy 94 punkty konsultacyjne w terenie w których uczestniczyło 221 osób, w formie indywidualnych konsultacji, porad i spotkań z nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami.

Poniżej wybrane, najczęściej przeprowadzane tematy zajęć:

- Dorastanie – problemy nastolatków,
- Indywidualne konsultacje, porady i spotkania dla nauczycieli, specjalistów oraz rodziców,
- Problemy emocjonalne dzieci,
- Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży,
- Uzależnienie od komputera: gier „Internetu”,
- Słaba motywacja do nauki zwłaszcza podczas nauki zdalnej,
- Przemoc wśród dzieci /uczniów,
- Problemy z podporządkowaniem się w szkole/domu do panujących zasad,
- Funkcjonowania dzieci ze spektrum Autyzmu,
- Integracji grupy klasowej po zdalnym nauczaniu,
- Radzenie sobie z agresją i lękiem,
- Praca nad trudnościami w relacjach rówieśniczych,
- Kształtowanie umiejętności społecznych,
- Wspomaganie rozwoju,

- Procesy uczenia się,
- Problemy adolescencji,
- Relacje interpersonalne,
- Konflikty,
- Kształcenie i trudności edukacyjne oraz formy pomocy,
- Praca z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Sytuacja wychowawcza w rodzinach,
- Trudności emocjonalne,
- Trudności dydaktyczne,
- Trudności rozwojowe dziecka,
- Trudności z przestrzeganiem norm właściwego zachowania w grupie/klasie,
- Trudności wynikające ze spektrum autyzmu,
- Ukierunkowanie w złożeniu odpowiedniej dokumentacji w celu diagnozy dziecka w poradni.

Udzielono pomocy dzieciom i młodzieży w formie: porad dla 123 osób (112 spotkań), treningi dla 56 osób (3 spotkania), warsztaty dla 2305 osób (138 spotkań).

Tematyka warsztatów:

- Ruch Rozwijający wg metody Weronki Sherborne,
- Zajęcia z profilaktyki logopedycznej,
- Trudne emocje, jak sobie z nimi radzić,
- Zagrożenia płynące z Internetu,
- Wspieranie motywacji wewnętrznej,
- Pozytywne systemy wartości,
- Zarządzanie sobą – planowanie czasu nauki i czasu wolnego,
- Samopoznanie,
- Systemy motywacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- Porozmawiajmy zanim będzie za późno,
- Gry i zabawy psychoedukacyjne wspomagające rozwój społeczny i emocjonalny,
- Kształtowanie postawy koleżeńskiej – nauka współdziałania,
- Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące kompetencji emocjonalnych,
- Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące ekspresji negatywnych emocji,
- Kształtowanie postawy asertywnej i tolerancyjnej i współodpowiedzialności za budowanie zespołu klasowego,
- Komunikacja, relacje – rozwiązywanie problemów,
- Trening umiejętności społecznych opartych na współdziałaniu i szacunku do drugiego człowieka,
- Budowanie zespołu klasowego – kształtowanie postawy asertywnej,
- Komunikacja, relacje – rozwiązywanie problemów,
- Motywacja do nauki – jak sprawić, żeby mi się chciało,
- Komunikacja i budowanie efektywnego zespołu klasowego,
- Techniki efektywnego uczenia się,

- Bezpieczeństwo w przestrzeni wirtualnej,
- Modelowanie postawy asertywnej i empatycznego zrozumienia drugiego człowieka,
- Problematyka samookaleczeń i autoagresji,
- Radzenie sobie z trudnymi emocjami,
- Radzenie sobie ze stresem naturalnym oraz sposoby efektywnego uczenia się,
- Konstruktywne sposoby radzenia sobie z kryzysami – kształtowanie postawy zadaniowej, zorientowanej na szukanie rozwiązań,
- Budowanie efektywnego zespołu klasowego – niebezpieczeństwa wynikające z porównywania się do innych,
- Profilaktyka zdrowia psychicznego,
- Budowanie adekwatnej samooceny,
- Budowanie funkcjonalnych relacji partnerskich,
- Radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych,
- Akademia Twórczego Myślenia,
- Warsztaty ogólnorozwojowe dla grup przedszkolnych dot. nadmiernego oglądania bajek,
- Warsztaty ogólnorozwojowe dla grupy przedszkolnej,
- Bezpieczeństwo w Sieci. Dobre użytkowanie narzędzi cyfrowych,
- Relacje społeczne w klasie szkolnej,
- Rozwiązywanie konfliktów, współpraca w zespole,
- Cyberprzemoc. Bezpieczeństwo w VR,
- Trening uczenia się. Radzenie sobie z traumą,
- Proces uczenia się. Trening uczenia się. Określenie swojego profilu edukacyjnego – test, diagram,
- Czytam płynnie, ale czy rozumiem,
- Bajka terapeutyczna utrwalająca zwroty grzecznościowe,
- Jak bezpiecznie spędzić wakacje,
- Realizacja programu „Inni a jednak tacy sami” – o dzieciach przewlekle chorych i niepełnosprawnych:

„O dzieciach z niepełnosprawnością ruchową”, „O dzieciach z niepełnosprawnością wzroku”, „O dzieciach z chorobą przewlekłą”, „O dzieciach z cukrzycą”, „O dzieciach z brakiem części kończyny”, „O dzieciach z chorobą nowotworową”, „O dzieciach rodziców niepełnosprawnych”, „O barierach architektonicznych”, „O dzieciach z chorobą nerek”.

Udzielono pomocy rodzicom w formie: porad – spotkań 2074, w których uczestniczyło 1970 osoby, treningi – spotkań 2, w których uczestniczyło 32 osoby, warsztaty – spotkań 1, w którym uczestniczyło 40 osób, prelekcje/wykłady – spotkań 28 w którym uczestniczyło 743 osoby.

Temat prelekcji/wykładu:

- Rola rodziców w motywowaniu dziecka do nauki,
- Współpraca w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym uczniów,
- Współpraca na linii rodzice – szkoła,
- Rola nauczycieli i rodziców w motywowaniu ucznia do nauki,
- Jak rozmawiać z dziećmi na temat wojny,
- Wpływ postaw rodzicielskich na rozwój dziecka,
- Jak słuchać i rozmawiać z dziećmi,

- Budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych. Rozwiązywanie konfliktów,
- Fonoholizm – zagrożenia płynące z nadużywania urządzeń multimedialnych,
- Dziecko z autyzmem, zespołem Aspergera - pomożesz, jeśli zrozumiesz,
- Uczeń I klasy, co każdy rodzic wiedzieć powinien,
- Wpływ multimediiów na rozwój małego dziecka,
- Jak pomóc dziecku w wyborze drogi edukacyjno-zawodowej,
- Dzisiaj przedszkolak, jutro uczeń,
- Wychowywać, ale jak,
- Dojrzałość szkolna dziecka.

Udzielono pomocy nauczycielom i innym osobom w formie: porad – 168 osób (158 spotkań), konsultacje – 734 osoby (685 spotkań), warsztaty – 36 osób (6 spotkań).

Tematyka warsztatów:

- Praca z uczniami ze SPE,
- Jak radzić sobie w sytuacjach trudnych. Fazy eskalacji konfliktu,
- Jak sobie radzić z trudnymi zachowaniami przedszkolaka,
- Specyficzne trudności w nauce. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia,
- Rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktowych.

Braliśmy udział w 22 spotkaniach Rady Pedagogicznej, w których uczestniczyło 318 nauczycieli.

Tematem było:

- Jak radzić sobie z trudnymi emocjami i zachowaniami u uczniów,
- Profilaktyka zachowań ryzykownych – proces suicydalny dla dzieci i młodzieży,
- Współpraca w zakresie zapobiegania zachowaniom ryzykownym uczniów,
- Metoda konstruktywnej konfrontacji,
- Rola nauczyciela i rodzica w motywowaniu ucznia do nauki,
- Współpraca na linii rodzic – szkoła,
- Rozwijanie współpracy na linii szkoła – rodzic – poradnia,
- Depresja u dzieci i młodzieży,
- Funkcjonowanie dziecka z całościowymi zaburzeniami rozwoju,
- Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów z dysleksją rozwojową,
- Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów z obniżonymi możliwościami intelektualnymi,
- Akademia Twórczego Myślenia,
- Jak rozmawiać z dziećmi,
- Zasady konstruowania IPET,
- Autyzm, zespół Aspergera - pomożesz, jeśli zrozumiesz,
- Motywacja – jak pracować z uczniem, żeby mu się chciało chcieć,
- Autyzm, zespół Aspergera - pomożesz, jeśli zrozumiesz,
- Autyzm, jak radzić sobie z trudnymi zachorowaniami w domu i szkole,
- Autyzm, zespół Aspergera – pomożesz, jeśli zrozumiesz,

- Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów z dysleksją rozwojową i Dostosowanie wymogów edukacyjnych dla potrzeb uczniów z obniżonymi możliwościami intelektualnymi.

Współpracujemy z Urzędem Miasta Sandomierza w zakresie rozwiązywania problemów społecznych „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Sandomierz”.

Pracownicy systematycznie współpracują z placówkami z terenu powiatu sandomierskiego w celu koordynowania działań na rzecz dziecka i rodziny – np. PCK, MOPS, PZP, PCPR, Policją, Sądem, Lokalnymi mediami, Caritas, lokalnymi uczelniami wyższymi, a także udział w imprezach szkolnych i środowiskowych.

Przez cały rok szkolny 2021/2022 pani dyrektor prowadziła punkt konsultacyjny, który wspomagał rodziców i nauczycieli szkół ogólnodostępnych w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Pracownicy poradni takie punkty prowadzili na terenie całego powiatu sandomierskiego.

- 3) **Spółdzielnia Mieszkaniowa** starała się pomóc młodym ludziom i pokierować nimi w procesie integracji, co można osiągnąć w różnorodny sposób (integracja społeczna, kulturalna, językowa). Sandomierskie Centrum Kultury w Sandomierzu podpisało umowę z Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową na prowadzenie działalności społeczno - wychowawczej.

Przez cały 2022 rok młodzież mieszkająca na osiedlach i nie tylko, znalazła zainteresowanie w prowadzonej placówce. Ośrodek prowadzi pełną gamę zajęć zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Wśród nich znajdują się zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne oraz rekreacyjne, na które pomimo panującej pandemii w ścisłym reżimie sanitarnym młodzież mogła uczęszczać. Działalność ta dofinansowana jest przez Spółdzielnię. Spółdzielnia ostrzegała również mieszkańców o baczne zwracanie uwagi na tzw. "domokrażców", którzy próbowali wyłudzić pieniądze oferując różnego rodzaju usługi, podszywając się pod pracowników spółdzielni, Urzędu Miasta lub PGKiM, jak również zwracała się do Policji o objęcie nadzorem miejsc szczególnie zagrożonych.

Bezpieczeństwo wymaga prowadzenia wspólnej polityki przeciwdziałania zagrożeniom do czego niezbędne jest zmobilizowanie całego potencjału społeczności lokalnej. Zadaniem Programu jest właśnie wspieranie realizacji ustawowych obowiązków poszczególnych służb i organów administracji publicznej w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku.

- 4) **Hufiec ZHP Sandomierz** zrzesza w swoich szeregach instruktorów, zuchy i harcerzy z Pisar, Gościeradowa, Annapola, Liśnika, Gór Wysokich, Dwikóz, Chobrze, Kleczanowa, Grabówki i Sandomierza. Zuchy i harcerze uczestniczą we wszystkich ważnych uroczystościach organizowanych na terenie powiatu sandomierskiego. W ciągu roku podejmują szereg akcji charytatywnych, organizują spotkania, biwaki oraz rajdy. Reprezentują hufiec również w licznych konkursach. Już od wielu lat organizują Harcerską Akcję Letnią oraz Harcerską Akcję Zimową. Systematycznie także udają się do Zakopanego po Betlejemskie Świąteczne Pokoje.

W styczniu drużyna "BIAŁE WILKI" im. Władysława Jasińskiego ps. „Jędrus” przystąpiła do realizacji międzynarodowego programu „Free being me”, przygotowanego przez Światową Organizację Skautek. Program ma na celu wzmacnianie dzieci i młodzieży przez pracę nad akceptacją własnego ciała i budowania poczucia własnej wartości. Program ukazuje także zgubne skutki podążania za stereotypem pięknego wyglądu, kreowanego sztucznie, głównie przez media i marketing. Program zakończył się zorganizowaniem spotkań z rówieśnikami spoza drużyny, na których harcerze przekazali zdobytą wiedzę i umiejętności. Spotkania miały miejsce w maju.

W dniach 22.01 - 28.01.2022 r. 43 uczniów, zuchów, harcerzy wyjechało na zimowisko w ramach Harcerskiej Akcji Zimowej HAZ organizowane przez Hufiec ZHP Sandomierz. Zimowisko miało miejsce w Małym Cichym k. Zakopanego.

W pierwszym dniu wszyscy obowiązkowo udali się na spacer po Małym Cichym oraz zostali zaznajomieni z obowiązującymi na zimowisku regulaminami bezpieczeństwa, a także uczestniczyli w grach i zabawach integrujących.

Przez kolejne dni wszyscy z zapałem, wyruszyli na stok by się rozkoszować jazdą i szlifować umiejętności narciarskie. Byli też tacy, którzy pod czujnym okiem instruktora oswojali się ze sprzętem narciarskim, zapoznali się z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na stoku narciarskim oraz

podczas korzystania z wyciągów. Następnie przystąpili do pierwszych ćwiczeń i pierwszych zjazdów. Wielką frajdą były zjazdy z górki na sankach i jabłuszkach.

Wieczorami uczestnicy zimowiska doskonalili sprawności intelektualne i fizyczne, kształtowali właściwe nawyki i bezpieczne zachowania, rozwijali indywidualne zainteresowania i talenty poprzez udział w rozmaitych zajęciach sportowych, plastycznych i muzycznych. Największą atrakcją oprócz szusowania na nartach, okazał się: kulig.

Udało się też odwiedzić Krupówki i zrobić zakupy pamiątek. Bycie w górach, zwłaszcza w Zakopanem to spotkanie z niesamowitymi widokami- Giewont na wyciągnięcie ręki, Kasprowy Wierch. Te widoki mogliśmy podziwiać z Gubałówki. Śpiący Rycerz - Giewont jakby miał się zaraz zbudzić i rozpocząć walkę z chmurami, które go zaczęły przysłaniać.

Przed wyjazdem nastąpiło uroczyste zakończenie, a więc podsumowanie wyników wszystkich konkursów, rozdanie nagród, upominków i słodyczy.

Dzieci przyjemnie i pożytecznie spędziły czas wolny, każdy z pewnością znalazł interesujące dla siebie zajęcia. Minione ferie dostarczyły uczestnikom zimowiska wrażeń i z pewnością pozostaną na długo w ich pamięci.

Już po raz kolejny przedstawiciele naszego hufca dołączyli do "wielkiego grania" – 30. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W niedzielę 30 stycznia 2022 r. wolontariusze prowadzili na terenie miasta zbiórkę pieniędzy na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego dla specjalistycznych szpitali dziecięcych.

W niedzielę 23 stycznia 2022 r. reprezentacja "Nadwiślańskich Trampów" wraz z zuchami uczestniczyła w Wieczorze Kolęd i Pastorałek zorganizowanym przez Kolo Gospodyń Wiejskich "Wymysłowiaci" w Wymysłowie.

W sobotę, 05 lutego 2022 r. trzy osobowa reprezentacja "Nadwiślańskich Trampów", w tym dwie harcerki starsze i drużynowa uczestniczyła w 10. godzinnych warsztatach pt. "HSW w praktyce", zorganizowanych w szkole w Górach Wysokich. 18 członków kadry i kandydatów na funkcje z naszego hufca przeszkolonych zostało przez drużyny z Chorągwi Kieleckiej w zakresie posługiwania się nowymi instrumentami metodycznymi w pracy gromad i drużyn.

14 lutego 2022 roku odbył się kiermasz „Słodkich Walentynek” własnoręcznie przygotowanych przez Zuchów z 19 Gromady Zuchowej „Leśne Skrzaty”.

22 lutego 2022 r. w międzynarodowe święto skautów i harcerzy - Dzień Myśli Braterskiej część członków drużyny wzięła udział w zbiórce feryjnej. Poza poznanie historii i przypomnieniem idei Dnia Myśli, rozpoczęto realizację propozycji programowej "Nasz świat".

W lutym drużyna „BIAŁE WILKI” im. Władysława Jasińskiego ps. „Jędrus” zorganizowała biwak z nocowaniem w szkole z okazji „Dnia Myśli Braterskiej” oraz Święta Patrona Drużyny.

Udział gromady zuchowej „Ekoludki” w Hufcowym konkursie recytatorskim „Poezja dziecięca” w Chobrzeżanach.

W marcu 2022 r. 20 ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" podjęła koordynowania w Publicznej Szkole Podstawowej w Annopolu, przy której drużyna działa, akcji "Szkola dla Ukrainy". Harcerze ogłosili społeczności szkolnej prowadzoną zbiórkę darów rzeczowych wskazanych przez Burmistrza Annopola, zbierali w klasach artykuły przynoszone przez uczniów i nauczycieli, posegregowali dary.

W marcu 20 ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" przyłączyła się także do inicjatywy pomocowej ZHP i podjęła służbę w ramach "Paczki dla Uchodźcy". W drużynie przeprowadzono zbiórkę artykułów żywnościowych oraz środków higienicznych.

Udział Zuchów w Gminnym Przeglądzie Teatrów Szkolnych w Liśniku Dużym.

W miesiącu kwietniu drużyna "BIAŁE WILKI" im. Władysława Jasińskiego ps. „Jędrus" czynnie współorganizowała IV Festiwal Piosenki Turystycznej i Harcerskiej „Krajka” w Liśniku.

23.04.2022 r. – drużyna z Gór Wysokich uczestniczyła w IV Festiwalu Piosenki Harcerskiej i Turystycznej KRAJKA w Liśniku Dużym.

03.05.2022 r. - drużyna z Sandomierza wzięła udział w lokalnych obchodach Święta 3 Maja poprzez uczestnictwo w Mszy świętej w intencji Ojczyzny.

Występ Zuchów i Harcerzy z Sandomierza podczas akademii z okazji 231 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

W kolejnym miesiącu harcerze "BIAŁE WILKI" im. Władysława Jasińskiego ps. „Jędrus” wzięli czynny udział w akademii z okazji Święta Konstytucji 3 Maja.

W sobotę, 04.06.2022 r. annopolska drużyna zorganizowała grę miejską, do udziału w której zaproszono środowiska harcerskie Hufca ZHP Sandomierz oraz zaprzyjaźnioną drużynę z Zaklikowa. Mimo nieodpuszczającego deszczu, po apelu i czynnościach organizacyjnych 4 patrole harcerzy ruszyły na grę terenową ph. "Tropem harcerstwa i historii".

W czerwcu drużyna „BIAŁE WILKI” im. Władysława Jasińskiego ps. „Jędrus” zorganizowała pieszą wyprawę i biwak pod namiotami w miejscowości Księżomierz. W czasie biwaku dziewięcioro harcerzy złożyło Przyrzeczenie.

10.06.2022 r. Udział w XI Diecezjalnym Konkursie Pieśni Patriotyczno – Religijnej w Potoczku.

W dniach 24-25.06.2022 r. - drużyny i druhowie, na zakończenie roku harcerskiego 2021/2022 uczestniczyli w biwaku zorganizowanym przez Komendę Hufca w Sandomierzu. Na zakończenie gry "Zielona Żabka 2022" przy rozpalonym nad brzegiem Wisły ogniu 3 drużyny i 2 druhowie złożyło Przyrzeczenie Harcerskie.

W czerwcu drużyna wzięła udział I Międzypokoleniowym Marszu Nordic Walking „Śladami przeszłości” we współpracy z Klubami Seniora w Pisarach i Jakubowicach.

Związek Harcerstwa Polskiego jest również organizatorem wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. W roku 2022 z wypoczynku skorzystało 329 osób. Komendanci wypoczynku realizują własne autorskie programy wakacyjnego wypoczynku. Szczególny nacisk położony był na profilaktykę uzależnień, ekologię i ochronę środowiska, na wychowanie w wartościach i duchu harcerskich ideałów. Często uczestnicy kolonii i obozów przenoszą się w krainę bajek i historii literackich. Tym sposobem dzieci zachęcane są do czytania i pracy z książką. Temat uświadamiania zagrożeń związanych z uzależnieniami był stałym punktem na obozach i kolonii. Kolonia zuchowa w Małym Cichym – 02.07. – 10.07.2022 r. - 50 zuchów, harcerzy i instruktorów. Obóz w Przebrnie 3 turnusy – 10.07. – 08.08.2022 r. - 229 zuchów, harcerzy i instruktorów. Złoty w Przebrnie 3 turnusy – 12.07. – 06.08.2022 r. - 50 zuchów, harcerzy i instruktorów.

1 listopada Święto Zmarłych (wcześniejsze odwiedzenie zapomnianych grobów, miejsc pamięci, porządkowanie ich i zaświecenie zniczy a także włączenie się w akcję „Szkoła Pamięta”).

W przededniu Narodowego Święta Niepodległości delegacja 20 Środowiskowej Drużyny Harcerskiej "Nadwiślańskie Trampy" oraz 17 Gromada Zuchowa „Leśne Sokoły” zapaliła Znicz Pamięci na Mogile Żołnierskiej z 1914 roku oraz Bohaterów i Ofiar II Wojny Światowej zlokalizowanych na annopolskim cmentarzu. Wcześniej drużyny uporządkowały wspomniane groby z wypalonych zniczy, które licznie zapłonęły 1 listopada.

11.11.2022 r. Delegacja Zuchów i Harcerzy 17 DH Sandomiria uczestniczyła we Mszy Świętej w intencji Ojczyzny. O godzinie 10.30 przy pomniku pamięci narodowej oddała hołd poległym za Ojczyznę, zapaliła znicze i odśpiewała Mazurka Dąbrowskiego.

Kilkudziesięciu harcerzy wzięło udział w przekazaniu biskupowi sandomierskiemu Krzysztofowi Nitkiewiczowi oraz władzom samorządowym miasta i powiatu Betlejemskiego Świątełka Pokoju. Tegoroczne hasło towarzyszące przekazaniu Betlejemskiego Świątełka brzmi „Światło dla Ciebie”.

Betlejemskie Świątełko Pokoju biskupowi, staroście sandomierskiemu Marcinowi Piwnikowi, burmistrzowi miasta Marcinowi Marcowi zostało przekazane w kościele seminaryjnym pod wezwaniem świętego Michała Archanioła. W tym roku Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do Polski już po raz trzydziesty drugi. W sandomierskim spotkaniu wzięli udział harcerze i zuchy z Annapola, Gościeradowa, Dwikóz, Kleczanowa, Liśnika Dużego, Samborca, Gór Wysokich oraz Sandomierza.

W ramach organizowanych obozów harcerskich i kolonii zuchowych uczestnicy poszerzali swą wiedzę i umiejętności o informacje z zakresu: ochrony środowiska, kultury i sztuki, dziedzictwa narodowego, pomocy medycznej i wielu innych dziedzin.

Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii, zlotach, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy ekologiczne. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie ojczyzostego kraju – jego historii, czynną turystykę, odkrywanie piękna przyrody, kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt. Wielką pomocą w osiągnięciu pozytywnych rezultatów obozu w Przebrnie, jest usytuowanie bazy wypoczynku na terenie Parku Krajobrazowego „Mierzei Wiślanej” w lesie sosnowym w oazie ciszy i spokoju z dala od aglomeracji miejskich.

Dzięki zorganizowaniu i przeprowadzeniu wyżej wymienionych zadań uczestnicy mogli aktywnie wypocząć oraz aktywnie spędzić wakacje, jak również czas wolny od zajęć lekcyjnych. Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii w Małym Cichym, zlotach, rajdach, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy sportowo-rekreacyjne, ekologiczne i profilaktyczne. Wszystkie te formy uwzględniają zamierzone cele zadania. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie przez uczestników zasad zdrowego trybu życia, poznanie ojczyzostego kraju jego historii, czynną turystykę, odkrywanie piękna przyrody kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt.

Podsumowując realizację działań programowych na obozach, kolonii, zlotach i wycieczkach można zauważyć, że zostały wykorzystane i przeprowadzone wszystkie wcześniej założone cele. Różnorodność zajęć programowych sprawiła, że zrealizowane zadania były atrakcyjne. Bazując na opiniach rodziców i uczestników - kolonie, obozy, wycieczki i zloty cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Wysoko oceniono pracę wolontariuszy, to dzięki ich zaangażowaniu udało się przeprowadzić zadanie w sposób, bezpieczny, atrakcyjny i ciekawy.

5) Na terenie **Gminy Koprzywnica** funkcjonują n/w placówki, dla których organem prowadzącym jest Gmina Koprzywnica:

- Zespół Placówek Oświatowych,
- Żłobek Gminny,
- Szkoła Podstawowa w Niedźwicach,
- Szkoła Podstawowa w Gnieszowicach i Punkt Przedszkolny prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gnieszowice „SAMI SWOI”,
- Szkoła Podstawowa w Postronnej i Przedszkole prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Postronna Byszów Kępie,
- Niepubliczne Przedszkole Naukowe „Akademia Twórczych Przedszkolaków” w Sońniczanach prowadzone przez Stowarzyszenie „Człowiek Człowiekowi”.

Jednym z najważniejszych obszarów pracy szkoły jest troska o zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie placówki, w drodze do i ze szkoły. Bezpieczeństwo to brak zagrożenia, co w praktyce przekłada się na działania profilaktyczne szkoły skierowane na wszystkich członków społeczności szkolnej oraz pośrednio na rodziny uczniów. Jednym z najważniejszych działań szkoły podejmowanym w zakresie bezpieczeństwa to realizacja i ewaluacja zadań wynikających z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego oraz:

- diagnozowanie społeczności szkolnej dotyczące poczucia bezpieczeństwa w szkole;
- organizowanie spotkań, prelekcji, warsztatów dla uczniów, nauczycieli mających na celu uświadomienie współczesnych zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi;
- współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły tj.: pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sandomierzu, Policją, Strażą Pożarną, Sądem Rodzinnym, kuratorami rodzinnymi i sądowymi, Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Sandomierzu, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu, pielęgniarką szkolną.

Programy dodatkowo realizowane i wdrażane w szkole:

- „Bieg po zdrowie”;

- „Znajdź właściwe rozwiązanie”;
- „Dziel się Uśmiechem”;
- „Program Domowych Detektywów”- Jaś i Małgosia na tropie;
- „Program wczesnej profilaktyki uzależnień „Cukierki”;
- Kampania społeczna „świętokrzyskie nie hejtuje- szanuj nie hejtuj”.

Obok realizacji i wdrażania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego został stworzony system interwencji wobec zagrożeń „Procedury postępowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu członków społeczności szkolnej”, który stanowi narzędzie dla szkoły w zwalczaniu niepożądanych zachowań i stwarza możliwość podejmowania odpowiednich działań.

Dodatkowe działania podejmowane w celu zwiększenia bezpieczeństwa uczniów na terenie naszej szkoły:

- monitoring umieszczony wewnątrz i na zewnątrz budynków;
- profilaktyka pierwszorzędowa - profilaktyka zdrowego stylu życia;
- pozyskiwanie sojuszników szkoły w zakresie współpracy na rzecz podniesienia bezpieczeństwa uczniów, współpraca z Radą Rodziców w zakresie działań integrujących działania wychowawcze w szkole: wycieczki, imprezy klasowe, uroczystości szkolne, akcje charytatywne;
- współpraca z Samorządem Szkolnym w zakresie propozycji poprawy bezpieczeństwa;
- zabezpieczenie całej sieci internetowej w szkole;
- dzielenie się wiedzą na temat mechanizmów ryzykownych zachowań z nauczycielami, uczniami i rodzicami;
- szkolenia rady pedagogicznej w zakresie bezpieczeństwa, agresji i przemocy w celu podniesienia wiedzy i umiejętności kadry.

Mając szczególnie na uwadze poprawę bezpieczeństwa drogowego i jego usprawnienie w minionym roku wykonano szereg prac, remontowych i naprawczych. Drogi uzyskały nowe nawierzchnie asfaltowe, zastosowano oznakowanie pionowe i poziome, zmodernizowano sieć wodociągową, wymieniono hydranty przeciwpożarowe. Przeprowadzenie inwestycji drogowych zarówno w zakresie remontu jak i przebudowy stało się możliwe głównie za sprawą pozyskania środków zewnętrznych pochodzących m.in. z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Dzięki którym zostały wykonane:

- Remont odcinka drogi gminnej nr 334083T w m. Koprzywnica, ul. Klasztorna - wartość: 697 729,75 zł;
- Remont odcinka drogi gminnej nr 334009T Błonie - Sośniczany od km 0 + 000 do km 0 + 400;
- Zakup i montaż luster drogowych;
- Remont zjazdu z drogi gminnej zlokalizowanej na działce 1079 w miejscowości Krzcin - wartość 7 392,30 zł;
- Remont odcinka drogi wewnętrznej w miejscowości Koprzywnica (dz. nr ewid. 668) - wartość 54 378,79 zł;
- Remont fragmentu ul. Przemysłowej w m. Koprzywnica - wartość 11 406,41 zł;
- Remont drogi w m. Kamieniec - wartość 35 955,36 zł.

Gmina za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej zajmuje się osobami starszymi, schorowanymi, samotnymi, nieporadnymi życiowo. Pomoc, jaką świadczy OPS polega na podejmowaniu działań, których celem jest zadbanie o zdrowie i życie osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Pomoc taka obejmuje również rodziny dysfunkcyjne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol. W tym aspekcie szczególną rolę odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której 2022 roku wpłynęło 14 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, wobec osób nadużywających alkoholu. Osoby te zostały zaproszone na posiedzenie komisji. Ostatecznie zgłosiło się 6 osób, z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjne. Dwie

z nich podjęły terapię w Poradni Uzależnień w Sandomierzu. Wobec pozostałych osób, które nie stawily się na posiedzenie Komisji w najbliższym czasie podjęte zostaną działania w celu skierowania ich na przymusowe leczenie odwykowe.

W ramach działań GKRPA na terenie gminy funkcjonuje Punkt konsultacyjno - edukacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, który w 2022 r. świadczył nieodpłatną pomoc terapeutyczną. Udzielono 60 porad, w tym 55 porad dla osób uzależnionych od alkoholu i 3 porady dla osób współuzależnionych oraz 2 porady dotyczące problemu przemocy (ofiary i sprawcy). Osoby, które skorzystały z pomocy w punkcie edukacyjno - konsultacyjnym otrzymały niezbędną wiedzę i motywację w celu poprawy swojej sytuacji życiowej i przezwyciężenia kryzysów życiowych.

Na terenie Gminy działa również Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz wyeliminowanie zjawiska przemocy ze środowiska lokalnego.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. zostało wszczętych 14 procedur „Niebieskie Karty - A” w 13 rodzinach. W poszczególnych miesiącach kształtowało się to następująco:

LP.	MIESIĄC	LICZBA PROCEDUR „NIEBIESKIE KARTY”
1	Styczeń	0
2	Luty	0
3	Marzec	1
4	Kwiecień	0
5	Maj	2
6	Czerwiec	1
7	Lipiec	2
8	Sierpień	2
9	Wrzesień	3
10	Październik	1
11	Listopad	1
12	Grudzień	1

Od stycznia do grudnia odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego i 6 posiedzeń grup roboczych, które były prowadzone w zależności od zgłaszanych potrzeb i wynikały z problemów w indywidualnych przypadkach. Na posiedzenia Zespołu, jak i grup roboczych zapraszane były ofiary przemocy oraz wzywani sprawcy. Podczas tych spotkań diagnozowana była sytuacja w poszczególnych rodzinach, a każdy z członków w ramach swych kompetencji udzielał fachowych porad.

W ciągu roku zostało wypełnionych 11 formularzy „NK — C” oraz 9 formularzy „NK —D” W 12 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty zgodnie z 18 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, tj. rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowanych działań.

Na terenie Gminy Koprzywnica w miejscowości Postronna, Gnieszowice, Krzcin oraz Ciszycza funkcjonują świetlice środowiskowe w ramach projektu Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014 -2020 Europejski Fundusz Społeczny, z Osi priorytetowej 9. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe).

Głównym założeniem tego przedsięwzięcia jest przygotowanie dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

Z zajęć mogą skorzystać dzieci i młodzież od 6 do 16 roku życia. Oferta obejmuje wachlarz interesujących warsztatów, które pozwolą wychowankom rozwinąć swoje pasje, zainteresowania oraz

talenty. Organizowane są specjalistyczne zajęcia z języka angielskiego, matematyki, robotyki, informatyki, zajęcia kulinarne oraz artystyczno – muzyczne. Rodzice oraz dzieci mogą korzystać z usług psychologa oraz pedagoga, natomiast wychowawcy zapewnią codzienną opiekę, pomoc w odrabianiu lekcji oraz zorganizują atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego.

W ramach projektu organizowany jest Punkt Wsparcia Rodziny obejmujący wsparcie psychologa i pedagoga w miarę potrzeb w ten sposób nastąpi poszerzenie dotychczasowego zakresu działań profilaktycznych wspierających rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Projekt skierowany jest wyłącznie do mieszkańców obszarów wiejskich gm. Koprzywnica.

W ramach otrzymanych środków finansowych budynki przeznaczone na świetlice zostały wyremontowane oraz wyposażone w niezbędny sprzęt komputerowy, multimedialny, meble, sprzęt AGD, gry, pomoce naukowe, materiały plastyczne i wiele innych.

Świetlice otwarte są od poniedziałku do piątku w godz. od 15.00 do 19.00. Projekt będzie realizowany do czerwca 2023 roku.

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy, jako samorządowa instytucja kultury organizuje życie społeczno - kulturalne na obszarze Miasta i Gminy Koprzywnica. Zakres i cele działania placówki określa statut MGOKiS, nadany mu przez Radę Miejską. MGOKiS w Koprzywnicy prowadzi dwie świetlice w Beszycach oraz w Drnosicach, ponadto Ośrodek korzysta nieodpłatnie ze świetlic wiejskich przy remizach OSP na terenie gminy.

W ramach działalności statutowej MGOKiS w Koprzywnicy organizuje zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. System prowadzenia zajęć jest cykliczny, zaś nad bezpieczeństwem i edukacją dzieci czuwa wykwalifikowana kadra.

W domu kultury od października 2019 roku w ramach funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemom Alkoholowym funkcjonuje świetlica o charakterze socjoterapeutycznym (świetlica profilaktyczna), która jest czynna w każdy piątek od 15.00 do 18.00. Na zajęcia uczęszczają dzieci w wieku 13-14 lat, zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica, zajęcia prowadzi socjoterapeutka.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy w celu zapewnienia działań profilaktycznych współpracuje z Teatrem Edukacji i Profilaktyki Maski w Krakowie. W 2022r. aktorzy teatru zagrali dla najmłodszych 2 razy, podczas Dnia Dziecka ze spektaklem „Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości?” oraz podczas Gminnego Mikołaja dla dzieci ze spektaklem „Zimowa afera - ktoś ukradł renifera?”

Przy organizacji imprez, wszystkich wydarzeń plenerowych oraz spotkań MGOKiS w Koprzywnicy współpracuje z agencją ochrony Gospodarczyk, Komisariatem Policji w Koprzywnicy.

W 2022 roku MGOKiS zorganizował mieszkańcom Miasta i Gminy Koprzywnica szereg imprez, spotkań tematycznych oraz aktywności na świeżym powietrzu, a były to między innymi:

- Spotkanie z policją z komisariatu w Koprzywnicy – omówione zostały sposoby działania przestępców przy wyłudzeniu pieniędzy różnymi metodami np. „na wnuczka”, „na pracownika banku”. W spotkaniu wzięli udział mieszkańcy gminy Koprzywnica, a także seniorzy;
- Wiosenne warsztaty florystyczne – otwarte spotkanie dla mieszkańców, skierowane do wszystkich grup wiekowych. Podczas spotkania wykonane zostały stroiki świąteczne. Zajęcia rękodzielnicze to propozycja spędzania czasu w sposób spokojny i bezpieczny;
- Udział w ogólnopolskiej akcji Operacja Rzeka. Do udziału w akcji zgłosili się wolontariusze (Mieszkańcy miasta i gminy Koprzywnica) wraz z dziećmi. W Koprzywnicy utworzono sztab Operacja Koprzywnianka, dzięki akcji wolontariuszy został wysprzątny teren wokół rzeki;
- Przygotowania do Świąt Wielkanocnych wg kalendarza prawosławnego – spotkano się w domu kultury z obywatelami Ukrainy, przebywającymi na terenie gminy Koprzywnica i wspólnie przygotowaliśmy tradycyjną prawosławną święconkę, z którą następnie obywatele Ukrainy poszli do kościoła na Mszę Św;

- Rowerowa wycieczka biało-czerwona - w maju została zorganizowana wycieczka rowerowa dla całych rodzin. Uczestnicy mieli do przejechania ponad 7 km, zaś trasa przygotowana została w kształcie przypominającym kontury flagi Polski. Na zakończenie wycieczki – jako forma integracji - przygotowano ognisko, w którym również wzięli udział obywatele Ukrainy przebywający na terenie gminy Koprzywnica;
- Noc muzeów – w domu kultury znajduje się Galeria Historii Regionu – Mini Muzeum. W ramach akcji Noc Muzeów, zorganizowaliśmy akcję na terenie gminy Koprzywnica. Podczas zwiedzania, członkowie grupy Eksploracyjno-historycznej Wisła przestrzegali i uświadamiali, jakie mogą być konsekwencje niewłaściwego podejścia do procesu eksploracji. Odkonano zwiedzanie połączone z edukacją i lekcją historii. W akcji wzięli udział nie tylko mieszkańcy naszej gminy;
- Dzień Dziecka połączony z otwarciem rewitalizowanego rynku – wydarzenie było skierowane do najmłodszych mieszkańców gminy, do młodzieży oraz do całych rodzin. Na przybyłych czekało mnóstwo atrakcji do zabawy. Dużym zainteresowaniem cieszyło się spotkanie z funkcjonariuszami policji z możliwością zwiedzania radiowozu, ze strażakami ochotnikami oraz punkt profilaktyczny z narkogoglami i alkohologlami – zaś młodzież zakładając takie okulary mogła przekonać się jakie potencjalne zagrożenie może być w takim stanie;
- Sezonowe kina plenerowe – to kolejna aktywność przeznaczona dla mieszkańców miasta i gminy Koprzywnica oraz turystów i wczasowiczów przebywających w Koprzywnicy podczas wakacji. Tematyka filmów jest zawsze dobierana do wieku, filmy typowane w taki sposób, aby były uniwersalne i odpowiednie dla różnych grup wiekowych. Wśród filmów wybierane są również o tematyce profilaktycznej, których fabuła służy, jako „narzędzie” do promowania świadomości przy podejmowanych decyzjach i wyborach w życiu (np. „Buntownik z wyboru”). Seanse filmowe to przeciwdziałanie patologiom społecznym wśród różnych grup wiekowych i społecznych oraz alternatywna forma spędzania czasu wolnego;
- III Piknik Eksploracyjno – Historyczny – wakacyjne poszukiwanie skarbów, czyli „Akcja eksploracja” pod takim hasłem zorganizowano w Koprzywnicy akcję poszukiwania skarbów. W wydarzeniu wzięło udział rotacyjnie ok. 100 osób. O tym, że koprzywnicka ziemia kryje wiele pozostałości z dawnych lat przekonali się uczestnicy plenerowego pikniku. Podczas akcji przygotowano strefę dla najmłodszych, gdzie zespół animatorów przeprowadził zabawy animacyjno - profilaktyczne;
- I Świętokrzyski Wółczykij, czyli Nordic Walking – odbyły się zawody Nordic Walking (dystans 5 km) oraz Marsz na Medal Nordic Walking (2,5 km). Zasięg wydarzenia był ogólnopolski, udział wzięło łącznie – pośrednio i bezpośrednio około 100 osób w różnym wieku. Nordic Walking to forma sportu dla wszystkich – byli z nami osoby z niepełnosprawnością, dzieci i młodzież szklona, dorośli oraz liczna grupa seniorów;
- Gminne Mikołajki dla dzieci – podczas wydarzenia odbył się spektakl profilaktyczno-edukacyjny z animacjami. Spektakl wpłynął na właściwe, długofalowe kształtowanie postawy proaktywnej oraz pozwolił na niwelowanie niewłaściwych zachowań wśród odbiorców. Organizacja gminnych mikołajek to kultywowanie świątecznych tradycji, przybliżenie najmłodszym magii i uroku świąt, potrzeby dzielenia się z innymi oraz przekaz, jaki niesie za sobą bycie grzecznym.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- Zakupiono dwa nowe aparaty powietrzne typu AIGRO FIX. Aparaty te stanowią wyposażenie OSP Koprzywnica, która jest w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym;
- Jednostka OSP Gnieszowice została wyposażona w zestaw narzędzi hydraulicznych LUKAS. Wartość zakupu wynosiła 24 000,00 zł;
- Za kwotę 23 000,00 zł zakupiono dla OSP Krzcin tor przeszkód dla młodzieżowej drużyny pożarowej;
- Jedenastu członków OSP z terenu naszej gminy zdało egzamin potwierdzający wyszkolenie w zakresie kursu KPP. Ponadto nasi strażacy brali udział w cyklu szkoleń z zakresu szkolenia podstawowego;
- Doposażono nasze jednostki OSP w ubrania specjalne i koszarowe, rękawice, kominiarki oraz środek pianotwórczy. Ponadto dokonano zakupu uzupełniającego węża gaśniczych;
- Starania zmierzające do wprowadzenia OSP Gnieszowice do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego, spowodowały konieczność wykonania opinii technicznej dla samochodu bojowego, będącego na wyposażeniu jednostki. Koszty wykonanej ekspertyzy wyniosły 10 000,00 zł.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym: Patrole policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy oraz Wydział Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadziły częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany był stan techniczny pojazdów oraz przeprowadzono kontrole prędkości z użyciem videorejestratora, ze szczególnym uwzględnieniem drogi krajowej nr 79.

Gmina Koprzywnica wspiera działania profilaktyczne służące bezpieczeństwu obywateli. Rada Miejska w Koprzywnicy podjęła uchwałę w dniu 25 lutego 2022 r. Nr LII/248/2022 w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Koprzywnica w 2022 r. Zgodnie z tą uchwałą oraz ww. programem Gmina Koprzywnica zapewnia między innymi miejsca w schronisku bezdomnym zwierzętom. Bezdomne zwierzęta odławiane były przez podmiot prowadzący schronisko dla zwierząt na podstawie zawartej umowy tj. Pan Marcin Komorowicz – Gabinet Weterynaryjny MEDWET, ul. G. Zapolskiej 7, 25-435 Kielce, prowadzącym schronisko dla bezdomnych zwierząt w Nowinach, ul. Przemysłowa 89. Gmina prowadzi poszukiwania nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt poprzez prowadzenie akcji adopcyjnej bezdomnych zwierząt odłowionych z terenu Gminy poprzez stworzenie elektronicznej bazy danych na stronie internetowej, umieszczenie zdjęć i informacji dotyczących odłowionych zwierząt na stronie internetowej oraz na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Koprzywnicy, prowadzenie przy pomocy mediów akcji edukacyjnych zachęcających do zaopiekowania się bezdomnymi zwierzętami oraz promowanie adopcji zwierząt bezdomnych ze schroniska.

Mieszkańcy Gminy Koprzywnica informowani są nieustannie o sytuacji epidemiologicznej oraz o akcjach masowych szczepień zwierząt dziko żyjących przeciwko wściekliznie.

Na terenie gminy działa aplikacja Blisko - bezpłatny system mobilnego ostrzegania i informowania o zagrożeniach. W ramach aplikacji dostępne są:

- Komunikaty i ogłoszenia, informacje bieżące o prowadzonych inwestycjach, planowanych spotkaniach z mieszkańcami, konsultacjach społecznych i innych ważnych dla mieszkańców wydarzeniach dotyczących Gminy Koprzywnica;
- Zarządzanie kryzysowe – informacje o zbliżających się nawałnicach, gradobicjach lub innymi groźnych zjawiskach pogodowych, o ewakuacji z powodu nadchodzącej powodzi, bieżące komunikaty na temat np. poziomu wód, zmiany organizacji ruchu, rozkładu jazdy autobusów, awarii sieci wodociągowej itp.;
- Sport, rekreacja, kultura – informacje kulturalne, sportowe związane z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Koprzywnicy;
- Opłaty i podatki lokalne – komunikaty o nadchodzących terminach opłat podatkowych oraz opłatach różnych.

W roku 2022 na terenie **Gminy Klimontów** prowadzono przede wszystkim wszelkie działania w zakresie: pomocy dla Uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oraz ze skutkami pandemii SARS COVID-19. W tym zakresie podjęto działania we współpracy z administracją na szczeblu państwowym, wojewódzkim, powiatowym oraz międzygminnym. Ścisłe współpracowano z Wojewodą Świętokrzyskim oraz z Urzędem Wojewódzkim w Kielcach, udzielano wsparcia i pomocy dla Uchodźców z Ukrainy – przeznaczono i odpowiednio wyposażono w niezbędny sprzęt AGD, łazienki i miejsca noclegowe (łóżka) 3 remizy OSP - do ulokowania w naszej gminie tych osób – remizy: OSP Klimontów, OSP Zakrzów, OSP Wilkowice-Ossolin. Z tego aktywnie działa remiza OSP Klimontów (obecnie zakwaterowanych jest tam 14 osób). W sumie jest przygotowanych 90 miejsc dla Uchodźców wojennych.

Oprócz powyższego przeanalizowano oraz ponownie wyznaczono miejsca zagrożone przestępczością i wykroczeniami na terenie Gminy Klimontów, dostosowując zadania, a także dyslokację służb porządkowych i policyjnych:

- Targowisko Gminne przy ul. Sandomierskiej (tzw. Tenczynopol);
- Zalew w Szymanowicach Dolnych;
- odcinki dróg: droga krajowa nr 9 (od m. Goźlice do m. Borek Klimontowski), droga wojewódzka nr 758 (od m. Byszów do m. Konary – Kolonia);

- Stacja Paliw przy drodze krajowej nr 9;
- Szkół Podstawowych i Liceum oraz Szkoły Specjalnej Fundacji „Szlachetne Anioły”;
- rejon sklepow, barów i restauracji posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu;
- rejon cmentarzy parafialnych: w Klimontowie, Olbierzowicach oraz Goźlicach;
- okolice kościołów oraz budynku synagogi;
- rejon Stadionu Sportowego LKS „KLIMONTOWIANKA”;
- obszar rzek i cieków wodnych z zagrożeniem powodziowym na terenie gminy Klimontów.

Na terenie gminy Klimontów – szczególnie na obszarach wiejskich wspierano działania sołectkie (wzajemna pomoc sąsiedzka), organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich działających prospołecznie na rzecz bezpieczeństwa.

W czasie akcji społecznych Policja prowadziła prelekcje w obszarze pomocy dla Uchodźców z Ukrainy, przeciwdziałania patologiom społecznym, cyberprzestępstwom, przestępczości narkotykowej oraz o charakterze profilaktycznym - wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi z uwzględnieniem wniosków z analizy zagrożeń społecznych (mapa zagrożeń).

W minionym roku ujawniono przypadki przemocy w 23 rodzinach, zostały one objęte Programem Niebieskiej Karty i pomocą w zakresie prawnym i psychologicznym.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Klimontów aktywnie i praktycznie działały w zakresie bezpieczeństwa oraz profilaktyki (czujki czadu i dymu oraz informacje on-line).

Burmistrz Miasta i Gminy Klimontów „Porozumieniem” dotyczącym włączenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych do „Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego” odpowiada za gotowość bojową Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Klimontowie. Obecnie w tym systemie działają: Jednostka OSP Klimontów, Jednostka OSP Konary, Jednostka OSP Krobielice, Jednostka OSP Zakrzów dnia 01.05.2022 r. została włączona do KSRG.

Jednostki OSP Klimontów, OSP Krobielice, OSP Konary i OSP Zakrzów posiadają zestaw sprzętu ratownictwa drogowego, zestaw narzędzi hydraulicznych Holmatro oraz Vebera, a także wykwalifikowanych strażaków z ratownictwa drogowego w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej. W roku 2022 Straż wyjeżdżała do 133 zagrożeń, w tym 106 miejscowych zagrożeń, pożarów 25, fałszywe alarmy 2).

Gmina Klimontów współfinansowała dla jednostek OSP na terenie objętym zasięgiem działania zakup umundurowań osobistych oraz remonty świetlic i remiz OSP.

Jednostki OSP działające na terenie gminy systematycznie uczestniczyły w szkoleniach branżowych, uzupełniały wyposażenie sprzętu i umundurowania:

- OSP Klimontów - zakup lekkiego samochodu ratowniczo - rozpoznawczego Isuzu D Max, zakup sprzętu pożarniczego (motopompa pływająca z węzami, zakup środków ochrony indywidualnej);
- OSP Zakrzów - zakup szafek na ubrania specjalne, zakup sprzętu pożarniczego detektora wielogazowego;
- OSP Krobielice - osprzęt do poduszki pneumatycznej, zakup sprzętu pożarniczego (cylinder rozpierający);
- OSP Konary - zakup ubrań specjalnych, rozbudowa, termomodernizacja i przebudowa budynku remizy
- OSP Konary o garaż jednostanowiskowy wraz z rozbiórką budynku garażowego;
- OSP Goźlice - zakup i montaż agregatu gaśniczego wodno – pianowego ze zbiornikiem wodnym, pozyskano samochód pożarniczy Iveco Daily 58C13 GLBM1;
- OSP Nasławice – zakupiono samochód pożarniczy Ford Transit 2006;
- OSP Nawodzice – zakupiono ubrania specjalne.

Zainstalowany monitoring wizyjny na terenie Klimontowa jest systematycznie doglądany i sprawdzany w wielu przypadkach nagrania przyczyniają się do wyjaśnienia przez Policję kontrowersyjnych zdarzeń (np. przebieg wypadków drogowych lub nieodpowiednie zachowania mieszkańców).

W wielu sołectwach przeprowadzono remont przystanków autobusowych i uprzątnięto teren przyległy do przystanków. Zakupiono nowe wiaty przystankowe do miejscowości: Grabina, Nowa Wieś, Konary.

Poprawiono infrastrukturę drogową poprzez remont i budowę nowych nawierzchni dróg: rozbudowa drogi gminnej nr 331020T Szymanowice Dolne - wysypisko śmieci, budowa drogi gminnej Beradz - Kolonia Łownica, rozbudowa drogi gminnej nr 331019T Szymanowice Górne przez wieś, Rozbudowa drogi gminnej nr 331009T Przybysławice - Adamczowice, budowa drogi gminnej Płaczkowice - Beradz, rozbudowa drogi gminnej nr 331022T Nowa Wieś - Julianów, budowa drogi gminnej Zakrzów - Gilówka I, rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Krobielice, przebudowa - zabezpieczenie dna wąwozu lessowego w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 240 w miejscowości Rybnica od km 0+000 do km 0+290, przebudowa - zabezpieczenie dna wąwozu lessowego w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 584 w miejscowości Beradz od km 0+055 do km 0+325, przebudowa - zabezpieczenie dna wąwozu lessowego w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 313 w miejscowości Górki od km 0+250 do km 0+755.

Łącznie wykonano 6,024 km dróg na kwotę: 5 032 409,06 zł, co wydatnie przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wyremontowane i całkowicie doposażone Targowisko Gminne w Klimontowie (place, dojazdy, budynki, wiaty, boksy, oświetlenie) stanowi bardzo dobrą bazę dla handlu.

Ogólny stan bezpieczeństwa mieszkańców na terenie gminy Klimontów, uważa się za zadowalający, jednak nieprzerwanie podejmuje się szereg przedsięwzięć i działań mających na celu zapobieganie ewentualnym zagrożeniom.

W 2022 roku **Gmina Zawichost** realizowała Program pierwszorzędowej profilaktyki narkotykowej „Weekend i wieczór bez uzależnień” w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który był skierowany do wszystkich młodych mieszkańców Gminy. Program ten objął organizację różnorodnych zajęć aktywizujących – dającym dzieciom i młodzieży alternatywne formy działania, będące naturalną przeciwwagą dla zachowań ryzykownych. W ramach tych działań trzy razy w tygodniu organizowano zajęcia w siłowni sportowej, zlokalizowanej w budynku komunalnym w Zawichoście.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzony był Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. Zatrudniony psycholog systematycznie współpracował z GKPiRPA, udzielał konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych od alkoholu w zakresie leczenia odwykowego. Motywował osoby uzależnione do podjęcia terapii odwykowej. Kształtował umiejętności w zakresie zachowania się w sytuacjach kryzysowych. Edukował ofiary przemocy domowej.

GKPiRPA stale współpracowała z Komisariatem Policji w Dwikozach w zakresie przeciwdziałania przestępczości.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom ruchu drogowego w 2022 r. Gmina Zawichost wykonała:

- przebudowę drogi gminnej o nr ewidencyjnym 569 w Czyżowie Szlacheckim,
- remont drogi gminnej nr 401048T Czyżów-Duży Las,
- remont drogi gminnej ulicy 3 Maja w Zawichoście w granicach pasa drogowego tj. dz. ewid. nr 247 i fragment działki 236 w obrębie Zawichost;
- remont drogi gminnej ulicy Kościuszki w Zawichoście w granicach pasa drogowego tj. dz. ewid. nr 581, 580, 542, 534 w obrębie Zawichost wraz z remontem dojazdu do obiektu małej architektury z kostki betonowej;
- remont ulicy Św. Leonarda w Zawichoście;
- remont drogi gminnej nr 401010T Linów Honorów – Linów Pasy, działka o nr ewid. 2116 /od km 1+872,00 do km 2+715,30;
- remont ulicy Nadbrzeżnej w Zawichoście;
- remont drogi gminnej nr 401043T Podszyn - Kaptury - Chrapanów od km 0+000 do km 0+350;
- remont ulicy Rynek Mały w Zawichoście;

- remont ulicy Sadowej w Zawichoście;
- remont ulicy Sportowej w Zawichoście;
- przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zawichost, ulica Plażowa (działka o nr ewid.297) od km 0+029 do km 0+398;
- przebudowę ulicy Głębokiej w Zawichoście;
- przebudowę ulicy Krętej w Zawichoście;
- przebudowę drogi w miejscowości Zawichost, ulica Zielna (działka o nr ewid.228);
- przebudowę drogi gminnej w Piotrowicach działka o nr ewidencyjnym 334/3/ od km 0+002,00 do km 0+183,50/;
- remont drogi gminnej nr 401042T Podszyn – Pawłów, działka o nr ewid. 5./od km 0+000,00 do km 0+995,00/;
- przebudowę drogi wewnętrznej dz. o nr ew. 874 ul. Górki od. Km 0+000 do km 620 celem zabezpieczenia dna wąwozu lessowego.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia przeciwpożarowego Gmina Zawichost:

- dofinansowała OSP w Zawichoście kwotą 11 470,00 zł.;
- dofinansowała OSP w Dziurowie kwotą 1 000,00 zł.;
- sfinansowała zakup paliwa do samochodów i sprzętu OSP w Zawichoście za kwotę 8,000 zł.;
- zakupiła dwa akumulatory do samochodu Volvo będącego w dyspozycji OSP w Zawichoście za kwotę 2 920,00 zł.;
- wypłaciła ekwiwalent dla strażaków z OSP w Zawichoście na kwotę 4 017,00 zł.;
- sfinansowała inne zakupy na potrzeby zagrożenia przeciwpożarowego dla OSP w Zawichoście za kwotę 39,587 zł.;
- wypłaciła ekwiwalent dla OSP w Linowie na kwotę 1 040,00 zł.;
- sfinansowała inne zakupy na potrzeby zagrożenia przeciwpożarowego dla OSP w Linowie za kwotę 3 086,00 zł.
- sfinansowała zakup paliwa do samochodów i sprzętu OSP w Dziurowie za kwotę 1 211,00 zł.
- sfinansowała inne zakupy na potrzeby zagrożenia przeciwpożarowego dla OSP Dziurów za kwotę 7 823,00 zł.;
- wypłaciła ekwiwalent dla strażaków z OSP w Dziurowie na kwotę 1 876,00 zł.;
- dofinansowała jednostkę OSP w Wygodzie kwotą 36 000,00 zł.;
- wypłaciła ekwiwalent dla strażaków z OSP w Wygodzie na kwotę 3 420,00 zł.

Jednostka OSP Zawichost będąca w Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym uczestniczyła w (46) czterdziestu sześciu zdarzeniach (akcjach ratowniczo-gaśniczych). Jednostka OSP Dziurów będąca w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym brała udział w (27) dwudziestu siedmiu (akcjach ratowniczo-gaśniczych).

W zakresie zmniejszenia zagrożenia przeciwpowodziowego Inspektor ds. obronnych brał udział w jesiennych i wiosennych komisyjnych przeglądach urządzeń wodnych służących ochronie przeciwpowodziowej.

Na terenie **Gminy Dwikozy** Gminna Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i innych problemów alkoholowych i innych uzależnień. Zakupiono sprzęt sportowy do świetlic środowiskowych znajdujących się na terenie Gminy Dwikozy.

Prowadzony jest punkt konsultacyjny przez pracowników poradni terapii i uzależnień przez terapeutę.

Za rok 2022 udzielono 43 porady dla osób uzależnionych i sprawców przemocy domowej,

19 porad dla osób współuzależnionych,

16 porad dla ofiar przemocy domowej,

11 inne porady.

10 dla ofiar przemocy domowej 13 dla sprawców przemocy domowej i 9 innych porad Wpłynęło do Zespołu Interdyscyplinarnego 26 niebieskich kart.

Do sądu skierowano 7 spraw dotyczące przemocy domowej.

Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dwikozach skierowała do sądu rodzinnego i nieletnich w Sandomierzu 6 wniosków dotyczących leczenia odwykowego.

Na terenie gminy działa 11 jednostek OSP. Na wyposażeniu strażaków ochotników znajduje się 14 samochodów pożarniczych. Pięć jednostek funkcjonuje w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

W miesiącu marcu przeprowadzono dla dzieci i młodzieży Turniej Wiedzy Pożarniczej.

W miesiącu wrześniu Komendant Gminny ZOSP RP w Dwikozach przeprowadził pogadanki w szkołach na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

W ramach działań profilaktycznych, wychowawczych – wpływających na bezpieczeństwo uczniów w Szkole Podstawowej w Dwikozach:

- uświadamiano uczniów o konieczności dbania o środowisko naturalne, segregowania śmieci, na lekcjach przyrody, biologii, lekcjach wychowawczych. Przedstawienie słowno muzyczne z okazji dnia ziemi wykonane przez uczniów klasy III a, sprzątanie okolicy, wykonywanie plakatów, wystaw, konkursów o tematyce związanej z planetą ziemią;
- kształtowano u uczniów postawy patriotyczne poprzez organizowanie uroczystości szkolnych z okazji 1 września, 11 listopada, 3 maja, sporządzanie gazetek okolicznościowych z okazji ważnych rocznic z dziejów naszego kraju – we wszystkich tych działaniach Organizacja I Gminnego Konkursu Wiedzy o Powstaniu Styczniowym, Udział w marszu „Szlakiem Puławiaków”, Udział w akcji „Szkoła Pamięta” w której uczniowie dbają o pomnik powstańców oraz zapoznaje się z historią swojej okolicy, Świętowania Dnia Patrona Szkoły;
- wdrażanie Programu działań zaradczych i wspierających uczniów w powrocie po nauce zdalnej - szereg działań związanych z zajęciami edukacyjnymi, kołami zainteresowań, zajęć indywidualnych, konsultacji i rozmów wspierających z pedagogiem szkolnym;
- realizowano Programu Myśl pozytywnie - działaj kreatywnie/ – w postaci lekcji wychowawczych na temat problematyki dzieci i młodzieży, dobrych relacji szacunku dla innych oraz życzliwości, konkurs na najzyczliwszą i najmilszą klasę w szkole, przeciwdziałanie przemocy;
- prowadzono program profilaktyki antynikotynowej we współpracy z Sanepidem /Znajdź właściwe rozwiązanie / zajęcia dla klas starszych w klasie VII A i VIII b;
- prowadzono program innowacji pedagogicznej Różni a jednak tacy sami/ realizowany w klasie V lekcje dotyczyły budowania dobrych relacji w klasie i współpracy na rzecz innych, budowania zrozumienia wobec osób niepełnosprawnych;
- W klasie VI a realizowano programu naprawczy – 2 godziny zajęć z psychologiem p. Michałem Domką. Lekcja wychowawcza z pedagogiem na temat budowania właściwych relacji społecznych w klasie, wycieczki piesze, integracja zespołu klasowego;
- W klasie VI b, VI c godzina wychowawcza z psychologiem p. Michałem Domką na temat Rozwiązywania konfliktów klasowych;
- W klasach VI b, VIIIa, VIIIb lekcje prowadzone były przez pedagoga SZKOLNEGO lekcje na temat emocji, rozpoznawania i sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami;
- Akcja /Świętokrzyskie nie hejtuje !/ -lekcje wychowawcze na temat cyberprzemocy VII a, VIIIb, IV A, IV B, VI;

- Praca wolontariatu szkolnego w tym zbiórki charytatywne, na rzecz dzieci z domu dziecka w Łoniowie, zbiórka pieniędzy Gorączka Złota i Srebra, Góra Grosza, zbiórka darów dla Ukrainy, zbiórka nakrętek na rzecz dziecka z niepełnosprawnością, pomoc dla zwierząt ze schroniska w Sandomierzu, wzajemna pomoc uczniowska w nauce;
- Uwrażliwiano uczniów na potrzeby osób niepełnosprawnych akcje dotyczące światowego dnia autyzmu w postaci plakatów o tej tematyce, lekcji wychowawczych, gazetki okolicznościowej;
- Interwencjonowano w sytuacji wystąpienia problemów w celu zapobieżenia eskalacji konfliktów – indywidualne rozmowy, spotkania z rodzicami, konsultacje z psychologiem, w zespole wychowawczym;
- Zajęcia warsztatowe dla klas VI, VII, VIII z psychoterapeutą dzieci i młodzieży p. Łukaszem Niewczasem na temat uzależnień, problemów emocjonalnych dzieci i młodzieży;
- odbyło się szkolenie dla rodziców podczas wywiadówki prowadzone przez terapeutę p. Łukasza Niewczasa na temat problemów uzależnień, zachowań autodestrukcyjnych wśród dzieci i młodzieży;
- odbyło się spotkanie z dzielnicowym organizowane dla wszystkich klas dla starszych o tematyce związanej z przestrzeganiem prawa, dla młodszych klas o tematyce związanej z bezpieczeństwem w ruchu drogowym;
- Warsztaty dla klas VI- VIII prowadzone przez terapeutę ds. uzależnień p. Gacha o tematyce związanej z wczesnym sięganiem po używki i jak radzić sobie z emocjami;
- kontynuowana była współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, psychologiem, terapeutą, kuratorem sądowym, GKRPA, Opieka Społeczną, pielęgniarką środowiskową;
- Prowadzenie zajęć uspołeczniające DLA GRUP UCZNIÓW METODAMI PROJEKTU KOŁO TEATRALNE;
- Próbna ewakuacja uczniów w celu zwiększenia bezpieczeństwa w razie sytuacji zagrożenia;
- kontynuowana jest współpraca z Policją i innymi instytucjami jak sąd rodzinny, kurator sądowy, GKRPA w DWIKOZACH;

W ramach poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym możliwa była:

- Przebudowa- zabezpieczenie dna wąwozu lessowego przed erozją w ciągu drogi gminnej nr 320060T Stare Kichary – Romanówka w km od 0 + 000 do km 0 + 400;
- Przebudowa- zabezpieczenie dna wąwozu lessowego przed erozją w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 136, 134 w miejscowości Winiarki w kierunku sadów w km od 0 + 060 do km 0 + 760;
- Przebudowa- zabezpieczenie dna wąwozu lessowego przed erozją w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 808 w miejscowości Nowy Kamień w km od 0 + 000 do km 0 + 400;
- Przebudowa drogi wewnętrznej dz. ewid. Nr 661, 703 Stary Garbów kierunek las od km 0+000 do km 0+740;
- Remont drogi gminnej nr 320060T Stare Kichary – Romanówka od km 0+400 do km 1+670;
- Remont drogi gminnej Nr 320003T Dwikozy, ul. Ogrodowa od km 0+000 do km 0+560;
- Remont drogi gminnej Nr 320056T Kamień Łukawski – Sandomierz od km 0+000 do km 0+570;
- Budowa przejścia dla pieszych na drodze gminnej nr 320042T Winiary – Kępa Chwałowska;
- Budowa przejścia dla pieszych na drodze gminnej nr 320009T Dwikozy ul. Szkolna;
- Remont drogi gminnej Nr 320022T Kolonia Góry Wysokie – wieś – Góry Wysokie od km 0+000 do km 0+750;

Łącznie przebudowano i wyremontowano 5 590 mb dróg gminnych. Łączna kwota dofinansowania z budżetu państwa: 3 250 527,00 zł. Udział własny Gminy Dwikozy: 1 489 561,21 zł. Razem: 4 740 088,21 zł.

Wspólnie ze Świętokrzyskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Kielcach w 2022 r. wykonano przebudowę drogi wojewódzkiej nr 777 na terenie gminy Dwikozy – etap II. Łączny koszt inwestycji: 4 670 524,64 zł Dotacja z budżetu Gminy Dwikozy: 1 250 000,00 zł

Na terenie **Gminy Łoniów** w 2022 roku w zakresie przeciwdziałania przestępczości, demoralizacji nieletnich, przemocy w rodzinie i patologii wśród młodzieży:

- GKRPA przy współpracy z policją dokonała kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy w miejscu do spożycia i poza miejscem do spożycia;
- w szkołach przeprowadzono ankietę dot. używania narkotyków przez młodzież;
- kontynuowana była współpraca w organizowaniu różnych form spędzania wolnego czasu dla młodzieży w tym również dla dzieci z rodzin patologicznych, dofinansowanie przez GKRPA akcji organizowanych przez szkoły i GOK oraz Koła Gospodyń Wiejskich;
- zorganizowano kolonię letnią z GOK dla dzieci z terenu Gminy, podczas pobytu realizowano program profilaktyczny, zakupiono sprzęt sportowy na świetlice wiejskie, widowiska artystyczne o tematyce profilaktycznej skierowanej dla przedszkolaków, uczniów klas I – III, IV – VI, VII - VIII szkół z terenu Gminy;
- odbywały się teatrzyki, konkursy, pogadanki, warsztaty, programy dla dzieci i młodzieży szkolnej - on line;
- gmina po raz piętnasty przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej pt. „Zachowaj trzeźwy umysł”. Wśród wyróżnionych osób na szczeblu centralnym znalazło się 25 uczniów z terenu gminy. Wszyscy wyróżnieni otrzymali od Biura Kampanii pamiątkowe dyplomy, nagrody książkowe oraz szachy;
- w miejscach skupisk młodzieży rozplakatowano plakaty, ulotki, informatory - nt. „Przemoc boli” „Narkotyki? to mnie nie kręci!”, „Stop pijanym kierowcom”, „Rowerzysta z trzeźwą głową”, „Stres i lęk”, „Zdrowi dorośli czas na zmianę”, „Zamiast mówić dajemy przykład”, „Prawda o alkoholu”, zakupiono materiały profilaktyczno – edukacyjne przeznaczone dla komisji;
- przeprowadzono kampanię „Postaw na rodzinę”.

W zakresie przeciwdziałania przestępstwom przeciwko życiu zdrowiu i mieniu:

- do GKRPA wpłynęły wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego. Wobec powyższego przeprowadzono rozmowy i dialogi motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu i ich rodzinami. Skierowano do Sądu Rejonowego w Sandomierzu dwa wnioski o orzeczenie obowiązku poddania się obowiązkowi leczenia odwykowego;
- na bieżąco szczególnie z naciskiem na godziny wieczorowo nocne ciągłe legitymowanie osób w rejonach zagrożonych przestępczością w czasie służb patrolowych i obchodowych. Ponadto kontynuowana jest kontrola zabezpieczenia obiektów handlowych, użyteczności publicznej oraz samoobsługowych myjni samochodowych/ eliminowanie nieprawidłowości zabezpieczeń tych obiektów/;
- reagowano na nieprzestrzeganie zakazu, nakazu i obostrzeń w związku z pandemią COVID -19 wynikających z obecnych przepisów.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym:

- patroli Policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy, Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadzili akcję i częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany jest stan trzeźwości użytkowników dróg oraz sprawdzany jest stan techniczny pojazdów oraz prowadzone kontrole prędkości z użyciem videorejestratora prędkości ze szczególnym uwzględnieniem dróg krajowych Nr 9 i Nr 79;
- prowadzenie działań przez dzielnicowego w placówkach oświaty pod względem propagowania zagrożeniem w ruchu drogowym jak i zagrożeniem wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- prowadzona była natychmiastowa weryfikacja miejsc naniesionych przez obywateli na krajową mapę zagrożeń bezpieczeństwa.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- w okresie wiosny rozplakatowano Plakaty nt „Nie wypalaj traw”;
- prowadzona była profilaktyka w zakresie wypalania traw prowadzona przez Komisariat Policji w Koprzywnicy.

W zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego przeprowadzone było dwukrotne koszenie wałów, ponadto prowadzony był nadzór nad obiektami towarzyszącymi tj. śluzy i przepusty wałowe przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” Zarząd zlewni w Sandomierzu.

W zakresie bezpieczeństwa życia i zdrowia społeczeństwa powiatu prowadzona była kampania prowadzona wśród seniorów ograniczająca przestępstwo, oszustwo na tak zwanego „wnuczka” i „policjanta” prowadzona między innymi przez Komisariat Policji w Koprzywnicy.

Na terenie **Gminy Obrazów** funkcjonują 4 Szkoły Podstawowe: w Obrazowie, Bilczy, Kleczanowie i Głazowie.

Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły większość dzieci i młodzieży jest dowożona do szkół, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych bądź rowerzystów (w 2022 r. nie było żadnych zdarzeń).

Szkoły corocznie prowadzą z dziećmi zajęcia na temat bezpieczeństwa w domu i w szkole, na które zapraszana jest Policja, a także inne służby. W ramach utrwalania wiadomości z bezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży organizowane są konkursy, warsztaty i pogadanki.

Na lekcjach wychowawczych poruszane i omawiane są min. tematy:

- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- Propagowanie zasad fair-play podczas rywalizacji sportowych i czasie kibicowania,
- Bezpieczne spędzanie czasu w szkole i czasu wolnego podczas ferii zimowych i wakacji,
- Bezpieczeństwo osobiste,
- Uwaga nieznajomy!,
- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- Pierwsza pomoc przed medyczna,
- Numery alarmowe 112/ 999-998-997.

Na terenie Gminy Obrazów w 2022 roku w celu poprawy komunikacji lokalnej pokryto nawierzchnią asfaltową 4,26 km dróg gminnych. Wykonano odwodnienie drogi gminnej w msc. Chwałki i Żurawica. W m. Obrazów wybudowano 180 mb chodnika.

W celu poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy zmodernizowano oświetlenie uliczne poprzez montaż dodatkowych 42 lamp.

W celu lepszego organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy działa 17 świetlic wiejskich. W 11 świetlicach znajdują się siłownie, z których licznie korzysta młodzież oraz osoby dorosłe. Gminna Biblioteka Publiczna w Obrazowie w okresie wakacyjnym organizowała dla dzieci i młodzieży zajęcia rozwijające zainteresowania zapewniając bezpieczne zagospodarowanie czasu wolnego.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców, Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się pomocą dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej. Łącznie w 2022r z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrazowie skorzystało 465 osób. OPS udzielił pomocy w postaci dotacji na zakup opału 1 rodzinie, a 10 rodzinom przyznano zasiłek celowy na zakup opału. Zasiłek celowy i specjalny z OPS otrzymało 11 rodzin. Bezpłatnym dożywianiem w szkołach objętych było 81 dzieci.

Przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin.

W 2022 r. do punktu zostało wezwanych 7 osób nadużywających alkoholu i z tymi osobami prowadzona była terapia. Na terapię z Psychologiem ds. Profilaktyki Uzależnień, który prowadzi Punkt Konsultacyjny uczęszczają nie tylko osoby wezwane, ale także potrzebujące motywacji w walce z uzależnieniem alkoholowym własnym lub współmałżonka. Głównym celem i zadaniem jest motywowanie takich osób, do ograniczenia spożycia alkoholu, a przede wszystkim dotarcie do nich, aby pod jego wpływem nie prowadzili pojazdów i maszyn lub w inny sposób zagrażali zdrowiu i bezpieczeństwu swoim najbliższym i innym mieszkańcom gminy.

Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych pozyskiwanych z Banku Żywności. W 2022r., w 2 transzach pozyskano ogółem ponad 20 ton żywności, którą rozdysponowano wśród 120 najbardziej potrzebujących rodzin. W sumie z pomocy żywnościowej skorzystało 500 osób.

W Gminie Obrazów opracowany jest program szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony. Szkolenie w zakresie samoobrony prowadzone jest na zasadzie samokształcenia. Program zagadnień szkoleniowych oraz materiały informacyjne umieszczone są na stronie internetowej UG i są ogólnodostępne dla mieszkańców.

W 2022r. podano do wiadomości mieszkańców wykaz punktów wydawania tabletek stabilnego jodu wraz z broszurą informującą o zasadach i normach wydawania tabletek oraz wykaz doraźnych ukryć znajdujących się w budynkach użyteczności publicznej.

Na terenie **Gminy Samborzec** w ramach podjętych działań funkcjonariusze Policji, strażacy PSP i OSP brali czynny udział w propagowaniu zasad bezpieczeństwa wśród młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu gminy. Szczególnie miało to miejsce w miesiącu marcu gdy przeprowadzono eliminacje gminne Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież zapobiega pożarom” oraz w miesiącu czerwcu podczas organizowanego Gminnego Dnia Dziecka. Funkcjonariusze obecni byli również podczas imprez rekreacyjno-sportowych organizowanych na terenie naszej gminy.

W roku 2022 gmina Samborzec prowadziła szerokie działania w zakresie pomocy osobom przybyłym na teren gminy z Ukrainy, w związku z trwającym tam konfliktem zbrojnym. W tym zakresie podjęto działania we współpracy z administracją wojewódzką, powiatową oraz z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu i Komendą Powiatową Policji.

Na bazie trzech remiz strażackich utworzono miejsca tymczasowego zakwaterowania dla 80 uchodźców z Ukrainy. Remizy te zostały zmodernizowane poprzez utworzenie w nich kuchni, pryszniców, sanitariatów. Jednostki OSP z terenu gminy Samborzec przekazały za wschodnią granicę sprzęt i środki ochrony indywidualnej w ramach wsparcia straży pożarnej z Ukrainy.

Pozostałe siedem remiz strażackich i pięć świetlic wiejskich udostępnione były przez cały rok celem lepszego zorganizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Samborzec.

W miesiącach wakacyjnych gmina Samborzec zorganizowała w Przebrnie letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, będących podopiecznymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Samborcu. W roku 2022 z takiej formy wypoczynku skorzystało 40 osób. Podczas 10 dniowego turnusu uczestnicy realizowali tematykę uświadamiającą zagrożenia związane z uzależnieniami, szczególny nacisk kładąc na profilaktykę uzależnień, ekologię i ochronę środowiska.

Gmina Samborzec przy pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej zajmuje się osobami starszymi, samotnymi, nieporadnymi życiowo. Pracownicy socjalni comiesięcznie odwiedzają swoich podopiecznych w ich domach reagując na zgłaszane przez nich problemy i służąc pomocą.

Przy OPS w Samborcu działa również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmująca się osobami nadużywającymi alkohol.

Przy Urzędzie Gminy w Samborcu działa Gminny Ośrodek Kultury, który zajmuje się organizacją życia społeczno – kulturalnego na obszarze gminy. W ramach swej działalności GOK organizuje zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. System prowadzenia zajęć jest cykliczny przez cały rok szkolny. GOK organizuje również szereg zajęć dla osób starszych.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym gmina zgłaszała odpowiednim zarządcom dróg zauważone braki lub uszkodzenia oznakowania na drogach oraz uszkodzenia dróg. Patrole Policji prowadziły częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badano stan techniczny pojazdów oraz trzeźwość kierujących. Patrole Policji czuwały również nad zachowaniem dozwolonej prędkości pojazdów podczas poruszania się po drogach, szczególnie na drodze krajowej nr 79.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym gmina Samborzec w 2022 roku wyremontowała ponad 2,0 kilometry dróg asfaltowych i około 4,0 kilometrów dróg tłuczniowych. Uzupełniono oznakowania pionowe i poziome dróg, wyznaczono miejsca przystankowe, na odcinku 555 metrów zmodernizowano sieć wodociągową, na odcinku 157 metrów wybudowaną nową sieć

wodociągową wraz z 5 nowymi hydrantami naziemnymi, wymieniono 22 sztuk istniejących hydrantów naziemnych.

Zmodernizowano również oświetlenie uliczne przy drogach gminnych i wewnętrznych poprzez montaż 36 sztuk lamp w technologii LED.

W 2022 roku, zaobserwowano na terenie gminy zmniejszoną, w stosunku do roku 2021, ilość pożarów traw na nieużytkach rolniczych w okresie wiosenno-letnim. Ma to związek z prowadzoną na szeroką skalę kampanią informacyjną i propagandową pn. „Stop wypalaniu traw” a także z akcją informacyjną prowadzoną przez druhow OSP w ich miejscowościach oraz szkołach.

W roku 2022 gmina Samborzec kierowała druhow OSP na szkolenia podstawowe strażaków-ratowników a także na szkolenia specjalistyczne organizowane przez Państwową Straż Pożarną. Jednostki OSP w dalszym ciągu doposażane są w potrzebny sprzęt i umundurowanie. Na koniec roku przygotowane do podjęcia działań ratowniczo gaśniczych jest 11 jednostek OSP w tym cztery jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Strażacy z tych jednostek są wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz w specjalistyczny sprzęt, który pozwala im na podjęcie samodzielnych działań ratowniczo-gaśniczych.

W roku 2022 jednostka OSP w Chobrzeżanach za kwotę 800 tysięcy złotych zakupiła nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy. Na kwotę tę składały się dotacje otrzymane z Gminy Samborzec, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Województwa Świętokrzyskiego i Starostwa Powiatowego w Sandomierzu.

Mieszkańcy gminy Samborzec na bieżąco informowani są o wszelkich zagrożeniach spowodowanych siłami natury. Ostrzeżenia zamieszczane są na tablicy ogłoszeń UG, na stronie internetowej gminy oraz poprzez aplikację SISMS.

Na terenie **Gminy Wilczyce** funkcjonują: Szkoła Podstawowa w Wilczycach, której organem prowadzącym jest Gmina oraz Szkoły Podstawowe w Darominie i Łukawie, których organami założycielskimi i prowadzącymi są stowarzyszenia.

Samorząd Gminny wspólnie z placówkami oświaty działa aktywnie w kwestii podniesienia poziomu bezpieczeństwa w samych szkołach oraz ich otoczeniu. Remonty wymagające szybkiego działania w związku z zagrożeniem zdrowia i życia uczniów zawsze zgłaszane są przez dyrekcję szkoły do Urzędu Gminy w Wilczycach i nadawany jest bieg sprawie polegający na natychmiastowym usunięciu zagrożenia. Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły, jak również drogi ze szkoły do domów większość dzieci i młodzieży jest dowożona, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych i rowerzystów.

W zakresie bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej im. Stanisława Młodożeńca w Wilczycach dla uczniów zrealizowano następujące działania:

- cykl zajęć nt. bezpieczeństwa w sieci podczas realizacji lekcji wychowawczych oraz lekcji informatyki (podczas zajęć informatyki starsi uczniowie projektowali ulotkę z krótkimi informacjami jak zachować się w internecie tzn. z jakich stron nie pobierać materiałów, zwracać uwagę na przekierowania, nie udostępniać nieprzeczytanych przez siebie treści itp.);
- spotkania z policjantem na temat bezpieczeństwa na drodze (użytkownicy ruchu, kto może poruszać się po drodze samodzielnie, poruszanie się rowerem, hulajnogą, hulajnogą elektryczną);
- spotkanie z policjantem na temat konsekwencji upubliczniania informacji na swój temat, na temat innych, obrażanie w mediach społecznościowych, szkalowanie itp.)
- spotkania z pedagogiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na temat hejtu i przemocy w sieci;
- warsztaty z psychoterapeutą w zakresie hejtu w internecie, zachowań asekuracyjnych podczas spotkania z nieznanymi oraz zakresu danych jakie nieświadomie udostępniamy podczas działalności na profilach społecznościowych.

Dla rodziców:

- warsztaty z cyberbezpieczeństwa prowadzone przez specjalistę z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sandomierzu;

- ulotka dla rodziców przygotowana przez nauczycieli i dzieci;
- spotkania z wychowawcami na temat udostępniania wiadomości w internecie.

Dla nauczycieli:

- warsztaty z inspektorem ds. bezpieczeństwa na temat bezpieczeństwa w internecie, bezpieczeństwa w zakresie korzystania z dziennika elektronicznego, zakresu udostępnianych danych osobowych podopiecznych i ich rodziców;
- części rad pedagogicznych na temat ujawniania danych, zakresu poruszanych tematów podczas spotkań z rodzicami;
- bezpośrednie rozmowy z policjantem jak reagować w sytuacji potencjalnego ryzyka (narkotyki, używki, przemoc itp.);
- aktualizacja procedur bezpieczeństwa obowiązujących w szkole.

W 2022 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- Remont dróg w ramach modernizacji infrastruktury drogowej na terenie Gminy Wilczyce o łącznej długości 24,712 km,
- Remont dróg w ramach modernizacji infrastruktury drogowej w msc. Radoszki, Daromin, Przewody, Wilczyce, Pęczyny, Zagrody, Łukawa, Ocinek,
- Remont drogi powiatowej Hultajka-Wysiadłów w miejscowości Daromin i Przewody,
- Głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Wilczyce remizy OSP/światlice wiejskiej w Łukawie, remizy OSP/światlice wiejskiej w Pęczynach, remizy OSP/światlice wiejskiej w Darominie, obiektu po byłej szkole w Radoszkach (obecnie świetlica wiejska).

W 2022 roku **Powiat Sandomierski** dofinansował:

- OSP Chobrzany w kwocie 25 000 zł – do zakupu samochodu ratowniczo – gaśniczego;
- OSP Gnieszowice w kwocie 5000 zł – do zakupu sprzętu ratowniczego;
- OSP Goźlice w kwocie 20 000 zł – do zakupu agregatu wodno – pianowego ze zbiornikiem wodnym;
- OSP Linów w kwocie 12 000 zł – do zakupu bramy garażowej,
- OSP Łoniów w kwocie 20 000 - do zakupu samochodu ratowniczo – gaśniczego.

W dniu 30 sierpnia 2022 roku odbyły się praktyczne ćwiczenia Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pod kryptonimem „ŁONIÓW 2022”.

Ćwiczenia obejmowały 4 epizody:

- Epizod 1 - Pożar w kompleksie leśnym Zawidza;
- Epizod 2 - Budowa magistrali wodnej;
- Epizod 3 - Działania poszukiwawcze;
- Epizod 4 - Działania ratownicze osoby przygniecionej przez kłody drewna;

Celem ćwiczenia było:

- Sprawdzenie praktyczne możliwości współdziałania jednostek organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej z innymi podmiotami i służbami ratowniczymi;
- Sprawdzenie systemu alarmowania, dysponowania i kierowania siłami i środkami funkcjonującymi w ramach KSRG;
- Doskonalenie dowodzenia na szczeblu poziomu taktycznego;
- Sprawdzenie systemu łączności: alarmowania, dowodzenia i współdziałania;
- Sprawdzenie poziomu wyszkolenia ratowników oraz gotowość operacyjno – techniczną jednostek ochrony przeciwpożarowej z terenu powiatu sandomierskiego;

- Zapewnienie sprawnego dysponowania przez Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego PSP i Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Policji sił i środków przewidzianych do udziału w ćwiczeniach z powiatu sandomierskiego;
- Doskonalenie umiejętności współdziałania służb ratowniczych, sprawdzenie procedur postępowania w wypadkach zagrożenia życia i zdrowia oraz doskonalenie współpracy członków Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

W organizowanym ćwiczeniu brali udział Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w Łoniowie, Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej i wybrane jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu sandomierskiego, Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza w Sandomierzu, Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach, Nadleśnictwo Staszów, 102 Batalion Lekkiej Piechoty w Sandomierzu.

W 2022 roku Powiat Sandomierski na rzecz Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu przekazał:

- 800 000 zł na dofinansowanie do zakupu i montażu rezonansu magnetycznego;
- 300 000 zł na dofinansowanie do zakupu mammografu;
- 140 000 zł na dofinansowanie do zakupu ultrasonografu na oddział ginekologiczny;
- 10 000 zł na dofinansowanie do doposażenia gabinetu lekarskiego na oddziale neurologicznym.

W ramach profilaktyki zdrowotnej w 2022 r. cztery stowarzyszenia otrzymały dotacje na realizację działań w ramach zadań statutowych.

Sandomierski Klub „Amazonki” otrzymał wsparcie finansowe w kwocie 2100 zł na przeprowadzenie profilaktyki raka piersi, która była skierowana przede wszystkim do młodzieży oraz do społeczeństwa z terenu powiatu sandomierskiego. Działanie to, miało na celu zwiększenie świadomości o chorobie, przekonania o skuteczności samokontroli piersi, poinformowania o konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia i odżywiania. Akcja zakończona konkursem z nagrodami, miała zachęcić młodzież do czynnego udziału w szkoleniu. Działalność stowarzyszenia była popularyzowana poprzez uczestnictwo w obchodach świąt na terenie gmin powiatu.

Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Chwałowianki” w roku minionym otrzymało dotację w kwocie 1700 zł na kontynuację III edycji programu, który w latach poprzednich cieszył się uznaniem wśród miejscowej społeczności. Zadanie pod nazwą „Nadchodzi jesień i zima – dzięki ćwiczeniom i zdrowej diecie mieszkańiec Chwałek formę utrzyma”, dawało szansę na udział w ćwiczeniach „zdrowy kręgosłup”, umożliwiało uczestnikom projektu zapoznanie się i nabranie zdrowych nawyków żywieniowych, które mają wpływ i ograniczają zapadalność na wiele chorób, a organizowane marsze z kijami – to działania prozdrowotne, które promowały ruch na świeżym powietrzu. Poszczególne zadania były poprzedzane spotkaniami ze specjalistami z zakresu ziołolecznictwa, dietetyki, czy rehabilitacji. Kolejnym realizowanym przez to stowarzyszenie projektem pod hasłem „Znamiona na skórze badamy – wojnę rakowi wypowiadamy”, polegało na zorganizowaniu dla uczestników tego działania, bezpłatnego badania znamion na skórze przez lekarzy dermatologów z Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 1 im. Chopina w Rzeszowie. Badanie poprzedzone było spotkaniem z dietetykiem, który wygłosił prelekcję na temat stosowania diety „antyrakowej” a kolejnym etapem były warsztaty kulinarne. Uzupełnieniem spotkania była możliwość konsultacji z wykwalifikowaną kosmetyczką oraz możliwość przygotowania i zrobienia zapachowego mydła lub ziołowego maceratu, pod kontrolą wykwalifikowanego zielarza.

Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Sandomierzu otrzymał dofinansowanie w kwocie 2200 zł do działań określonych w ofercie na zadanie pod nazwą „Wakacyjna Kropla Krwi 2022”, złożonej w otwartym konkursie ofert ogłoszonym przez Powiat. Głównym celem projektu była mobilizacja miejscowej społeczności do systematycznego oddawania krwi w okresie wakacji, kiedy wzrasta na nią zapotrzebowanie. Przdający honorowi dawcy krwi, na zakończenie akcji, otrzymywali nagrody.

Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Uśmiech Seniora” w ramach realizacji zadania publicznego otrzymało dotację w kwocie 4000 zł na projekt pn. „Nowoczesne, pozafarmakologiczne

metody terapeutyczne w walce z demencją”. Zaplanowana terapia była skierowana do pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu i polegała na psychoterapii oraz treningu umiejętności interpersonalnych radzenia sobie ze stresem i emocjami.

Ponadto powiat uczestniczył w działaniach profilaktycznych II Liceum Ogólnokształcącego w Sandomierzu im. Tadeusza Kościuszki przy realizacji projektu Dni Zdrowego Ucznia pod hasłem "Sandomierskie jabłkiem stoi" i uczestniczył w akcji prozdrowotnej zakończonej konkursem w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

3. Zarząd Dróg Powiatowych w Sandomierzu z siedzibą w Samborcu w 2022 r. podjął następujące działania w zakresie inwestycji i modernizacji:

W ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wykonano;

- Remont drogi powiatowej Nr 1701 T Gierlachów – Nowy Kamień w miejscowościach Gierlachów i Nowy Kamień. Długość odcinka 1518 mb.

Wartość zadania: 1 940 997,26 zł, dofinansowanie : 1 552 797,00 zł,

- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1713 T Wielogóra- Koprzywnica w miejscowości Chobrzany. Długość odcinka : 680 mb.

Wartość zadania: 1 488 131,53 zł, dofinansowanie : 1 190 505,00 zł

- Budowa przejść dla pieszych na skrzyżowaniach drogi powiatowej Nr 1048 T ul. Różana w Sandomierzu z drogami gminnymi; ul. M. Skłodowskiej, ul. Dąbrowskiego, ul. Szczeńskiej.

Wartość zadania: 1 300 459,31 zł, dofinansowanie : 1 040 366,00 zł

- Remont drogi powiatowej Nr 1564 T Hultajka - Wysiadłów w miejscowościach Daromin i Przewody. Długość odcinka 2 265 mb

Wartość zadania: 838 895,92 zł (+ dodatkowe wynagrodzenie w ramach ugody sądowej 100 000,00), dofinansowanie : 671 116,00 zł.

W ramach dofinansowania z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonano;

- Remont drogi powiatowej Nr 1693 T Czyżów Szlachecki – Nowy Garbów w miejscowościach Czyżów Szlachecki, Buczek, Nowy Garbów. Długość odcinka 1630 mb.

Wartość zadania: 780 999,57 zł, dofinansowanie : 624 799,00 zł

- Remont drogi powiatowej Nr 1696 T Gałkowice - Dwikozy w miejscowości Góry Wysokie. Długość odcinka 1620 mb.

Wartość zadania: 990 482,10 zł, dofinansowanie : 792 385,00 zł

- Remont drogi powiatowej Nr 1733 T ulica Różana w Sandomierz oraz drogi powiatowej Nr 1737 T ulica Wojska Polskiego w Sandomierzu. Długość odcinka 364 mb.

Wartość zadania: 1 982 996,16 zł, dofinansowanie : 1 585 058,00 zł

W ramach dofinansowania z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – wawozy lessowe wykonano;

- Remont drogi powiatowej Nr 1702 T Nowy Garbów- Góry Wysokie w miejscowości Stary Garbów. Długość odcinka 428 mb.

Wartość zadania: 248 950,09 zł, dofinansowanie : 199 160,00 zł

- Remont drogi powiatowej Nr 1725 T Jurkowice - Nawodzice w miejscowości Nawodzice. Długość odcinka 652 mb.

Wartość zadania: 698 359,39 zł, dofinansowanie : 558 687,00 zł

- Remont drogi powiatowej Nr 1703 T Świątniki - Byszów w miejscowości Faliszowice Długość odcinka 346 mb.

Wartość zadania: 571 520,24 zł, dofinansowanie : 457 216,00 zł

- Remont drogi powiatowej Nr 1559 T Kolonia Okalina - Daromin w miejscowości Pielaszów, Daromin. Długość odcinka 274 mb.

Wartość zadania: 249 136,99 zł, dofinansowanie : 199 309,00 zł

W ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w 2022 r. rozpoczęto realizację inwestycji z terminem realizacji w 2023 r. pod nazwą;

- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1690 T Dębiany - Samborzec w miejscowości Dębiany. Długość odcinka 913 mb.

Wartość zadania: 959 263,47 zł, dofinansowanie : 911 300,00 zł,

- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1732 T ulica Koseły w Sandomierzu, przebudowa drogi powiatowej Nr 1734 T ulica Mickiewicza w Sandomierzu. Długość odcinka 505 mb.

Wartość zadania: 4 999 737,09 zł, dofinansowanie : 4 749 750,00 zł

- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1719 T Koprzywnica – Łązek w miejscowości Koprzywnica - ul. 11 Listopada. Długość odcinka 360 mb.

Wartość zadania: 2 756 947,49 zł, dofinansowanie : 2 729 377,00 zł (w tym 110 277,00 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg)

- Remont drogi powiatowej Nr 1719 T Koprzywnica – Łązek w miejscowościach Chodków Stary, Chodków Nowy. Długość odcinka 562 mb.

Wartość zadania: 351 873,11 zł, dofinansowanie : 334 279,00 zł,

- Remont drogi powiatowej Nr 1567 T Stodoły - Zawichost w miejscowości Buczek. Długość odcinka 846 mb.

Wartość zadania: 448 977,09 zł, dofinansowanie : 426 528,00 zł,

- Remont drogi powiatowej Nr 1702 T Nowy Garbów-Góry Wysokie w miejscowości Góry Wysokie. Długość odcinka 1002 mb.

Wartość zadania: 987 502,43 zł, dofinansowanie : 938 127,00 zł,

- Remont drogi powiatowej Nr 1581 T Sobótka-Wilczyce w miejscowości Wilczyce. Długość odcinka 600 mb.

Wartość zadania: 3 231 427,03 zł, dofinansowanie : 3 069 855,00 zł,

- Remont drogi powiatowej Nr 1690 T Dębiany - Samborzec w miejscowości Wielogóra. Długość odcinka 1229 mb.

Wartość zadania: 1 760 378,18 zł, dofinansowanie : 1 672 359,00 zł,

- Remont drogi powiatowej Nr 1704 T Pierzchnica – Nowa Wieś w miejscowości Nowa Wieś. Długość odcinka 772 mb.

Wartość zadania: 1 425 437,69 zł, dofinansowanie : 1 354 165,00 zł,

- Remont drogi powiatowej Nr 1689 T Głazów - Obrazów w miejscowości Obrazów. Długość odcinka 994 mb.

Wartość zadania: 1 070 604,80 zł, dofinansowanie : 1 017 074,00 zł

Ponadto wykonano oznakowanie poziome ulic oraz dróg powiatu sandomierskiego o łącznej powierzchni 2 800 m², wartość zadania – 34 440,00 zł, oraz wykonano uzupełnienie oznakowania pionowego ulic oraz dróg powiatu sandomierskiego wartość zadania – 17 353,33 zł.

Przeprowadzono remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych z użyciem:

- emulsji asfaltowej i grysów dolomitowych w ilości – 669,35 ton,
- masy mineralno – asfaltowej z recyklera w ilości – 836,02 m²

Wartość zadania – 535 046,80 zł (+ dodatkowe wynagrodzenie w ramach ugody sądowej 70 000,00).

Ponadto Zarząd Dróg Powiatowych wykonał :

- zebranie nadmiaru ziemi z poboczy dróg,
- udrożnienie przepustów,
- odtworzenie rowów odwadniających,
- uzupełnienie oznakowania pionowego,
- malowanie mostów,
- wycinkę drzew, gałęzi, krzewów w miejscach, które stwarzają zagrożenie dla ruchu drogowego,
- wykaszanie pasów zieleni ulic i dróg
- prace porządkowe na drogach.

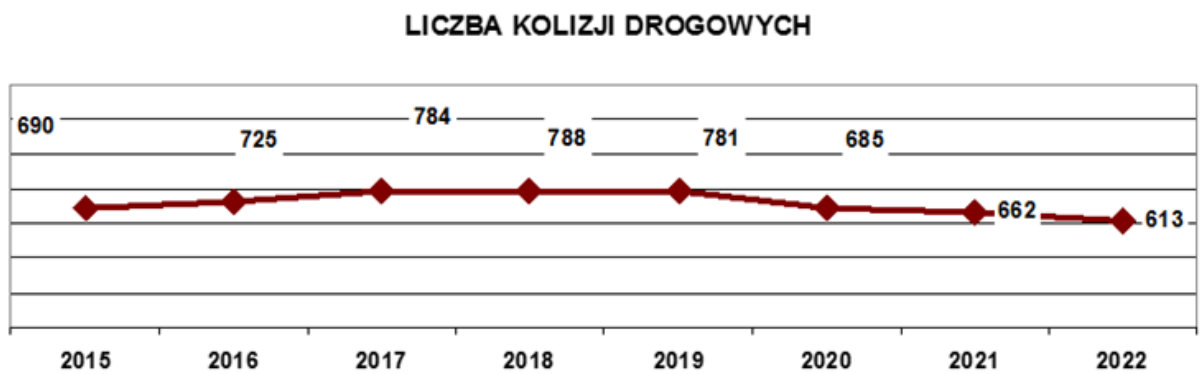
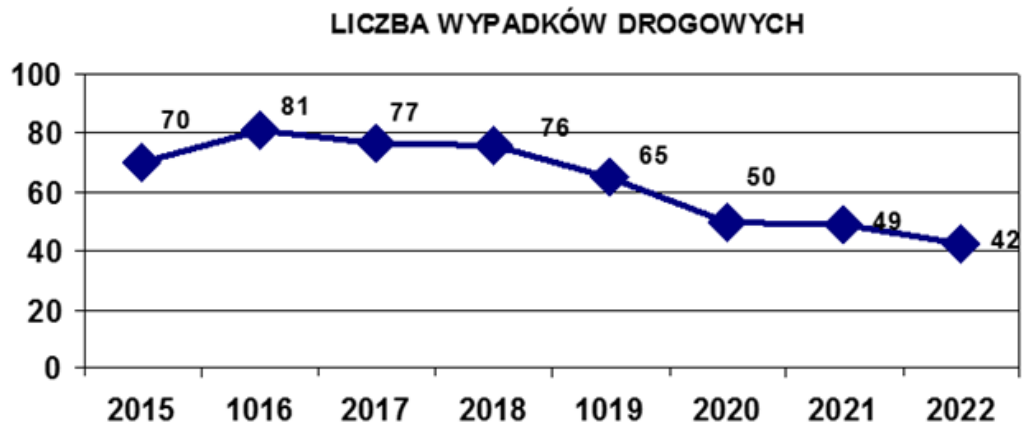
W celu właściwego zabezpieczenia stanu nawierzchni dróg w okresie zimowym, Zarząd Dróg Powiatowych zlecił Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej w Sandomierzu oraz Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu Wojciech Wilk z Szewc odśnieżanie i zwalczanie śliskości na terenie powiatu sandomierskiego. Do zwalczania śliskości w sezonie 2022/2023 zgromadzono 1751 ton 30% mieszanki piaskowo – solnej.

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa drogowego, Zarząd Dróg Powiatowych ściśle współdziała z policją, przeprowadzając objazdy dróg powiatowych pod kątem :

- oznakowania dróg,
- określenia miejsc niebezpiecznych,
- ograniczenia prędkości,
- ograniczenia tonażu.

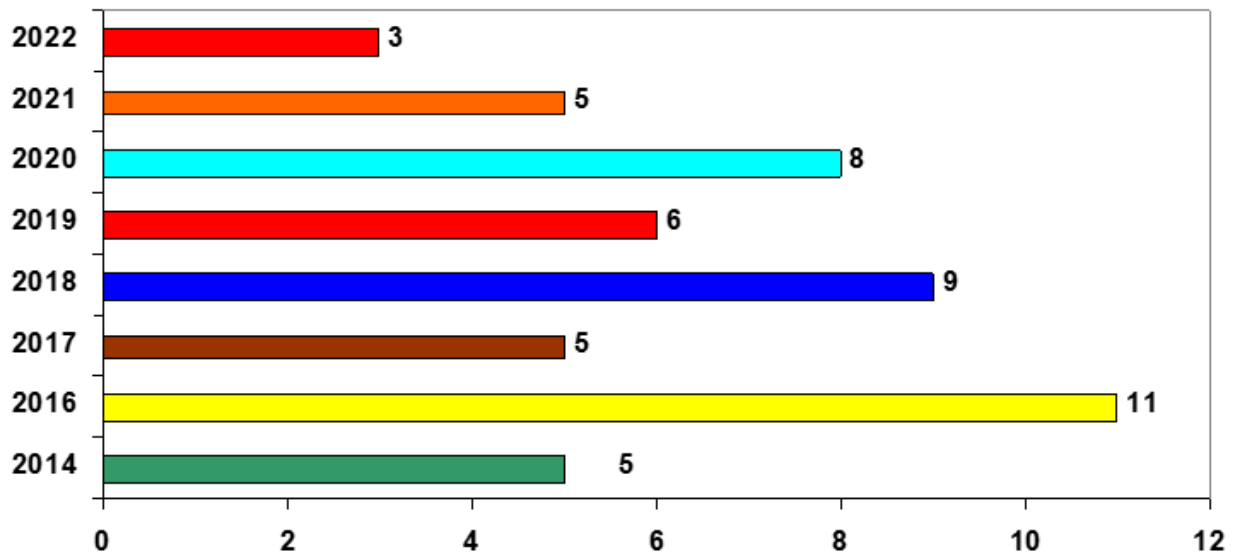
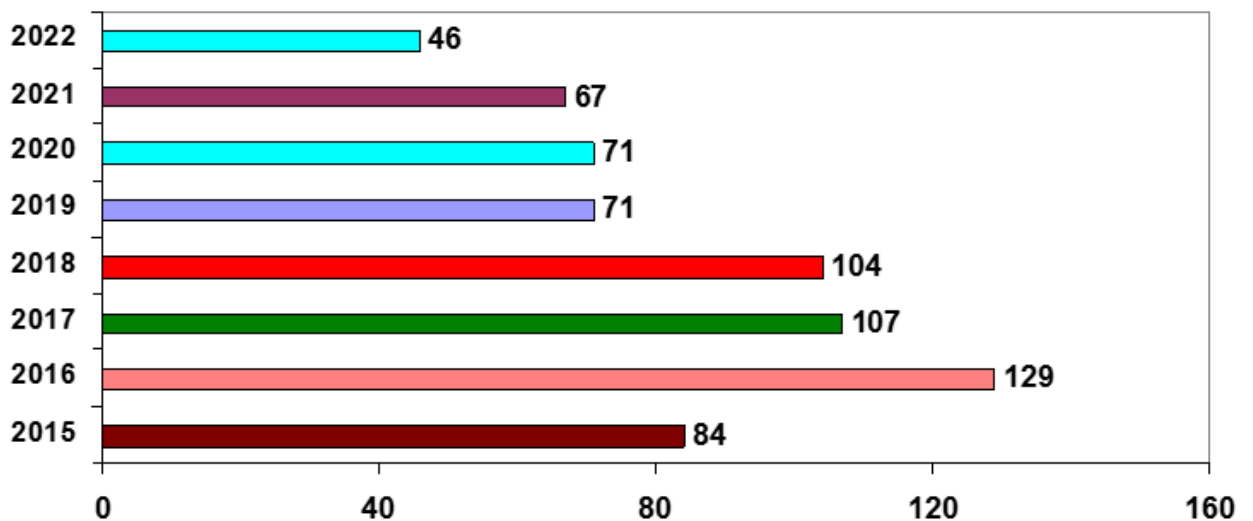
Niemniej jednak w roku 2022 na terenie działania **KPP Sandomierz** odnotowano łącznie 655 zdarzeń drogowych, w tym 42 wypadki drogowe, w których śmierć poniosło 3 osoby, a 46 doznało obrażeń ciała. Doszło również do 613 kolizji drogowych.

W porównaniu do roku ubiegłego, w którym to zaistniało 711 zdarzeń drogowych, w związku z czym odnotowano spadek ogólnej liczby zdarzeń drogowych o 56, tj. o 7,9 %.

Ponadto odnotowano:

- spadek wypadków drogowych o 7, tj. o 14,3 % w stosunku do 2021 r.
- spadek liczby osób zabitych o 2, tj. o 40 % w stosunku do 2021 r.
- spadek liczby osób rannych o 21, tj. o 31,4 % w stosunku do 2021 r.
- spadek kolizji drogowych o 49, tj. o 7,4 % w stosunku do 2021 r.

LICZBA OFIAR ŚMIERTELNYCH**LICZBA RANNYCH****ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH NA POSZCZEGÓLNE GMINY****POWIATU SANDOMIERSKIEGO**

JEDNOSTKA	2021r.				2022r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Sandomierz	13	0	17	333	15	3	14	312
Dwikozy	6	1	5	51	3	0	4	43
Klimontów	5	1	9	37	3	0	4	41
Koprzywnica	1	0	1	35	3	0	3	33
Łoniów	4	0	5	67	8	0	10	48
Obrazów	5	1	10	35	5	0	6	49
Samborzec	8	0	10	52	2	0	2	44
Wilczyce	5	1	9	29	2	0	2	22

Zawichost	2	1	1	23	1	0	0	21
Razem	49	5	67	662	42	3	45	613

**ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH NA TERENIE
MIASTA SANDOMIERZA**

SANDOMIERZ ULICE	2021r.				2022r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Mickiewicza	0	0	0	31	0	0	0	40
Ż.W/Zawichojska	4	0	7	59	5	0	7	52
Kwiatkowskiego	3	0	4	44	2	1	1	42
Lwowska	3	0	3	46	4	2	2	23
Lubelska	1	0	1	5	0	0	0	8
Ożarowska	0	0	0	3	0	0	0	7
Trzeźniowska	0	0	0	4	1	0	1	8
Krakowska/JP	0	0	0	8	1	0	1	2
Armii Krajowej	0	0	0	11	1	0	1	12
Kosely	0	0	0	9	0	0	0	9
Przemysłowa	0	0	0	10	0	0	0	7
Razem	11	0	15	230	14	3	13	194

ZAGROŻENIE WYPADKAMI ZE WZGLĘDU NA GMINY

- gm. Sandomierz - liczba wypadków 15, wzrost o 2 tj. o 15,3 % do 2021 r.
- gm. Dwikozy – liczba wypadków 3, spadek o 3 tj. o 50 % do 2021 r.
- gm. Klimontów – liczba wypadków 3, spadek o 2 tj. 40 % do 2021 r.
- gm. Koprzywnica – liczba wypadków 3, wzrost o 2 tj. o 200 % do 2021 r.
- gm. Łoniów – liczba wypadków 8, wzrost o 4 tj. o 100 % do 2021 r.
- gm. Obrazów – liczba wypadków 5, poziom równy do 2021 r.
- gm. Samborzec – liczba wypadków 2, spadek o 6 tj. o 75 % do 2021 r.
- gm. Wilczyce – liczba wypadków 2, spadek o 3 tj. o 60 % do 2021 r.
- gm. Zawichost – liczba wypadków 1, spadek o 1 tj. o 50 % do 2021 r.

UJAWNIALNOŚĆ NIETRZEŻWYCH KIERUJĄCYCH

Jednostka	2021 r.					2022 r.				
	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
WRD	46	18	8	2	74	38	9	5	1	53
OPI	31	16	8	4	59	39	21	2	1	63
KP Koprzywnica	14	49	2	4	69	26	43	3	10	82
KP Dwikozy	12	36	4	6	58	16	56	5	8	85
GW/SPP -KWP Kielce	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1
Ogółem	103	119	23	16	261	120	129	15	20	284

NIETRZEŻWI KIERUJĄCY WEDŁUG MIEJSCA UJAWNIECIA

Jednostka	2021 r.					2022 r.				
	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
Sandomierz	38	17	11	2	68	46	20	5	2	73
Dwikozy	14	30	2	6	52	13	40	1	4	58

Klimontów	14	8	1	1	24	16	12	0	4	32
Koprzywnica	4	23	1	2	30	6	14	0	1	21
Loniów	9	18	0	2	29	13	11	2	3	29
Obrazów	7	1	4	1	13	7	1	1	0	9
Samborzec	7	7	2	0	16	12	14	0	5	31
Wilczyce	5	6	2	0	13	3	3	2	1	9
Zawichost	5	9	0	2	16	4	14	1	3	22
Ogółem	103	119	23	16	261	120	129	15	20	284

W zakresie ruchu drogowego odnotowano spadek w kategoriach: liczby wypadków drogowych, liczby osób zabitych, liczby osób rannych oraz liczby kolizji drogowych. Znacząco wzrosła ujawnialność nietrzeźwych kierujących pojazdami.

4. Operacyjny nadzór nad bezpieczeństwem w powiecie sandomierskim sprawowany jest przez **Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu** poprzez:

- współpracę ze służbami ratowniczymi, tj. Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym, Pogotowiem Energetycznym, Jednostką Wojskową, Pomocą Drogową i innymi;
- bieżącą kontrolę stanu zaopatrzenia wodnego miejscowości;
- kontrolę stanu dróg dojazdowych do obiektów mieszkalnych, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów sakralnych;
- organizowanie ćwiczeń i szkoleń na obiektach na terenie miasta Sandomierza: szkolenia, ćwiczenia prowadzone są na wybranych obiektach, które stwarzają duże zagrożenie pod względem pożarowym, gdzie występują utrudnienia w ewakuacji ludzi i mienia;
- opracowywanie i wdrażanie planów zabezpieczenia miejscowości i miast w oparciu o analizy stanu zagrożenia pożarowego;
- wypracowanie skutecznych sposobów (algorytmów) postępowania Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej PSP w zdarzeniach na terenie własnego obszaru chronionego w tym na terenie miasta Sandomierz (pożary, wypadki, awarie, utonięcia, zagrożenia chemiczne, ekologiczne);
- przedkładanie własnych opracowań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego władzom gmin i miast;
- organizowanie ćwiczeń i pokazów, udział w imprezach na terenie miejscowości;
- współpracę służb KP PSP z przedsiębiorstwami i zakładami na terenie miast i gmin w zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego;
- kierowanie i dowodzenie związkami taktycznymi tj. jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych i zastępami Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej biorącymi udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie powiatu.

W 2022 r. na terenie miasta oraz powiatu sandomierskiego jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych wyjeżdżały 1390 razy.

Ilość powstałych zdarzeń w w/w okresie 2022 r.

w odniesieniu do całego 2021 r. przedstawia poniższa tabela:

Rok	Pożary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Falszywe	RAZEM
2021	474	645	19	1138
2022	614	741	35	1390

Analizując sytuację w 2022 r. należy stwierdzić, że w porównaniu do roku ubiegłego znacznie wzrosła liczba interwencji. W pożarach o 140, miejscowych zagrożeniach o 96 i alarmy fałszywe o 16 interwencji. Analiza jest tworzona według danych na dzień 31.12.2022.

Ilość wyjazdów do zdarzeń w rozbiciu na miesiące za rok 2022. Stan do dnia 31.10.2022 przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc	Požary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Falszywe	Razem
Styczeń	22	61	3	86
Luty	52	67	2	121
Marzec	300	21	7	328
Kwiecień	52	54	3	109
Maj	55	51	1	107
Czerwiec	41	63	1	105
Lipiec	29	97	6	132
Sierpień	19	158	3	180
Wrzesień	8	60	3	71
Październik	11	30	3	44
Listopad	9	28	1	38
Grudzień	16	51	2	69
RAZEM:	614	741	35	1390

Najwięcej zdarzeń powstało w miesiącu marcu w związku z corocznymi pożarami traw oraz pożarami w rolnictwie, natomiast najwięcej miejscowych zagrożeń wystąpiło w lipcu i sierpniu co było związane z gwałtownymi burzami, które wystąpiły na terenie miasta oraz powiatu sandomierskiego oraz dużej aktywności owadów błonkoskrzydłych.

W opisanym okresie 2022 roku największą liczbę pożarów 138 odnotowano na terenie M i G Koprzywnica, co stanowi około 22,47 % wszystkich pożarów.

Sytuację pożarową wg rodzaju obiektu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Rodzaj obiektów							
		Użyt. publiczne	Mieszkalne	Produkcyjne	Magazynowe	Środki transportu	Las	Uprawy, rolnictwo	Inne
1.	Dwikozy	0	7	0	0	0	0	46	13
2.	Klimontów	0	5	1	1	1	0	12	5
3.	Koprzywnica	0	9	1	0	1	18	97	12
4.	Obrazów	0	5	0	0	1	0	22	10
5.	Samborzec	0	10	0	0	2	2	73	22
6.	m. Sandomierz	1	11	0	1	4	0	24	24
7.	Wilczyce	0	3	0	0	0	0	5	5
8.	Zawichost	0	4	0	0	2	0	22	5
9.	Łonów	0	8	1	0	1	12	92	13
	RAZEM:	1	62	3	2	12	32	393	109

W opisywanym okresie 2022 roku największą liczbę pożarów odnotowano w dziale uprawy rolnictwo – 393 zdarzeń, co stanowi 64,01 % wszystkich pożarów, na drugim miejscu znalazły się pożary obiektów zakwalifikowanych jako inne – 109 zdarzeń stanowiące ponad 17,75 % wszystkich pożarów.

Przyczyny powstawania pożarów na terenie powiatu w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Przyczyna pożaru							
		nieostrożność z otwartym ogniem	Wady środków transportu	Wady urządzeń	Nieprawidłowa eksploatacja budynków	Podpalenie	Nieustalone	Inne	Wył. atmosfer
1.	Dwikozy	0	0	5	7	53	0	0	0
2.	Klimontów	2	0	5	3	13	0	1	0
3.	Koprzywnica	1	2	1	6	127	0	0	0
4.	Obrazów	1	1	2	2	30	0	0	0
5.	Samborzec	4	2	2	6	95	0	0	0
6.	m. Sandomierz	8	4	2	3	44	0	0	0
7.	Wilczyce	2	0	1	0	8	0	0	1
8.	Zawichost	0	2	2	1	27	0	0	0
9.	Łoniów	2	1	2	7	115	0	0	0
10.	RAZEM:	20	12	22	35	512	0	1	1

W 2022 r. podpalenie było najczęstszą przyczyną powstania pożarów. Następnie jest to nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych - budynków.

Na ogólną liczbę 741 miejscowych zagrożeń w 2022 roku na terenie miasta Sandomierza odnotowano ich 274 co stanowi 36,98 % wszystkich miejscowych zagrożeń na terenie powiatu sandomierskiego.

Ilość miejscowych zagrożeń w poszczególnych gminach, w rozbiciu na rodzaje przedstawiono w tabeli:

Lp.	Miasto/Gmina	Małe	Lokalne	Średnie	Duże	Razem
1	Dwikozy	3	70	1	0	74
2	Klimontów	7	99	0	0	106
3	Koprzywnica	4	51	1	0	56
4	Obrazów	1	34	0	0	35
5	Samborzec	4	63	1	0	68
6	Sandomierz	29	244	1	0	274
7	Wilczyce	2	30	1	0	33
8	Zawichost	0	34	0	0	34
9	Łoniów	0	59	2	0	61

RAZEM:	50	684	7	0	741
---------------	----	-----	---	---	-----

Ilość poszkodowanych w rozbiciu na gminy oraz obrażenia podczas działań w roku 2022 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY						M Z			
		Ogółem		Ratownicy		Inne osoby		Ratownicy		Inne osoby	
		Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*
1	Dwikozy	3	2	0	0	0	0	0	0	3	2
2	Klimontów	4	10	0	0	0	0	0	0	4	10
3	Koprzywnica	2	4	0	0	0	1	0	0	2	3
4	Obrazów	1	9	0	0	1	1	0	0	0	8
5	Samborzec	2	5	0	0	1	0	0	0	1	5
6	Sandomierz	3	29	0	0	0	1	0	0	3	28
7	Wilczyce	1	3	0	0	0	0	0	0	1	3
8	Zawichost	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
9	Łoniów	2	9	0	0	0	0	0	0	2	9
	RAZEM:	18	73	0	0	2	3	0	0	16	70

*Ś – śmiertelne

*R - ranne

Najwięcej osób poszkodowanych podczas zdarzeń było na terenie miasta

Sandomierz (29) oraz na terenie gminy Klimontów (10)

Udział samochodów i osób przy zdarzeniach w 2022 r. wg gmin przedstawia poniższa tabela:

Gmina	JRG Sam	JRG Osoby	OSP w KSRG Sam	OSP w KSRG Osoby	OSP Sam	OSP Osoby
Dwikozy	65	227	137	658	11	53
Klimontów	64	228	162	816	4	19
Koprzywnica	116	391	207	1015	35	192
Obrazów	55	185	60	281	14	79
Samborzec	100	338	104	542	78	405
m. Sandomierz	456	1577	42	192	1	6
Wilczyce	48	170	30	114	10	45
Zawichost	29	95	77	446	0	0
Łoniów	82	262	215	994	35	180
RAZEM:	1015	3473	1041	5086	188	979

Przy zdarzeniach na terenie powiatu sandomierskiego w 2022 r. najczęściej strażaków JRG brało udział na terenie miasta Sandomierza i gminy Koprzywnica co wiąże się również z największą ilością samochodów, które brały udział w zdarzeniach.

Ilość osób, którym udzielono pomocy medycznej podczas działań ratowniczo – gaśniczych:

Lp.	Gmina	Udzielono pomocy medycznej przy			
		pożarach		miejscowych zagrożeniach	
		ogółem	przez strażaków	ogółem	przez strażaków
1.	Dwikozy	0	0	10	3
2.	Klimontów	0	0	22	9
3.	Koprzywnica	1	1	6	2
4.	Obrazów	3	2	16	9

5.	Samborzec	1	1	12	6
6.	m. Sandomierz	5	3	38	30
7.	Wilczyce	0	0	7	3
8.	Zawichost	1	0	2	2
9.	Łoniów	2	0	21	8
	RAZEM:	13	7	154	72

W 2022 r. najczęściej razy strażacy udzielali pomocy medycznej podczas zdarzeń na terenie miasta Sandomierz (49) oraz w gminie Obrazów(9), Klimontów (9).

Ilościowy udział jednostek ochrony przeciw pożarowej spoza gminy i powiatu podczas działań ratowniczo – gaśniczych w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gmina	Udział jednostek ochrony ppoż.			
		pożary		miejskowe zagrożenia	
		PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy	PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy
1.	Dwikozy	0	0	0	0
2.	Klimontów	0	0	1	0
3.	Koprzywnica	0	5	3	2
4.	Obrazów	0	0	0	0
5.	Samborzec	0	2	1	2
6.	Sandomierz	0	11	2	32
7.	Wilczyce	0	2	6	0
8.	Zawichost	0	0	0	1
9.	Łoniów	0	3	2	0
	RAZEM:	0	23	15	37

W 2022 r. najczęściej jednostek OSP spoza gminy dysponowane było do zdarzeń na terenie miasta Sandomierz oraz gmin Koprzywnica i Sandomierz.

Orientacyjne straty oraz orientacyjna wartość mienia uratowanego w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY OGÓLEM			MIEJSCOWE ZAGROŻENIA OGÓLEM		
		Straty	W tym budynki	Uratowane mienie	Straty	W tym budynki	Uratowane mienie
1.	Dwikozy	80,2	24,2	1470	133,3	1	0
2.	Klimontów	413	315	1995	463,1	33,2	1
3.	Koprzywnica	340,8	238	1580	57,2	1,2	200
4.	Obrazów	288	200	1406	257,4	48	0
5.	Samborzec	470,1	191,5	1710	103,8	2,3	10
6.	m. Sandomierz	1350,6	382	2203	752	119	230
7.	Wilczyce	75,4	66	317	178,4	0,4	0
8.	Zawichost	182,3	160	1132	11	0,4	0
9.	Łoniów	181,5	72	1990	128	1,5	0
	RAZEM:	3381,9	1648,7	13803	2094,2	207	441

1) Czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia przez jednostki z KSRG:

- a) Na terenie powiatu sandomierskiego działa 26 jednostek OSP włączonych do KSRG.
- b) Wszystkie jednostki KSRG posiadają system DSP 50.
- c) Czas alarmu i zadysponowania OSP włączonych do KSRG zgodnie z przepisami nie powinien przekroczyć 5 min.
- d) Analizując czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia w przedziale 8, 15 minut nasuwają się następujące wnioski:
 - czas dysponowania i przybycia w ciągu 8 minut przy założonej prędkości 60 km/h z uwzględnieniem warunków atmosferycznych, pory roku, pory dnia oraz czasu zbiórki każda jednostka OSP z KSRG jest w stanie w tym czasie pokonać ok. 3 km. od miejsca siedziby. W tym czasie żadna z jednostek nie jest w stanie zabezpieczyć chronionego obszaru własnej gminy a jedynie zabezpieczy teren własnej miejscowości i jej obrzeża. Najmniej chronionym terenem jest obszar Miasta i Gminy Zawichost, ze względu na funkcjonowanie tylko dwóch jednostek OSP w KSRG oraz jedną jednostką z poza KSRG (OSP linów).
 - czas dysponowania i alarmu w ciągu 15 min w przedziale czasowym 15 min jednostki OSP mogą zabezpieczyć teren własnej miejscowości i większość (80-90%) terenu gminy.

Ze względu na zabezpieczanie terenu Miasta i Gminy Zawichost przez dwie jednostki OSP z KSRG nie jest w pełni zabezpieczany teren tej jednostki administracyjnej. Uwzględniając czasy dojazdu jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG nie jest w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 50% terenu tych gmin. Ze względu, że na terenie Miasta i Gminy Zawichost do działań operacyjnych przygotowana są tylko trzy jednostki OSP, nie są w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 100% terenu tej gminy.

2) Ratownictwo specjalistyczne w stopniu podstawowym

Każda jednostka KSRG samodzielnie podejmująca działalność ratowniczą, powinna docelowo posiadać zdolność do przeprowadzenia podstawowego zakresu działań specjalistycznych przez okres czasu niezbędny do usunięcia zagrożenia lub niezbędny do podjęcia działań przez specjalistyczny podmiot ratowniczy. W chwili obecnej tylko Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu jest przygotowana do prowadzenia działań w każdej dziedzinie ratownictwa w stopniu podstawowym. Po opracowaniu poziomu zagrożenia powiatu został opracowany plan rozwoju dziedzin ratownictwa w stopniu podstawowy.

Poziom zagrożenia powiatu z zakresu wodnego jest wysoki, w związku z tym 16 jednostek OSP włączonych do KSRG wytypowano do prowadzenia specjalistki z zakresu ratownictwa wodnego, powinny one być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego, aby w ciągu 15 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 56%, zamieszkały przez 83% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia powiatu w ruchu drogowym i kolejowym jest średni, w związku z tym 8 jednostek OSP włączonych do KSRG (OSP Łonów, OSP Sulisławice, OSP Koprzywnica, OSP Klimontów, OSP Samborzec, OSP Winiary, OSP Łukawa, OSP Obrazów) powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa technicznego, aby w ciągu 20 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 78%, zamieszkały przez 92% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia wysokościowego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wysokościowego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia katastrofą budowlaną powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań poszukiwawczo - ratowniczych, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia chemicznego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu

ratownictwa chemiczno - ekologicznego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

3) Rozmieszczenie sprzętu

W oparciu o analizę wyposażenia jednostek OSP z KSRG oraz OSP typu „S” oraz ich lokalizację, należy stwierdzić, że na terenie powiatu sandomierskiego istnieją obszary, w których czas dotarcia ze sprzętem specjalistycznym przekracza 15 minut.

Występuje konieczność wyposażenia w sprzęt specjalistyczny wymagany w jednostkach OSP z KSRG. W okresie przejściowym na terenie każdej gminy powinna być minimum jedna jednostka OSP, która takowy sprzęt posiada. Jednocześnie należy doposażyć jednostki OSP z KSRG, które znalazły się w planie rozwoju dziedzin ratownictwa.

Analizując zagrożenia oraz rozmieszczenie sprzętu w poszczególnych gminach należy stwierdzić, że:

- Na terenie powiatu sandomierskiego są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt ochrony dróg oddechowych.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt hydrauliczny.
- Na terenie 7 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt pływający. Na terenie Gminy Wilczyce ze względu na brak w/w sprzętu, w sytuacji konieczności jego wykorzystania czas dotarcia jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadających sprzęt pływający przekracza 15 minut.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt medyczny umożliwiający udzielenie pomocy medycznej. Należy podkreślić, że wśród jednostek OSP nadal są braki w ilości wyszkolonych ratowników KPP.

Na terenie powiatu sandomierskiego wszystkie jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG są wyposażone w pompy szlamowe. Ze względu na wydajność jest:

- 21 pomp szlamowych o wydajności do 500 l/min,
- 23 pomp szlamowych o wydajności od 501 l/min do 1000 l/min,
- 61 pomp szlamowych o wydajności od 1001 l/min do 2000 l/min,
- 1 pompa szlamowa o wydajności od 2001 l/min do 4000 l/min,
- 3 pompy szlamowa o wydajności powyżej 4001 l/min do 10000 l/min

Analizując ilość wyjazdów do zdarzeń zastępów Jednostki Ratowniczo Gaśniczej w Sandomierzu poza teren Miasta Sandomierza oraz ilość dysponowania jednostek OSP z KSRG na teren miasta należy stwierdzić, że wobec braku zlokalizowanych w Sandomierzu innych jednostek ochrony przeciwpożarowej czasy dotarcia do 15 minut jest czysto teoretyczny.

4) Zabezpieczenie operacyjne na poszczególnych gminach powiatu sandomierskiego

- Na terenie Gminy Łoniów działa 8 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica działa 5 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Miasta i Gminy Klimontów działa 5 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Samborzec działa 9 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Obrazów działa 3 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie miasta Sandomierza nie działa żadna jednostka OSP przygotowana do prowadzenia działań ratowniczych. W związku z rozpoczęciem działalności przez OSP Sandomierz należy podjąć działania, aby mogła ona uczestniczyć w działaniach ratowniczych.

- Na terenie Gminy Dwikozy działa 9 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 5 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Wilczyce działa 3 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG. Żadna z jednostek OSP nie dysponuje sprzętem pływającym.
- Na terenie Miasta i Gminy Zawichost działa 3 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym dwie są włączone do KSRG.

5) Specjalistyczna Grupa Wodno-Nurkowa

Funkcjonariusze KP PSP w Sandomierzu wchodzi w skład SGRW-N „Świętokrzyskie”, grupa funkcjonująca w KP PSP Sandomierz liczy 10 ratowników w tym 4 kierowników robót podwodnych.

Grupa wyposażona jest w dostateczną ilość sprzętu ratowniczego. Z uwagi na duży zakres działania grupy sprzęt i urządzenia które używa grupa podlegają stałej wymianie lub doposażeniu.

Grupa wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt niezbędny do samodzielnego podejmowania działań w zakresie specjalistycznym, który ze względu na wiek i zużycie jest sukcesywnie wymieniany i modernizowany. Kierownictwo komendy spotyka się z życzliwością i przychylnością władz samorządowych które partycypują w zakupach tego sprzętu.

6) Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu

Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu realizuje zadania w zakresie zintegrowanego systemu działalności operacyjnej jednostek organizacyjnych wchodzących w skład Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego PSP w Sandomierzu realizuje zadania na obszarze chronionym Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu, do podstawowych zadań należy:

- przyjmowanie zgłoszeń o zagrożeniach i dysponowanie siłami i środkami jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz innych służb do akcji ratowniczych na obszarze chronionym,
- koordynacja działań ratowniczych na obszarze chronionym w zakresie czynności operacyjnych wynikających z podjęcia działań przez jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- przyjmowanie, rejestrowanie i ewidencjonowanie meldunków o udziale jednostek ochrony przeciwpożarowej w likwidacji skutków pożarów, klęsk żywiołowych, katastrof technicznych, chemicznych, ekologicznych i innych zdarzeń oraz przekazywanie tych informacji do SK ŚKW PSP,
- dokonywanie bieżącej oceny sytuacji powiatu w zakresie występujących pożarów i innych miejscowych zagrożeń oraz jego operacyjnego zabezpieczenia,
- przyjmowanie i rejestrowanie bieżących meldunków o stanie sił i środków PSP oraz jednostek wchodzących w skład KSRG i przekazywanie tych informacji do SK ŚKW PSP,
- współdziałanie z innymi instytucjami powiatowymi w podejmowaniu decyzji zwalczania zaistniałych pożarów i innych miejscowych zagrożeń oraz likwidacji skutków ich występowania.
- dysponowanie siłami i środkami PSP, jednostek wchodzących w skład KSRG oraz innych jednostek na terenie powiatu wg ustalonych zasad dysponowania,
- powiadamianie przełożonych oraz władz powiatu o zagrożeniach występujących na terenie powiatu,
- prowadzenie komputerowych baz danych,
- prowadzenie i aktualizacja dokumentacji SK KP PSP,
- obsługa urządzeń monitoringu pożarowego,
- utrzymywanie stałej łączności z SK ŚKW PSP w Kielcach oraz prowadzenie ciągłego nasłuchu na częstotliwości kanału Krajowej Sieci Współdziałania.

7) Funkcjonowanie OSP

Rozległy teren powiatu sandomierskiego chroniony jest 57 jednostkami OSP typu S. W większości są to jednostki posiadające samochody lekkie, średnie i ciężkie. Z analiz i statystyk wynika, że około 50%

zdarzeń jest likwidowana przez jednostki OSP, w szczególności jednostki włączone do KSRG. Ma to duże znaczenie dla bezpieczeństwa mieszkańców poszczególnych miejscowości, ponieważ mogą liczyć na szybką i skuteczną pomoc.

Na terenie powiatu sandomierskiego działają łącznie 87 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, lecz w związku z brakiem posiadania wyposażenia osobistego, badań lekarskich oraz wymaganego przeszkolenia 41 z nich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie może być dysponowane do działań ratowniczych.

W ramach rozbudowy planu sieci jednostek ochotniczych straży pożarnych przewidzianych do włączenia do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, na terenie powiatu sandomierskiego przewidziano do włączenia do systemu w latach 2021 – 2024 następującą jednostkę: Gnieszowice gm. Koprzywnica.

8) Dotacje dla KPP PSP i OSP

Jednostki OSP corocznie otrzymują środki finansowe w ramach dotacji.

W ciągu ostatnich 14 lat jednostki OSP z terenu powiatu sandomierskiego otrzymały ponad 8,27 mln zł tych dotacji pochodzących z Komendy Głównej PSP, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministerstwa Sprawiedliwości.

Jednostki OSP otrzymują ponadto wsparcie finansowe z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, zakładów ubezpieczeniowych i jednostek samorządowych.

W ciągu ostatnich lat, w ramach dotacji, realizowano zakupy hydraulicznych narzędzi ratowniczych, aparatów powietrznych i zestawów ratownictwa medycznego. W ich wyniku wszystkie jednostki OSP włączone do KSRG z terenu powiatu sandomierskiego posiadają w użytkowaniu po min. 4 kpl. aparatów powietrznych OUO i min. 1 zestawie ratownictwa medycznego PSP-R1 i zestawie hydraulicznych narzędzi ratowniczych.

W 2022 r. jednostki OSP z powiatu sandomierskiego otrzymały:

- dotację KG PSP na zadanie pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego” – 25 umów na kwotę 164 350 zł,
- dotację MSWiA na zadanie pt. „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo-gaśniczych” 34 umowy na kwotę 543 191 zł, (w tym 6 dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych – 62 715 zł),
- dofinansowanie z art. 38 ustawy o ochronie przeciwpożarowej na budowę garażu – 100 000 zł.

W 2022 r. środki z przyznanych dotacji pozwoliły na zakup i realizację m.in.:

- 1 średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego
- 1 lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego z funkcją ratownictwa technicznego
- rozbudowę 1 strażnicy o pomieszczenie garażowe,
- 2 kpl. torów do przeprowadzenia zawodów sportowo-pożarniczych MDP,
- radiotelefonów,
- pilarek do drewna,
- armatury wodno-pianowej i sprzętu pożarniczego,
- przedmiotów ochrony osobistej strażaka.
- wyposażenia strażnic.

Powyższe zadania zrealizowano ze znaczącym udziałem środków finansowych pochodzących z jednostek samorządowych.

Ze względu na położenie powiatu sandomierskiego nad rzeką Wisłą i zmianami klimatycznymi powodującymi anomalie pogodowe należy dbać, aby jednostki ochrony przeciwpożarowej powiatu były wyposażone w odpowiednią ilość sprawnego sprzętu do usuwania skutków tego rodzaju zdarzeń. Wielokrotnie pokazały to powodzie oraz ulewne opady i wichury, podczas których działalność ratownicza jednostek OSP odegrała bardzo znaczącą rolę.

Nasilenie ruchu komunikacyjnego i stan polskich dróg powoduje ciągły wzrost liczby miejscowych zagrożeń na drogach i udziału jednostek PSP i OSP w ich usuwaniu. Ze względu na niski stan osobowy zmian służbowych JRG wskazane jest zapewnienie wymaganego wyposażenia jednostek OSP leżących przy głównych trasach komunikacyjnych w specjalistyczny sprzęt ratownictwa drogowego i medycznego oraz zapewnienia jego właściwego stanu i warunków przechowywania. Należy również położyć nacisk na szkolenia strażaków z jednostek OSP wyposażonych w specjalistyczny sprzęt ratowniczy.

Rok 2022, po doświadczeniach z pandemią COVID-19 w latach 2020-21, znowu przyniósł nowy rodzaj zadań dla straży pożarnych. Po wybuchu wojny na Ukrainie i fali uchodźców, która napłynęła w związku z tym do naszego kraju, jednostki PSP i OSP brały aktywny udział w akcjach pomocowych - transport uchodźców, zakwaterowanie (m.in. w strażnicach OSP), zbiórki sprzętu dla strażaków z Ukrainy, akcje pomocy humanitarnej.

5. W Szpitalu Specjalistycznym Ducha Świętego w Sandomierzu w 2022 roku:

- w pawilonie Specjalistycznym wymieniono dwie, prawie czterdziestoletnie windy towarowe na nowe bezobsługowe z funkcją zjazdu pożarowego w razie zadziałania systemu sygnalizacji pożaru;
- odnowiono oznakowania poziome dróg wewnętrznych i parkingów na terenie zamkniętym szpitala;
- przedłużono do listopada 2024 r. umowę na gotowość i działania interwencyjne grupy patrolowo interwencyjnej na oddziale psychiatrycznym, a także na pozostałych oddziałach i w komórkach organizacyjnych;
- wymieniono pompę głębinową, która zapewnia zabezpieczenie potrzeb szpitala w zakresie dostawy wody użytkowej;
- zapoznano strażaków PSP w Sandomierzu z procesem technologicznym oraz występującymi zagrożeniami pożarowymi w spalarni odpadów pooperacyjnych;
- z udziałem personelu szpitala, jednostek ratowniczo - gaśniczych PSP w Sandomierzu oraz jednostek OSP z terenu powiatu sandomierskiego, przeprowadzono ćwiczenia ewakuacyjno - ratownicze na oddziale urologicznym;
- zakupiono i zainstalowano rezonans magnetyczny nowej generacji;
- zakupiono i zainstalowano, w kotłowni szpitalnej, nową stację uzdatniania wody, która poprawi jakość wody użytkowej;
- rozpoczęto termomodernizację budynków działu technicznego i wymianę instalacji c.o..

Realizując zadania przyjęte w harmonogramie wykonawczym w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom epidemiologicznym społeczeństwa powiatu sandomierskiego **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny** w 2022 roku szczególną uwagę zwracał na:

a) Nadzór nad zgodnością realizacji nowych przedsięwzięć budowlanych z wymaganymi higienicznymi i zdrowotnymi.

Zaopiniowano 29 wniosków w ramach prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym:

- zaopiniowano 26 wniosków co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W 1 przypadku wyrażono stanowisko, że brak jest przesłanek do wydania żądanych opinii; wnioski dotyczyły: budowy studni głębinowej ST-1 w msc. Węgrce Panieńskie, gm. Obrazów, przy czym z analizy przedstawionych dokumentów wynikało, że ww. inwestycja nie należała do przedsięwzięć, dla których wymagane było uzyskanie opinii o decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanych przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W 5 przypadkach, dot.: zmiany sposobu użytkowania hali magazynowej na sortownię owoców w msc. Strączków, gm. Samborzec; budowy instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w celu uzyskania gotowych produktów w Kobiernikach, gmina Samborzec; budowy instalacji generatora wodoru na terenie Sandomierza; budowy elektrowni fotowoltaicznej SPV, Jachimowice, gm. Samborzec; przebudowy istniejącej stacji paliw w msc. Piaseczno, gm. Łoniów; w toku prowadzonych postępowań wystosowano pisma do uzupełnienia, przy czym w okresie sprawozdawczym nie zostały nadesłane żądane dokumenty. Dla 21 przedsięwzięć; dotyczy: rozbudowy linii kolejowych nr 25, 74, 78; rozbudowy dróg (drogi krajowej, dróg wojewódzkich i drogi gminnej); budowy instalacji do przetwarzania odpadów z tworzyw sztucznych innych niż niebezpieczne w Sandomierzu; budowy podziemnej instancji zbiornikowej gazu płynnego w msc. Piaseczno, budowy małej elektrowni wodnej na jazie rzeki Koprzywianka w gm. Łoniowie; budowie kanalizacji sanitarnej w msc. Bogoria, gm. Łoniów; budowy kanalizacji sanitarnej w msc. Szczytniki, gm. Dwikozy oraz budowy elektrowni fotowoltaicznych; po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów, odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Analiza przedstawionego materiału dowodowego pozwoliła na ustalenie, że przedsięwzięcia te nie będą mieć niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzi.

Rozpatrywano 3 wnioski o uzgodnienie, na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, warunków realizacji, dla przedsięwzięć, tj.:

- przedsięwzięcie pn. „Budowa budynku inwentarskiego – tuczarni do chowu trzody chlewnej w ilości maksymalnej możliwej obsady inwentarza 1996 szt. (279,44 DJHP) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną”, na działkach nr ewidencyjny 166/7, 166/9, 166/5 obręb ewidencyjny Piotrowice. Z przedłożonych w sprawie dokumentów wynika, że ww. zamierzenie zaliczane jest do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu poinformował, że przedłuża do dnia 31.01.2023r. termin rozpatrzenia wystąpienia Burmistrza Zawichostu znak GKRRiOŚ.V.6220.1.2020 z dnia 12 marca 2020r. w sprawie: o wyrażenie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na Modernizacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Szpitalnych, które będzie realizowane na działce o nr ew. 960/16 – obręb 0004 – Sandomierz Poscaleniowy. Ze względu na szczególnie skomplikowany charakter sprawy, brak jest możliwości rozpatrzenia przedmiotowej sprawy w terminie określonym w art. 77 ust.6 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022r. poz. 1029 ze zm.).
- przedsięwzięcie pn. „Budowa drogi wojewódzkiej nr 759 Piotrowice-gr. województwa w km 0+000 do km ok. 2+ 750”. Z przedłożonych w sprawie dokumentów wynika, że ww. zamierzenie zaliczane jest do przedsięwzięć, mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W toku prowadzonego postępowania, w opinii z dnia 12.05.2021r., odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia. Następnie wnioskodawca w piśmie z dnia 02.06.2022r. zwrócił się o wyrażenie opinii w sprawie warunków realizacji dla ww. inwestycji, przedkładając raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Stosownie do art. 77 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022r. poz. 1029 ze zm.) wyrażono stanowisko, że uzgodnienie warunków realizacji dla przedmiotowego przedsięwzięcia na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie znajduje uwarunkowania prawnego.

- przedsięwzięcie polegające na Modernizacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Szpitalnych, które będzie realizowane na działce o nr ew. 960/16 – obręb 0004 – Sandomierz Poscaleniowy. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu poinformował, że przedłuża do dnia 16.01.2023r. termin rozpatrzenia wystąpienia Burmistrza Miasta Sandomierza znak NK.6220.5.2022.DMI z dnia 19.09.2022r. w sprawie: o wyrażenie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na Modernizacji Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Szpitalnych, które będzie realizowane na działce o nr ew. 960/16 – obręb 0004 – Sandomierz Poscaleniowy. Ze względu na szczególnie skomplikowany charakter sprawy, brak jest możliwości rozpatrzenia przedmiotowej sprawy w terminie określonym w art. 77 ust.6 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022r. poz. 1029 ze zm.).

Rozpatrywano 5 wniosków w ramach prowadzonego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj.:

- zaopiniowano 3 wnioski o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla „osiedla Starówka z otoczeniem” w Sandomierzu; miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla „Piaseczno-1” na terenie gminy Łoniów oraz dla „zmiany Nr 1 II zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zawichost,
- zaopiniowano 2 wnioski o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - dot. zmiany nr 8 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów oraz zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zawichost.

Uzgodniono 30 projektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Wydane opinie dotyczyły głównie inwestycji związanych z infrastrukturą techniczną, tj. budową sieci wodociągowych, kanalizacyjnych. Wszystkie dokumentacje uzyskały akceptacje Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dokonano odbiorów 65 obiektów, w tym: dla 59 obiektów, po przeprowadzeniu czynności kontrolnych ustalono, że obiekty wykonane zostały zgodnie z wymaganiami sanitarnymi i zdrowotnymi; dla 6 obiektów wydano zaświadczenia wskazujące, że nie przewiduje się czynności kontrolnych w celu ustalenia zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym przed wydaniem pozwolenia na użytkowanie, z uwagi na charakter i zakres przedsięwzięcia.

b) Nadzór nad uodpornieniem ludności przeciwko chorobom zakaźnym, realizacją programu szczepień ochronnych oraz propagowanie uodpornienia drogą szczepień.

W historii rozwoju medycyny szczepienia ochronne są jednym z największych osiągnięć, odkryciem, które uratowało życie milionom ludzi. Przyczyniło się to do eradykacji śmiertelnych chorób. Obowiązujący w Polsce program szczepień ochronnych przewiduje poddawanie dzieci i młodzieży czynnemu uodpornieniu przeciwko chorobom takim jak: gruźlica, błonica, tężec, krztusiec, nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis), hameophilus influenzae, streptococcus pneumoniae, wirusowe zapalenie wątroby typu B, rotawirusy, odra, świnka i różyczka.

W roku 2022 Inspekcja Sanitarna kontynuowała na terenie powiatu nadzór nad realizacją obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych.

W ramach bieżącego nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień:

- wydawano podmiotom leczniczym preparaty szczepionkowe niezbędne do realizacji szczepień obowiązkowych zgodnie PSO. Ogółem na potrzeby realizacji PSO wydano ogółem 11710 preparatów szczepionkowych W celu zapewnienia skuteczności szczepień jak również ich bezpieczeństwa, zarówno przechowywanie jak i transport szczepionek powinien odbywać się przy zachowaniu tzw. „zimnego łańcucha”. Niezwykle ważnym jest stały całodobowy monitoring przechowywania preparatów szczepionkowych u świadczeniodawców realizujących szczepienia ochronne.

- dokonywano analizy dokumentacji szczepień tj. kart szczepień, rejestrów osób szczepionych, sprawozdań, rozliczeń z gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Wykonawstwo szczepień ochronnych obowiązkowych wśród dzieci i młodzieży w 2022 roku na terenie powiatu sandomierskiego utrzymuje się na wysokim poziomie, zapewniającym odporność zbiorowiskową, jednakże zaobserwowano nieznaczny spadek wyszczepialności.

Narastającym zagrożeniem dla realizacji szczepień ochronnych są jednak nasilające się w ostatnich latach działania ruchów antyszczepionkowych, w związku, z którymi wzrasta liczba rodziców odmawiających poddania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Ta niepokojąca tendencja może w przyszłości niekorzystnie wpłynąć na sytuację epidemiologiczną i być powodem wzrostu zachorowań niektórych chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych. Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest bowiem wysoki odsetek zaszczepionych osób (co najmniej ok. 95%). Obecnie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszono ogółem- 104 dzieci, wobec których rodzice uchylają się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. (w roku 2021 – 93, w roku 2018- 86).

W każdym przypadku uzyskania informacji o uchylaniu się rodziców (lub prawnych opiekunów) od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień dzieci Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu podejmuje stosowne działania, mające na celu przymuszenie osób zobowiązanych (tj. rodziców lub prawnych opiekunów dzieci) do wypełnienia tego obowiązku. W pierwszej kolejności prowadzone są działania edukacyjne. W przypadkach, kiedy działania edukacyjne prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu nie przyniosą pożądanego efektu (tj. poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym), wdrażane są działania administracyjne.

W roku 2022 zarejestrowano 6 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.

c) **Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w celu ukierunkowania działań przeciwepidemicznych.**

Rok 2022 podobnie jak 2021 był zdominowany przez pandemię spowodowaną koronawirusem SARS-CoV-2. Praca Inspekcji Sanitarnej w 2022 ukierunkowana była na walkę z epidemią SARS-COV-2 poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych, w tym:

- nadzór nad pojedynczymi przypadkami zakażenia oraz identyfikowanie większych ognisk,
- w okresie I kwartału 2022 -nakładanie obowiązku obycia kwarantanny dla osób z bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną SARS- CoV- 2, (obowiązek odbywania kwarantanny został zniesiony z dniem 1.04.2022r.);
- kierowaniem na badania w kierunku SARS COV 2 dla osób skierowanych do ZOL i DPS, współpracy z zespołami wymazowymi;
- aktywne doradztwo w zakresie stosowania zasad sanitarnych dla osób prywatnych i instytucji takich jak szkoły, sklepy, punkty usługowe.

Zadania nałożone na Inspekcję Sanitarną w latach 2021 i 2022 wielokrotnie w ciągu roku były modyfikowane poprzez wydawane nowe wytyczne i rozporządzenia.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania monitorowano na podstawie zawiadomień o rozpoznaniu (podejrzeniu) zachorowań na chorobę zakaźną otrzymywanych od lekarzy, oraz zgłoszeń dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych z ośrodków diagnostycznych.

W 2022 roku na terenie powiatu sandomierskiego wystąpiło 5 zbiorowych zatruc pokarmowych (1 w przedszkolu, 1 w ośrodku dla uchodźców oraz 3 w domach prywatnych). Czynnikiem etiologicznym które spowodowały w/w zatrucie były salmonella i rotawirusy.

W porównaniu do roku ubiegłego znacznie zwiększyła się liczba osób zaszczepionych przeciwko wściekliznie (pokąsanych przez zwierzęta) w roku 2022 zaszczepiono po narażeniu – 30 osób, w roku 2021 zaszczepiono – 18 osób.

W 2022 roku sytuacja epidemiologiczna gruźlicy była bez zmian. W 2022r podobnie jak w roku 2021 odnotowano 4 przypadki zachorowań. Gruźlica nadal stanowi poważny problem zdrowia publicznego. Wywoływana jest przez prątki gruźlicy i ma powinowactwo głównie do układu oddechowego, ale może dotyczyć również wszystkich tkanek i narządów. Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i diagnostycznym.

W roku 2022 podobnie jak w roku ubiegłym odnotowano dużą ilość zachorowań na COVID 19 i zakażeń Sars-CoV-2 w powiecie sandomierskim. W roku 2022 zarejestrowano 3738 przypadków zakażeń SARS CoV 2, (w roku 2021 -4828).

W roku 2022 w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano dużą ilość zachorowań na grypę w powiecie sandomierskim, w roku 2022 zarejestrowano 182 przypadków zachorowań na grypę, (w roku 2021 -3).

W ramach nadzoru nad wybranymi chorobami zakaźnymi i zakażeniami w Inspekcji Sanitarnej w Sandomierzu:

- prowadzono stałą ocenę i analizę zachorowań oraz zakażeń mającą na celu wykrywanie i zwalczanie szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych i zakażeń, wykrywanie chorób nie występujących naturalnie w Polsce, wykrywanie chorób, które mogą potencjalnie zostać zawleczone na teren powiatu sandomierskiego przez osoby powracające z zagranicznych podróży,
- przeprowadzano na bieżąco dochodzenia epidemiologiczne mające na celu określenie, wykrycie i unieszkodliwienie: przyczyn, rezerwuarów, źródeł oraz dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń.
- w celu wykrycia biologicznych czynników chorobotwórczych wykonywano badania sanitarno-epidemiologiczne osób, które były narażone na zakażenie przez styczność z osobami zakażonymi lub chorymi. W związku z tym zgodnie z obowiązującymi procedurami, od określonych osób zlecano pobór próby materiałów do badań laboratoryjnych.
- udzielano instruktażu dotyczącego postępowania przeciwepidemicznego: w środowiskach osób chorych na określone choroby zakaźne w celu zainicjowania zachorowań prozdrowotnych u mieszkańców naszego powiatu,
- kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zapobiegania chorobom odzwierzęcym,
- przeprowadzano kontrole przestrzegania nakazów i zaleceń wydanych w związku ze zwalczaniem epidemii (kontrole covidowe). Ogółem przeprowadzono 331 kontroli.
- przeprowadzano kontrole sanitarne podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wykrywano uchybienia i monitorowano usuwanie zaniedbań sanitarnych w czasie wykonywania świadczeń zdrowotnych. Ogółem w podmiotach leczniczych i gabinetach lekarskich przeprowadzono 83 kontroli, wydano ogółem 8 decyzji administracyjnych (w tym 3 decyzje opłatowe).

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

W omawianym okresie przeprowadzano kontrole stanu sanitarno-technicznego podmiotów wykonujących działalność leczniczą, kontrole przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności, w tym kontrole wdrożenia procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, przeprowadzano kontrole postępowania z odpadami medycznymi.

W ramach monitoringu sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych (w tym wirusowego zapalenia wątroby) w 2022 r., kontynuowano nadzór nad jakością procesów dezynfekcji i sterylizacji wielorazowego sprzętu medycznego.

d) Nadzorowanie przestrzegania standardów higienicznych w zakładach pracy i obiektach użyteczności publicznej.

Działalność Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy prowadzona była w oparciu o sporządzone plany pracy oraz wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego. Jednym z głównym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wynikającym z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ograniczenie ryzyka

zachorowania na choroby zawodowe. W związku z tym w 2022 roku prowadzono w tym celu działania w zakresie:

- warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych,
- nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”,
- wprowadzania oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3,
- nadzoru nad produktami biobójczymi,
- nadzoru nad detergentami,
- warunków pracy i wypełniania przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego w zakresie zagrożeń biologicznych,
- występowania w zakładach czynników rakotwórczych lub mutagennych,
- nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, zawierających w swoim składzie środki zastępcze.

Szczegółowe kontrole przeprowadzone w zakładach na terenie powiatu sandomierskiego wykazały, że zatrudnieni w nich pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku, zapoznani są z wynikami badań czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, z kartami charakterystyk stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz, z oceną ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, a także wyposażeni są w odzież roboczą, ochronną oraz środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanej pracy. Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu współuczestniczyła w rozpowszechnianiu informacji na temat bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao, oraz prowadzono działania wynikające z ustaleń Forum dotyczącego wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.

e) Sprawowanie z nadzoru nad warunkami: higieny pracy w zakładach, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny środowiska, higieny wypoczynku i rekreacji.

Bieżący nadzór nad warunkami pracy w zakładach polegał na ocenie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń produkcyjnych, technologicznych oraz sanitarno-socjalnych. Podczas kontroli sprawdzano dokumentację dotyczącą:

- aktualności profilaktycznych badań lekarskich pracowników,
- oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy z uwzględnieniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych i czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym występujących w środowisku pracy,
- rejestrów prac i pracowników - w zakładach w których występują czynniki biologiczne i czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- ewidencji wydania odzieży ochronnej i roboczej, sprzętu ochrony indywidualnej i środków czystości,
- rejestru rozchodu i przychodu stosowanych prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
- kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin,
- rejestrów i kart pomiarowych, wraz z wynikami czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- rejestrów chorób zawodowych.

W 2022 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych. Wydano 5 decyzji dot. chorób zawodowych, w tym: 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W roku minionym nie stwierdzono zagrożeń wpływających na życie i zdrowie pracowników zatrudnionych w podmiotach gospodarczych objętych nadzorem.

f) Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji sprawowano m.in. poprzez: kontrolę i wykonywanie badań laboratoryjnych:

- Pływalnia kryta w Sandomierzu, ul. Zielna 6 (pobrano 7 próbek wody basenowej – 2 z nich uległy zakwestionowaniu - wydano decyzję administracyjną), przeprowadzono 2 kontrole oceny stanu sanitarnego – nie stwierdzono rażących uchybień;
- Basen Hotelu „Mały Rzym” (pobrano 4 próbki wody basenowej które uległy zakwestionowaniu w związku z czym wydano decyzję administracyjną), ocena stanu sanitarnego obiektu nie wykazała uchybień.

Nadzór laboratoryjny jakości wody w urządzeniach basenowych prowadzony był przez administratorów basenów: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu oraz „Mały Rzym” Hotel i Restauracja Spółka z o.o. przy ul. Okrzei w Sandomierzu.

Na poprawę jakości wody basenowej wydano ogółem 1 decyzję administracyjną (4 na urządzenia wodne w Hotelu „Mały Rzym”) oraz 2 na Pływalnię krytą w Sandomierzu, ze względu na niezgodności parametrów mikrobiologicznych. W badanych próbkach wody w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia bakterii *Legionella* sp.). W związku z powyższym przeprowadzono modernizację systemu uzdatniania wody basenowej w Hotelu „Mały Rzym” oraz czyszczenie i dezynfekcję urządzeń wodnych na Pływalni krytej w Sandomierzu. Przeprowadzone na polecenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej działania naprawcze w obu obiektach skutkowały poprawą jakości wody.

Ponadto w 2022 r. wydano 2 opinie sanitarne w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli w Koprzywnicy i Szymanowicach Dolnych oraz 2 bieżące oceny o jakości wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. Przy czym utworzone zostało 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli w Szymanowicach Dolnych. Sezon kąpielowy zorganizowany był na przełomie miesiąca lipiec, sierpień i nie przekraczał 30 dni ale został skrócony przez organizatora z uwagi na zakwestionowaną pod względem organoleptycznym jakość wody (obecność sinic). Pomimo wydanej opinii sanitarnej na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli w Koprzywnicy nie zostało utworzone z uwagi na zakwestionowaną pod względem organoleptycznym jakość wody (obecność sinic).

W celu zachowania higieny wypoczynku i rekreacji ruchowej najmłodszej społeczności w 2022 r. kontynuowano nadzór nad terenami rekreacyjnymi (m.in. placami zabaw na terenach odkrytych). W minionym roku przeprowadzono 23 kontrole sanitarne, wydano 6 zaleceń pokontrolnych. Najczęściej stwierdzane uchybienia to: zły stan techniczny infrastruktury placów zabaw (uszkodzone bądź zniszczone elementy huśtawek, siedziska wokół piaskownic, brak wymiany piasku, nieczytelne tablice z zakazem wstępu zwierząt na teren placów zabaw, nieuporządkowany teren piaskownicy). Wszystkie przypadki naruszeń wymagań sanitarnych zostały wyegzekwowane od jednostek odpowiedzialnych za w/w tereny.

Dla zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego ludności organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowały w 2022 r. czynności kontrolne w zakresie bieżącego stanu sanitarnego, dostępności ustępów publicznych wolno stojących oraz zlokalizowanych w obiektach użyteczności publicznej (na stacjach paliw oraz w miejscach wypoczynku). Łącznie przeprowadzono 16 kontroli, na podstawie których stwierdzono, że bieżący stan sanitarny w skontrolowanych obiektach nie budził większych zastrzeżeń. W porównaniu do lat ubiegłych standard niektórych obiektów nie zmienia się.

W celu zachowania bezpieczeństwa sanitarnego turystów nadzorem sanitarnym objęto 22 obiekty noclegowe (6 – hoteli, 2 – motele oraz 14 - innych obiektów świadczących usługi noclegowe), w których przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych. W tej grupie obiektów stan sanitarno - techniczny nie budził większych zastrzeżeń.

W 2022 roku nadzorem sanitarnym objęto również środki transportu osobowego, tj. autobusy komunikacji miejskiej, statki pasażerskie żeglugi śródlądowej, samochody do przewozu zwłok i szczątków). Kontrole sanitarne przeprowadzono w 15 obiektach – uchybień nie stwierdzono.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w minionym roku nadzorowały pod względem sanitarnym czynności związane z przeprowadzeniem ekshumacji zwłok bądź szczątków ludzkich. Celem prowadzonego nadzoru było zachowanie bezpieczeństwa osób bezpośrednio związanych z wykonywaniem tych czynności (wydobycie zwłok/szczątków z pierwotnego miejsca pochówku oraz transport do miejsca nowego pochówku) oraz ochronę środowiska. Wydano 21 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Ponadto wydano 9 opinii na sprowadzenie zwłok z zagranicy oraz 1 decyzję zezwalającą na wywóz zwłok za granicę.

g) Kontrola urzędzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi.

Zadaniem priorytetowym organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022 r. była, jak w poprzednich latach, kontrola urzędzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zadanie to było prowadzone w ramach kontynuowanego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, a uzyskane dane służyły jako źródło informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dla zachowania bezpieczeństwa ludności powiatu utrzymano na poziomie ubiegłego roku ilość wykonanych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych wodociągach, które wykonywane były przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach prowadzonej kontroli urzędowej oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej.

W roku 2022 badaniami jakości wody objęto 22 urzędzenia wodne (wodociągi), z których pobrano łącznie 107 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 88 próbek w ramach monitoringu kontrolnego (analizy laboratoryjne wykonane przez Oddział Laboratoryjny Pracownia Badania Wody Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Sandomierzu), 19 próbek w ramach monitoringu przeglądowego (analizy laboratoryjne wykonane przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Higieny Środowiska Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kielcach).

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urzędzeń wodociągowych zwracano uwagę na prawidłowe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu zaopatrzenia w wodę, począwszy od ujęcia poprzez urzędzenia do uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody. Oceny stanu sanitarnego urzędzeń wodociągowych kontynuowane były o zagadnienia w kontekście zagrożeń mogących mieć wpływ na jakość wody, tj. nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa w strefach ochrony sanitarnej ujęć wody, usytuowanie wodociągu na terenach rolniczych i ewentualny wpływ nawożenia na jakość wody, prawidłowość zabezpieczenia ujęć wody przed dostępem osób postronnych w warunkach pokojowych oraz w przypadku zagrożenia bioterroryzmem bądź powodzią, prawidłowość eksploatacji urzędzeń wodnych.

W 2022 r. badania wody przeznaczonej do spożycia przeprowadzane były w wyznaczonych 67 punktach monitoringowych, rozmieszczonych równomiernie na całym obszarze zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W niektórych wodociągach stwierdzono wahania w składzie fizycznym wody, ze względu na podwyższoną wartość mętności oraz zanieczyszczeń chemicznych spowodowanych głównie żelazem i azotanami.

Na administratorów urzędzeń wodociągowych zaopatrujących ludność w wodę o nieodpowiedniej jakości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 4 decyzje administracyjne o warunkowej przydatności wody do spożycia, biorąc pod uwagę małe ryzyko zdrowotne konsumentów, z nakazami podjęcia działań naprawczych doprowadzających kwestionowane parametry jakości wody do norm zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, w wyniku których wyegzekwowano poprawę jakości wody w nadzorowanych wodociągach.

Odnotowano problemy związane z chwilowym pogorszeniem się jakości wody pod względem mikrobiologicznym. Na podstawie przeprowadzonych kontroli terenowo-laboratoryjnych ustalono, iż skażenia mikrobiologiczne były spowodowane niewłaściwą eksploatacją urzędzeń wodociągowych, stagnacją wody w instalacji wewnętrznej obiektów na skutek przerw wakacyjnych bądź świątecznych (dot. placówek oświatowych), przerwami w dostawie wody.

Dla zwiększenia ochrony zdrowia konsumentów Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała działania, podczas których nakładała na producentów wody obowiązek systematycznego informowania wszystkich konsumentów o planowanych i nieplanowanych przerwach w dostawie wody, spowodowanych awariami lub pogorszeniem się jej jakości.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urzędów wodociągowych przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu zwracali szczególną uwagę na prawidłowość prowadzenia kontroli wewnętrznych pod względem wywiązywania się z terminów badań wody oraz posiadania procedur określających sposób postępowania przedsiębiorstwa w sytuacji stwierdzenia złej jakości wody, jak również odpowiedniego zastosowania tych procedur w sytuacjach kryzysowych.

W celu ochrony zdrowia ludzkiego Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu będzie egzekwowała od przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych dobrą praktykę higieniczną w dostarczaniu konsumentom wody do spożycia. Podczas kontroli będzie zwracała uwagę przede wszystkim na minimalizację zagrożeń skutkujących zanieczyszczeniem źródeł wody, zredukowanie lub wyeliminowanie zanieczyszczeń poprzez odpowiednie procesy uzdatniania oraz zapobieganie zanieczyszczeniom sieci dystrybucyjnej wody.

W 2022 r. kontynuowano badania wody ciepłej użytkowej w kierunku wykrywania obecności bakterii z rodzaju Legionella sp. Do zakażenia bakteriami Legionella dochodzi na skutek wdychania skażonego aerozolu powietrzno-wodnego lub powietrzno-pyłowego.

W okresie sprawozdawczym nadzorem sanitarnym objęto 7 obiektów użyteczności publicznej, w których dokonano 18 badań laboratoryjnych na obecność bakterii Legionella sp. Obiekty objęte kontrolą to: 1 hotel, 1 internat, 1 bursa szkolna, 1 szpital, 1 zakład opiekuńczo-leczniczy, 2 domy pomocy społecznej.

Wyniki przeprowadzonych badań w w/w obiektach nie były w pełni zadowalające, w porównaniu do roku ubiegłego pozostały na tym samym poziomie. W 2 obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość pałeczek Legionella sp., przy czym skażenie ciepłej wody użytkowej pałeczkami Legionella sp. oceniono jako średnie. Na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym wydano 2 decyzje administracyjne – w obu przypadkach wyegzekwowano poprawę jakości wody.

h) Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, warunków produkcji i obrotu oraz sposobu żywienia.

Do badań laboratoryjnych, w celu oceny jakości zdrowotnej produkowanych i znajdujących się w obrocie środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano w 2022 roku 227 próbek, w tym 126 próbek do badań w zakresie parametrów mikrobiologicznych.

W zakresie parametrów chemicznych żywność badana była w następujących kierunkach:

- zanieczyszczenia metalami szkodliwymi dla zdrowia (wyroby piekarnicze, nabiał, owoce świeże do bezpośredniego spożycia, podroby drobiowe, preparaty do dalszego żywienia dla niemowląt i małych dzieci, przetwory owocowo - warzywne, ryby mrożone, napoje w proszku, ziarno soi, warzywa świeże ogrodowe - fasolka, wino, ryż, żywność dla niemowląt i małych dzieci, wody stołowe);
- pozostałości pestycydów (agrest, brzoskwinie, czereśnie, gruszki, jabłka, morele, porzeczka czarna, truskawki, wiśnie, śliwki, napoje winne, brokuły, fasole ze strąkami, kapusta głowiasta biała, kabaczki, kalafior, kapusta chińska, ogórki, pomidory, ziarna: jęczmienia, owsa, pszenicy);
- zanieczyszczenia azotanami (warzywa świeże – sałaty, żywność dla niemowląt i małych dzieci);
- poziom mikotoksyn (przetwory zbożowe: makaron, mąka żytnia, kawa rozpuszczalna instant, orzeszki ziemne, sok jabłkowy, wino);
- zawartość substancji dodatkowych (desery - pudding, przetwory mięsne drobiowe - konserwy, przetwory nabiałowe - ser, owoce suszone, tłuszcze roślinne, warzywa ogrodowe, napoje butelkowane, wyroby garmażeryjne - sałatka warzywna, żywność dla określonych diet);
- WWA (przetwory rybne, produkty mięsne wędliniarskie wędzone, tłuszcze roślinne, galanteria cukiernicza - czekolada);

- MCPD - tłuszcz roślinny;
- promieniowanie jonizujące: produkty nabiałowe z ziołami;
- obecność glutenu: mąka ziemniaczana, musztarda;
- obecność organizmów modyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej GMO: ryż, ziarno soi;
- akryloamid: kawa sproszkowana instant;
- kwas erukowy: musztarda;
- zawartość witamin i składników mineralnych w suplementach diety;
- zawartość witamin i składników mineralnych w środkach spożywczych wzbogaconych – napoje bezalkoholowe;
- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych: mięso drobiu - mięśnie;
- skażenia promieniotwórcze: Cs137: nabiał – mleko;
- kaloryczność: całodzienny posiłek (śniadanie, obiad, kolacja) w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego;
- parametry jeliczenia: tłuszcz roślinny;
- histamina: przetwory rybne;
- kryteria czystości – sorbinian potasu;

Ponadto oceniane były inne parametry, takie jak:

- znakowanie środków spożywczych, w tym środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety, w tym pobranych do badań laboratoryjnych;
- zawartość związków polarnych w tłuszczach smażalniczych;
- zawartość: kofeiny – w suplemencie diety;
- migracja ołowiu i kadmu z wyrobów ceramicznych i wyrobów szklanych zdobionych – kubki ceramiczne, wyroby szklane - szklanki;
- migracja specyficzna: suma pierwszorzędowych amin aromatycznych - w wyrobach z nylonu - chochle;
- ocena organoleptyczna materiałów i wyrobów – pojemnik na żywność.

W zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych pobierano dania garmażeryjne na bazie: makaronu, roślin strączkowych – gotowe do spożycia RTE, wyroby ciastkarskie z masami: poddane obróbce termicznej i niepoddane obróbce termicznej, lody na bazie mleka: tradycyjne i produkowane w automacie, nabiał: masło, sery twarogowe i typu feta oraz dojrzewające, śmietana, mięso drobiowe: mielone i mięśnie gotowe do spożycia po obróbce termicznej, podroby drobiowe, naturalna woda niegazowana, woda źródłana, owoce świeże do bezpośredniego spożycia - maliny, produkty wędliniarskie RTE, ryby wędzone na zimno, przetwory owocowe – soki, słodczyce zawierające czekoladę, zioła i przyprawy – pieprz czarny.

Próbki pobierane były do badań laboratoryjnych podczas kontroli sanitarnych nadzorowanych zakładów, głównie obrotu żywnością, a także w zakładach produkcji żywności, w tym u producentów produkcji pierwotnej. Próbki suplementów diety pobierane były również w aptekach. W pierwszej kolejności podejmowano próby pobierania próbek w obiektach, gdzie sprzedaż przekłada się na największą liczbę kupujących.

Na pobranych do badań laboratoryjnych 227 próbek, 7 uległo kwestionowaniu w tym:

- 1 próbka porzeczeki czarnej badana w kierunku pozostałości pestycydów, z uwagi na wykrycie niedozwolonej substancji czynnej pn.: chlorpiryfos- pobrana u producenta produkcji pierwotnej na terenie powiatu sandomierskiego. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie informacyjnym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Przeprowadzona w gospodarstwie kontrola interwencyjna wykazała, że wyprodukowano 2300 kg porzeczeki czarnej, sprzedaży dokonano bezpośrednio po zbiorze, na giełdzie owocowo-warzywnej, nieznanemu odbiorcy;
- 5 próbek lodów z automatu Extra Soft o smaku śmietankowym, wyprodukowanych w jednym z zakładów małej gastronomii na terenie Sandomierza, pobranych do badania laboratoryjnego w ramach urzędowej kontroli, w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych - zakwestionowany parametr tj. Enterobacteriaceae w lg. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu, wydał decyzję administracyjną o natychmiastowym unieruchomieniu części zakładu w zakresie produkcji lodów z automatu do czasu wyeliminowania zagrożeń. Prowadząca działalność wdrożyła działania naprawcze, w ramach kontroli wewnętrznej powtórzyła badanie lodów w kierunku kwestionowanego parametru, po uzyskaniu prawidłowych wyników oraz sprawozdań z badań, zgłosiła gotowość uruchomienia zakładu. PPIS w Sandomierzu wydał decyzję stwierdzającą wygaśnięcie decyzji o unieruchomieniu;
- 1 z 5 próbek mięsa mielonego z fileta z kurczaka, pobranych z ramach urzędowej kontroli, w zakresie parametrów mikrobiologicznych, stwierdzona Salmonella spp. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie informacyjnym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Poinformował pismem Centralę sieci sklepu, w którym pobrano próbki oraz Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Kutnie właściwy terenowo. Pisma skierowane były celem wykorzystania wg kompetencji.

W roku 2021 kwestionowaniu uległo 10 próbek, w roku 2022 - 7 próbek środków spożywczych. W dalszym ciągu kwestionowane są próbki lodów z automatu z uwagi na wykrycie Enterobacteriaceae w lg, co świadczy o nieprawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakresie prowadzonych procesów mycia i dezynfekcji, oraz mięso drobiowe, w którym wykryto Salmonellę spp.

Na uwagę zasługuje fakt, że u producentów produkcji pierwotnej działających na terenie powiatu sandomierskiego, pobierane próbki w zakresie parametrów mikrobiologicznych i chemicznych (metali ciężkich, azotanów/ azotynów) nie uległy kwestionowaniu.

Niepokojącym natomiast jest fakt, że coraz częściej kwestionowane są próbki owoców i warzyw pobierane do badań laboratoryjnych w kierunku pozostałości pestycydów. W ramach urzędowej kontroli, planu pobierania próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych w roku 2022, w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości, zakwestionowana była 1 próbka porzeczeki czarnej – próbka pobrana po zbiorze. Ponadto podejmowano 11 razy działania po przekazaniu informacji od PIORiN o przekroczeniach NDP substancji czynnych lub niedozwolonych do danych upraw, dotyczyły: sałaty, korzenia pietruszki, papryki, kapusty, selera, porzeczek: czarnych i czerwonej, agrestu, brzoskwiń. W trakcie przeprowadzanych kontroli interwencyjnych stwierdzano, że prowadzący gospodarstwa rolne posiadają wiedzę nt. stosowania środków ochrony roślin, owoce i warzywa sprzedawane są bezpośrednio po zbiorze na giełdzie owocowo – warzywnej lub plantacje częściowo uległy zniszczeniu – co potwierdzali przedstawiciele PIORiN po kontroli na polu. Problemem wydaje się być usytuowanie działek i różnorodne uprawy. W przypadku stosowania zabiegów przyskiania opary cieczy przenoszone są na sąsiadujące ze sobą uprawy.

W zakładach żywności i żywienia przeprowadzono 330 kontroli sanitarnych i sprawdzających, w tym 4 związane z kontrolą graniczną, podczas których nałożono 23 mandaty karne na kwotę 5900 zł (w sklepach spożywczych, restauracjach, ruchomych punktach sprzedaży, skupie owoców, zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego, produkcji pierwotnej), głównie za nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych artykułów spożywczych, nieprzestrzeganie zasad higieny przy sprzedaży środków spożywczych, brak identyfikowalności zbywanych płodów rolnych, co wskazywało na brak funkcjonowania prawidłowej kontroli wewnętrznej w tych obiektach. Właściciele zakładów byli zobowiązani do usunięcia nieprawidłowości. Uchybienia miały najczęściej charakter krótkotrwały i były usuwane w ustalonych terminach. W ramach sprawowanego nadzoru nad obiektami żywności i żywienia w roku 2022 wydano 129 decyzji administracyjnych i 40 opłatowych,

w tym 2 decyzje częściowo wstrzymujące działalność z zakresie produkcji lodów w automacie, produkcji potraw w ruchomym punkcie sprzedaży.

Do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 5 wniosków o ukaranie osób winnych zaniedbań.

W letnim sezonie turystycznym podejmowano działania kontrolne w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych, przy głównych drogach komunikacyjnych. Przeprowadzono również kontrole miejsc wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 6 przypadkach stwierdzono naruszenie obowiązujących wymogów sanitarnych, nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1050 zł.

Kontynuowane były działania mające na celu objęcie nadzorem i wpisanie do rejestru zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną producentów produkcji pierwotnej. Na koniec 2022 roku w rejestrze widnieje 1397 gospodarstw rolnych, ogrodniczych i sadowniczych. W 2023 roku istnieje potrzeba dalszej kontynuacji tych działań, ponieważ ciągle zbyt mała liczba ww. podmiotów dopełniła wymaganego prawem obowiązku.

W ramach realizacji planu nadzoru nad produkcją pierwotną przeprowadzono we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa 6 kontroli u producentów produkcji pierwotnej, podczas których pobrano 8 próbek do badań laboratoryjnych: 5 próbek truskawek w kierunku parametrów mikrobiologicznych E coli, 1 próbkę porzeczek czarnych, 1 próbkę pomidorów w kierunku zawartości metali ciężkich, 1 próbkę sałaty w kierunku azotanów i azotynów. Żadna z pobranych próbek nie uległa kwestionowaniu. Stan sanitarno-higieniczny gospodarstw oceniono jako prawidłowy.

Na przestrzeni roku rozpatrzono 26 interwencji klientów dotyczących:

- rozszerzenia działalności o produkcję potraw, w obiektach handlowych, należących do jednej z firm, bez uzyskania zatwierdzenia właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego;
- sprzedaży środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia/ po upływie daty minimalnej trwałości oraz nieprawidłowo oznakowanych i zafałszowanych w obiektach handlowych;
- sprzedaży nieświeżych ryb, mięsa;
- niewłaściwej jakości suplementów diety ze względu na zapach i posmak plastiku, kupionych w aptece;
wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych po spożyciu nieświeżych posiłków w restauracjach i zakładach małej gastronomii, ciała obcego w potrawie w jednym z lokali gastronomicznych;
- prowadzenia działalności bez zatwierdzenia w zakresie sprzedaży i produkcji żywności w ruchomych punktach sprzedaży;
- przygotowywania posiłków w oparciu o wykorzystywanie surowców po upływie terminu przydatności do spożycia w jednym z zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego;
- niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego w obiektach obrotu i produkcji;
- obecności szkodników w jednym z zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego;
- zanieczyszczania posesji sąsiada.

W wyniku przeprowadzanych kontroli 5 interwencji zostało potwierdzonych – uznanych za zasadne, dodatkowo w 2 zakładach stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarny. Na osoby winne zaniedbań nałożone zostały mandaty karne – wystawiono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1900 zł. Właściciele zakładów zobowiązano do usunięcia nieprawidłowości w krótkich terminach, a środki spożywcze nie spełniające wymagań zostały wycofane z obrotu.

W związku z interwencjami w jednym przypadku skierowano sprawę do rozpatrzenia wg właściwości do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu. Skierowano 2 pisma do Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych w Warszawie i w Wieliczce.

Do Sekcji Higieny Żywności Żywienia i PK wpłynęło 57 powiadomień alarmowych w systemie RASFF, podejmowano działania w 16 przypadkach, w 30 obiektach, tj. sklepy spożywcze, hurtownia, apteki, punkt sprzedaży internetowej, domy prywatne.

Powiadomienia dotyczyły wycofywania:

- świeżego mięsa drobiowego, z uwagi na niewłaściwe parametry mikrobiologiczne, wykrycie Salmonelli Enteritidis;
- batonów firmy Bakalland z uwagi na zanieczyszczenie fragmentami szkła surowca użytego do ich produkcji, polecono wycofanie 10 sztuk kwestionowanego produktu;
- batonów firmy Bakalland z uwagi na zanieczyszczenie tlenkiem etylenu surowca użytego do produkcji, polecono wycofanie 166 sztuk batonów;
- produktów marki Kinder wyprodukowanych przez Ferrero z uwagi na wykrycie Salmonelli Typhimurium;
- produktów pn. Mus jabłkowo – bananowy Kubuś Baby, z uwagi na zanieczyszczenia pestycydami;
- mieszanki do produkcji gofrów tradycyjnych i bąbelkowych, wyprodukowanej dla przedsiębiorcy z powiatu sandomierskiego przy użyciu jajek w proszku, w których stwierdzono Salmonellę;
- mięsa drobiowego w którym wykryto Salmonellę Enteritidis;
- rodzynek sułtańskich z uwagi na wykrycie Ochrotoksyny, polecono wycofanie 16 sztuk kwestionowanego produktu;
- mini marchewek firmy Hortex, z uwagi na zanieczyszczenia metalami ciężkimi dla zdrowia tj. kadm, polecono wycofanie 7 sztuk kwestionowanego produktu;
- chipsów kukurydzianych, z uwagi na zanieczyszczenia niedeklarowanym alergenem, stwierdzona obecność glutenu, polecono wycofanie 14 sztuk kwestionowanego produktu;
- produktu pn. Szczypce uniwersalne z uwagi na przekroczenie sumy migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych, dotyczyło osoby prywatnej, która kupiła produkt w sklepie internetowym na użytek własny;
- produktów pn.: Szczypce wielofunkcyjne i Szczypce do steków firmy Fackelmann, z uwagi na przekroczenie sumy migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych, polecono wycofanie z obrotu handlowego 28 sztuk kwestionowanych produktów;
- produktu pn. „Zestaw szklanek świątecznych ELOY”, z uwagi na stwierdzenie migracji ołowiu i kadmu, polecono wycofanie 16 zestawów kwestionowanych szklanek;
- produktu pn. talerz ceramiczny, z uwagi na stwierdzenie migracji ołowiu, w wyniku podjętych czynności kontrolnych ustalono, że produkt został wcześniej sprzedany, bez możliwości dalszej identyfikacji;
- próbek mięsa mielonego z fileta z piersi kurczaka, pobranych w jednym ze sklepów spożywczych na terenie powiatu sandomierskiego w ramach planu poboru próbek żywności przydzielonym do realizacji na rok 2022, w których w jednej z 5 próbek wykryto Salmonellę;

55 powiadomień informacyjnych RASFF, podejmowano działania w 3 przypadkach, dotyczyły:

- produktu pn. cytryny, z uwagi na przekroczenia NDP pestycydu – chlorpiryfosu, powiadomienie dotyczyło 2 sklepów;
- herbatki ziołowej, z uwagi na stwierdzenie alkaloidów pirolizydynowych, powiadomienie dotyczyło 2 sklepów;
- próbki porzeczki czarnej pobranej u rolnika na terenie powiatu sandomierskiego w związku z planem poboru próbek żywności przydzielonym do realizacji na rok 2022, w której stwierdzono przekroczenie NDP chlorpiryfosu - skierowane zgłoszenie w systemie RASFF do ŚPWIS;

5 powiadomień iRASFF, podejmowano działania w 3 przypadkach, dotyczyły:

- cukinii świeżej, pochodzącej z Turcji, w której stwierdzono przekroczenia NDP substancji czynnej metalaksylu – dotyczyło 5 sklepów spożywczych;
- batonów proteinowych, w których stwierdzono alergen w postaci jaj – dotyczyło 2 osób, które kupiły produkt za pośrednictwem sklepu internetowego, zostały pisemnie poinformowane o zagrożeniu;

- suplementów diety pn. Żurawit, w postaci kapsułek, w których wykryto białka orzeszków ziemnych w płynnej lecytynie sojowej stanowiącej dodatek do żywności, dotyczyło 2 aptek, polecono wycofanie 2 sztuk kwestionowanego produktu.

4 inne powiadomienia – nie dotyczyły obiektów zlokalizowanych na terenie powiatu sandomierskiego, nie podejmowano działań.

W obiektach handlowych nakazywano umieszczanie informacji dla klientów o możliwości zwrotu zakupionych, kwestionowanych środków spożywczych.

Powiadomienia w systemie RASFF dotyczyły również innych kwestionowanych środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w odniesieniu do których nie podejmowano działań kontrolnych, ponieważ nie były dystrybuowane na terenie powiatu sandomierskiego.

i) Organizowanie badań profilaktycznych w zakresie mikrobiologii i parazytologii.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Sandomierzu posiada Certyfikat Akredytacji przyznany przez Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie. Jest on potwierdzeniem wdrożonego systemu zarządzania zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”. Dodatkowym potwierdzeniem kompetencji Oddziału Laboratoryjnego jest udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych, organizowanych przez referencyjne laboratoria w Polsce i na świecie.

Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z polskimi normami, normami europejskimi i własnymi procedurami badawczymi.

W Oddziale Laboratoryjnym wykonuje się:

- badania jakości zdrowotnej środków spożywczych

W 2022 r. wykonano badania 113 próbek żywności w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Badano próbki mięsa i przetworów mięsnych, drobiu i produktów drobiarskich, ryb i owoców morza, mleka i przetworów mlecznych, wyrobów cukierniczych i ciastkarskich, owoców i ich przetworów, ziół, przypraw, wyrobów garmażeryjnych i kulinarnych, warzyw i ich przetworów,

Próbki badano w kierunku mikrobiologii na wykrywanie bakterii takich jak: Salmonella, Listeria monocytogenes, Bacillus cereus, Escherichia coli, Enterobacteriaceae, gronkowce koagulazododatnie.

Do badań pobierano próbki krajowe oraz próbki pochodzące z importu.

- badania bakteriologiczne wykrywające czynniki etiologiczne chorób zakaźnych oraz monitorujące skuteczność procesów sterylizacji

W ramach badań profilaktycznych do książeczki zdrowia w kierunku nosicielstwa Salmonella i Shigella przebadano 2982 od 994 osób.

Wykonano również badania 156 próbek od 52 osób ze styczności ze źródłem zakażenia, ozdrowieńców i nosicieli w kierunku Salmonella i Shigella.

W Pracowni Bakteriologii wykonano ponadto 351 badań skuteczności sterylizacji urządzeń sterylizujących stosowanych w obiektach służby zdrowia.

- badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody

Wykonano badania 138 próbek w ramach kontroli urzędowej: wody do spożycia, wody w basenach kąpielowych, naturalnych wód butelkowanych, ciepłej wody użytkowej. Badania prowadzono w zakresie analiz chemicznych (żelazo, azotany, mangan, utlenialność) oraz fizycznych (mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność). Pod względem mikrobiologicznym sprawdzano parametry takie jak: ogólna liczba bakterii w 36°C i 22°C, bakterie z grupy coli, E. coli, Legionella, Pseudomonas aeruginosa, Clostridia, enterokoki kałowe, gronkowce).

Działania podejmowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sandomierzu w 2022 roku polegają na ochronie zdrowia publicznego i wynikają głównie z zagrożenia wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt przenoszących się na ludzi, oraz chorób zwierząt o dużym znaczeniu ekonomicznym.

W związku z tym **Powiatowy Lekarz Weterynarii** podejmował następujące działania profilaktyczno - zapobiegawcze oraz monitoringowe:

Gruźlica, białaczka, bruceloza bydła

Badaniami kontrolnymi obejmuje się corocznie 1/ 5 pogłównia bydła z terenu powiatu.

W roku 2022 poddano badaniom monitoringowym w kierunku:

- gruźlicy - 471 sztuk bydła w 64 stadach
- białaczki - 255 sztuk bydła w 52 stadach
- brucelozy - 255 sztuk bydła w 52 stadach
- brucelozy - 16 sztuk kóz w 6 stadach

Nie stwierdzono wyników dodatnich, ponadto badaniami kontrolnymi objęto między innymi:

Gorączkę Q u kóz 14 próbek w 1 stadzie

Pryszczycę bydła 10 próbek w 10 stadach

IBR/IPV bydła 14 próbek w 3 stadach

Chorobę niebieskiego języka /BTV/

- bydła 26 szt. w 6 stadach
- owiec 2 szt. w 2 stadach

Klasyczny pomór świń u świń 15 szt. w 15 stadach, u dzików 26 szt.

Afrykański pomór świń u dzików – 440 próbek, pobrano próbki narządów wewnętrznych od 2 sztuk dzików padłych w wyniku kolizji drogowych - wszystkie wyniki ujemne, pobrano 438 próbek krwi od dzików odstrzelonych przez myśliwych w ramach odstrzału w obszarze objętym ograniczeniami / strefa I i strefa II / – wszystkie wyniki ujemne

Choroba pęcherzykowa świń – 10 próbek w 10 stadach

Wścieklizna zwierząt

- w roku 2022 przeprowadzono dwukrotne szczepienie lisów wolnożyjących w akcji jesiennej i wiosennej - zrzuty szczepionek z samolotu oraz dodatkowo także dwukrotnie wykładano szczepionkę przez Inspektorów PIW na wyznaczonym obszarze gminy Samborzec / w listopadzie 2021 roku w miejscowości Zajeziorko stwierdzono wściekliznę u lisa /
- w roku 2022 zaszczepiono 5408 psów i 208 kotów
- poddano badaniom monitoringowym 26 sztuk lisów po odstrzeleniu celem określenia stopnia przyjęcia szczepionki oraz skuteczności szczepienia
- przeprowadzono dochodzenie epizootyczne i pobrano materiał do badań w 17 przypadkach podejrzania zwierzęcia o wściekliznę - wykluczono obecność wirusa wścieklizny we wszystkich przypadkach.
- przeprowadzono – 66 obserwacji zwierząt
- poddano obserwacji po pogryzieniu człowieka 69 zwierząt (59 psów, 10 kotów)
w celu wykluczenia wścieklizny u zwierząt i wstrzymania szczepień zapobiegawczych pokąsanych osób.

BSE- gąbczasta encefalopatia bydła

W celu ograniczenia zagrożenia wystąpienia tej choroby podejmowane są następujące działania:

- zakazane jest stosowanie mączek mięsno- kostnych w żywieniu zwierząt gospodarskich
- badanie w kierunku BSE wszystkich sztuk ubijanego bydła powyżej 72 m-ca życia

- badanie padłego bydła powyżej 24 m-ca życia.

Ogółem w roku 2022 w powiecie sandomierskim zgłoszono do utylizacji 27 sztuki bydła w tym 12 podlegało badaniom na BSE.

U wszystkich badanych sztuk stwierdzono wynik negatywny

- materiał szczególnego ryzyka pochodzący z ubojni jest w 100% utylizowany

Grypa ptaków – HPAI - influenza ptaków

W 2022 r. nie stwierdzono przypadków grypy ptaków na terenie powiatu sandomierskiego..

W ramach monitoringu pobrano 10 prób krwi od drobiu – wyniki ujemne.

Choroba Aujeszkiego

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sandomierzu informuje, że na terenie powiatu sandomierskiego (liczącym 676 km² i obejmującym zasięgiem 9 gmin) wszystkie zarejestrowane stada świń uzyskały status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego.

Po spełnieniu w/w warunków Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sandomierzu wydał decyzje administracyjne o uznaniu stad za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń i zakazał w tych stadach szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszkiego.

W 2023 roku kontynuowany będzie monitoring dotyczący chorób zakaźnych zwierząt.

j) Inicjowanie działalności oświatowo-zdrowotnej.

W 2022 roku głównym kierunkiem działalności oświatowo – zdrowotnej było:

- Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie i koordynowanie zadań wynikających z celów Narodowego Programu Zdrowia, a w szczególności profilaktyka antytytoniowa i Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeń HIV.
- Realizacja zadań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz podejmowanie działań wynikających z zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa.
- Integrowanie działań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia we współpracy z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi wynikającymi z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu oraz potrzeb zdrowotnych w społecznościach lokalnych.

Inicjowanie działalności oświatowo-zdrowotnej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sandomierzu w 2022 roku realizowała następujące programy i akcje profilaktyczne:

PROFILAKTYKA ANTYTYTONIOWA

Temat palenia jest zawsze aktualny aby uświadomić społeczeństwo o negatywnych skutkach zdrowotnych związanych z nałogiem palenia tytoniu i e-papierosów. W ostatnich latach skala używania e-papierosów zwłaszcza wśród młodzieży ogromnie wzrosła, aż 70% młodzieży przynajmniej raz próbowało e-papierosa. E-papierosy wyglądają dla młodzieży atrakcyjnie przez co są elementem „SZPANU” w grupie rówieśniczej,

W przedszkolach i szkołach podstawowych prowadzone były programy edukacji antytytoniowej we wszystkich grupach wiekowych. Główne cele:

- Ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.
- Wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.
- Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.
- Zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów.

- Pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,

Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten jest adresowany do dzieci przedszkolnych, z udziałem rodziców i opiekunów. Na terenie powiatu program realizowany był w przedszkolach oraz szkołach podstawowych. Zajęcia uświadomiły najmłodszym jak duży wpływ na ochronę środowiska i naszego zdrowia ma postawa ludzi. Zajęcia zwiększyły świadomość i wiedzę dzieci na temat różnego pochodzenia dymów w tym dymu papierosowego. Program przyczynił się do propagowania świadomości wśród najmłodszych dzieci, że należy dbać o zdrowie i środowisko. W realizacji programu uczestniczyło 18 placówek z terenu powiatu sandomierskiego, edukacją objęto 493 dzieci i 271 rodziców.

„Nie pal przy mnie proszę” - program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. W realizacji programu brało udział 10 szkół podstawowych, uczestniczyło 324 uczniów i 332 rodziców. Działania miały na celu zwiększenie asertywności - dzieci zwracały uwagę na szkodliwość palenia osobom palącym w ich otoczeniu. Ważne jest, iż uczniowie zdają sobie sprawę ze szkodliwości biernego palenia. Z informacji zwrotnych od dzieci wynika, że wiele osób z bliskiego otoczenia ograniczyło palenie.

„Znajdź właściwe rozwiązanie” - jest to program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej. W realizacji programu brało udział 6 szkół podstawowych, 451 uczniów, 297 rodziców. Program przybliżył tematykę zdrowia i zachowań prozdrowotnych. Uświadomił zagrożenia związane z używaniem produktów tytoniowych oraz ukazał korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia. Ważnym elementem programu jest kształtowanie zachowań asertywnych.

„Bieg po zdrowie” - program edukacji antytytoniowej opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z ekspertami. Odbiorcami programu byli uczniowie klas IV szkoły podstawowej.

W realizacji programu brało udział 12 szkół podstawowych, uczestniczyło 273 uczniów i 247 rodziców.

Profilaktyka palenia tytoniu jest bardzo ważnym zadaniem i powinna być na stałe wpisana w działania edukacyjno-wychowawcze w szkole. Program dostosowany do potrzeb uczniów. Program wzbudzał duże zainteresowanie uczniów a także rodziców. Rodzice bardzo pozytywnie przyjęli informację o prowadzeniu i realizacji programu, udzielali wsparcia w jego realizacji. Działania antytytoniowe w szkołach miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia, walkę z nałogami. Większość szkół deklaruje kontynuację programu

Ponadto propagowano obchody i akcje antytytoniowe: - Światowy Dzień bez Tytoniu pod hasłem: „Tytoń: zagrożenie dla naszego środowiska”. - Światowy Dzień Rzucania Palenia. Każdego roku w trzeci czwartek listopada (w 2022 – 17 listopada) jest świetną okazją do rzucenia palenia tytoniu. W II Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Sandomierzu zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne. Młodzież szkolna, nauczyciele oraz personel szkoły korzystali z materiałów edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zagrożeń związanych z e-papierosami. Ponadto u osób palących wykonywano pomiary tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

Program pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany był przez 16 placówek przedszkolnych. Edukacją objęto 377 dzieci, 241 rodziców.

Dzieci stały się bardziej świadome, coraz częściej sięgają po owoce, warzywa i zdrowe kolorowe kanapki. Dla dzieci pochodzących ze wsi temat jest bardzo bliski, uczą się jak ważna jest produkcja rolno w gospodarstwach, które prowadzą ich rodzice. Zdobytą wiedzę i umiejętności dzieci będą mogły wraz z rodzicami stosować w codziennym życiu.

PROFILAKTYKA W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

W ramach w/w projektu realizowano program edukacyjny dla uczniów szkół ponadpodstawowych pt: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. Realizacja treści programowych spotkała się z pozytywnym odzewem: uczniów, rodziców i grona pedagogicznego. Młodzież wykazała się zaangażowaniem na zajęciach była aktywna, chętnie formułowała tezy, komunikaty profilaktyczne. Najwięcej emocji wśród młodzieży wywołały informacje na temat Płodowego Zespołu alkoholowego (FAS). Program realizowany był w 4 placówkach ponadpodstawowych z terenu powiatu sandomierskiego. Edukacją objęto 92 uczniów i 91 rodziców.

PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŹNYCH I ONKOLOGICZNYCH

Program edukacyjny „Podstępne WZW” - program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem tych działań jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby HAV, HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki. Uczniowie poszerzyli wiedzę na temat dróg przenoszenia oraz jak świadomie unikać sytuacji ryzykownych. W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był wśród 160 uczniów w 2 szkołach ponadpodstawowych.

Program edukacyjny pt. „Znamie! Znam je?” mający na celu upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry, adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Uczniowie uznali program za wartościowy program, przekazany w ciekawy sposób. Poznali cechy charakterystyczne czerniaka oraz w jaki sposób uchronić się przed czerniakiem. W roku szkolnym 2021/2022 na terenie powiatu sandomierskiego program zrealizowało 5 szkół ponadpodstawowe, w programie uczestniczyło 326 uczniów.

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, którego celem głównym jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie. Program cieszy się dużym zainteresowaniem młodzieży. Temat jest dla młodzieży nieznanym. Uczestnicy w zajęciach skupiają swoją uwagę na wszystkich podanych informacjach. Należy zachęcać młodych ludzi do odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia. Na terenie powiatu sandomierskiego realizację programu w roku szkolnym 2021/2022 podjęło 4 szkoły ponadpodstawowe, edukacją objęto 334 uczniów i 167 rodziców.

PONADTO PROWADZONO NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE:

- Obchody Światowego Dnia Zdrowia.
- Profilaktyka HIV/AIDS.
- Profilaktyka „dopalaczy” (środków zastępczych).
- Propagowanie zdrowego stylu życia w okresie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.
- Kampania informacyjna pt: „Wybieraj Bezpieczną Żywność”.
- „Tydzień profilaktyki chorób zakaźnych” w ramach kampanii „Bezpieczny powrót do szkoły” – rok szkolny 2022/2023
- Udział w akcji „Pomyśl zanim sprzedasz” organizowanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współudziale Urzędu Miejskiego w Sandomierzu– dotyczącej sprzedaży alkoholu nieletnim oraz uświadomienie szkodliwości spożywania alkoholu.
- Propagowano szczepienia ochronne w tym przeciw SARS-CoV-2.
- Profilaktyka chorób odkleszczowych.
- Profilaktyka chorób zakaźnych.
- Profilaktyka chorób onkologicznych.
- Propagowano zdrowy styl życia.
- Propagowano zasady zdrowego odżywiania

- Podejmowano działania zmierzające do przekazywania rekomendowanych informacji na temat podstawowych zasad zapobiegania zakażeniom koronawirusem tj.: stosowania podstawowych zasad higieny, jak skutecznie myć i dezynfekować ręce jak prawidłowo nałożyć maseczkę.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu <http://www.psse-sandomierz.pl/> zamieszczano informacje na temat prowadzonych akcji profilaktycznych. Współpracowano z placówkami oświatowo-wychowawczymi i podmiotami leczniczymi w ramach prowadzonych programów edukacyjnych i akcji prozdrowotnych oraz organizowano stoiska informacyjno-edukacyjne podczas imprez plenerowych tj.: „Dnia Dziecka” w Kleczanowie, „Sandomierskich Senioralii-2022”, Wielopokoleniowego Pikniku Rodzinnego w miejscowości Chwałki. Prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych, odbywały się spotkania edukacyjne oraz imprezy prozdrowotne. Celem działań było propagowanie zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień, zapobieganie chorobom zakaźnym oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym.

Dzięki uchwalonemu i wdrożonemu w życie „Powiatowemu Programowi Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” jest możliwe zaangażowanie wielu instytucji w program poprawy szeroko rozumianego ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Szczególny nacisk jest kładziony na akcję edukacyjno-profilaktyczną skierowaną do dzieci i młodzieży. Po przeprowadzeniu tej akcji udało się dotrzeć do świadomości większości dzieci i młodzieży szkolnej z pełną informacją nt. szkodliwości palenia papierosów, używania alkoholu, zagrożenia narkomanią, radzenia sobie ze stresem, trudnościami, przemocą rówieśniczej i w rodzinie, a także zagrożenia sektami. Dzięki zrozumieniu wielu instytucji, organizacji społecznych i samego społeczeństwa było możliwe osiągnięcie założonych celów. Ponadto w realizacji tego programu wiele uwagi, działań i poczynań inwestycyjnych ukierunkowano na zdecydowaną poprawę bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, sanitarnego i weterynaryjnego powiatu sandomierskiego. Należy podkreślić, że na wypadek zaistnienia jakiegokolwiek zagrożenia i ewentualnie powstałych klęsk żywiołowych, organizacją i koordynacją działań ratowniczych zajmuje się Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Starosta Sandomierski

Marcin Piwnik